

1. Qiymətməlgəlmənin metodikası təmin edir:

- əmtələrin keyfiyyət parametrlərinin ölçüsünü
- qiymətlərin müəyyən edilməsi qaydasını
- marketing prinsipinin tətbiqini
- ✓ qiymət strategiyasının reallaşdırılmasını
- əmtələrin istehlak faydalılığını

2. Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodologiyasının əsasında dayanır:

- qiymət strukturu
- qiymət sistemi
- inflyasiya
- ✓ qiymət strategiyası
- qiymət dinamikası

3. Qiymətin əmələ gəlməsinin metodologiyası deyildir:

- qiymətməlgəlmənin idarə olunması üzrə prinsip və metodlar məcmusu
- ✓ cavablar doğru deyildir
- qiymətlərin müəyyən edilməsi və əsaslandırılması
- qiymətin əməlgəlməsi konsepsiyasının işlənilib hazırlanması
- qiymət sisteminin formalaşdırılması

4. Hansı müəlliflik hüququnun obyektinə ola bilməz?

- elmi kəşflər
- incəsənət əsəri
- ✓ folklor nümunələri
- ixtira
- ədəbi əsər

5. İntellektual mülkiyyətin obyektinə olan əmtəə nişanın qeydiyyat müddəti uzadıla bilərmi?

- ✓ bəli, hər dəfə 10 il
- bəli, hər dəfə 20 il
- xeyr
- bəli, hər dəfə 15 il
- bəli, hər dəfə 5 il

6. Əmtəə nişanına dair şəhadətnamənin fəaliyyət müddəti nə qədərdir?

- ✓ 10 il
- 5 il
- 20 il
- 15 il
- 7 il

7. Hansı müddət ərzində firmanın adı üzərində müstəsna hüququ fəaliyyət göstərir?

- ✓ hüquqi şəxsin mövcud olduğu bütün müddət ərzində
- 70 il
- hüquqi şəxsin mövcud olduğu bütün müddət ərzində və ondan 50 il sonra
- hüquqi şəxsin mövcud olduğu bütün müddət ərzində və ondan 20 il sonra
- 20 il

8. Müəlliflərin hüquqlarını qoruyan ilk normativ akt hansı əsrdə qəbul edilib?

- ✓ 18.0
- 21.0
- 20.0
- 19.0
- 17.0

9. Əsər üzərində müstəsna hüququnun fəaliyyət müddəti nə qədərdir?

- əsərin yarandığı andan 70 il müddətinə
- müəllifin bütün həyatı boyu
- əsərin yarandığı andan 80 il müddətinə
- əsərin dərc edildiyi andan 70 il müddətinə
- ✓ müəllifin bütün həyatı və ölümündən sonra 70 il müddətinə

10. Qeyri-müəyyən müddətə bağlanmış lisenziya müqaviləsinin fəaliyyət müddəti neçə ildir?

- 7.0
- 3.0
- ✓ 5.0
- 8.0
- 10.0

11. Müəlliflik müaviləsinin tərəflərinə aiddir:

- ✓ müəllif və istifadəçi
- sifarişçi və alıcı
- satıcı və alıcı
- istehsalçı və istifadəçi
- sifarişçi və icraçı

12. Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatı neçənci ildə fəaliyyətə başlayıb?

- ✓ 1967.0
- 1960.0
- 1980.0
- 1975.0
- 1970.0

13. Qeyd olunan ölkələrdən hansında ixtiraya aid mühafizə sənədi (patent) daha tez verilməyə başlanıb?

- ✓ İngiltərə
- İtaliya
- Rusiya
- Almaniya
- ABŞ

14. Mühit amilləri hansı varianda öz əksini tapmışdır?

- iqtisadi mühit, siyasi mühit, risk mühiti, sosial mühit, təşkilati mühit.
- iqtisadi mühit, siyasi mühit, bazar mühiti, risk mühiti, təşkilati mühit.
- iqtisadi mühit, siyasi mühit, hüquqi mühit, risk mühiti, təşkilati mühit.
- iqtisadi mühit, bazar mühiti, hüquqi mühit, sosial mühit, təşkilati mühit.
- ✓ iqtisadi mühit, siyasi mühit, hüquqi mühit, sosial mühit, təşkilati mühit.

15. Qiymət və qiymətləndirmə haqqındakı fikirlərdən hansı doğrudur?

- qiymət fərziyyə, qiymətləndirmə nəticədir
- qiymət proses, qiymətləndirmə isə nəticədir
- qiymət son nəticə, qiymətləndirmə isə sadəcə fərziyədir
- qiymət yekun nəticə, qiymətləndirmə isə ilkin nəticədir

✓ qiymət yekun nəticə, qiymətləndirmə isə prosesdir

16. Dünya təcrübəsi və beynəlxalq qiymətləndirmə standartları baxımından qiymətləndirmə fəaliyyətinin malik olduğu əsaslar?

- subyektiv və analitik
- obyektiv və hesablama
- ✓ obyektiv və subyektiv
- obyektiv və analitik
- subyektiv və hesablama

17. Aşağıdakılardan hansı hesablama tərkibli göstəricilərə aiddir?

- ✓ müxtəlif üsullarla əldə edilən məlumatların riyazi düsturlar vasitəsi ilə bir neçə variantda hesablanması
- prosesə başlayarkən mümkün və məqsədəuyğun olan qiymətləndirmə yanaşmaları və metodları, habelə məlumat mənbələrinin seçilməsi;
- qiymətləndirilən obyektin qiymətinə təsir göstərən amillər ətrafında mülahizələrin təhlili;
- sifarişçinin təqdim etdiyi sənədlərin nəzərdən keçirilməsi və düzgünlüyünün mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq müəyyən edilməsi;
- mövcud əmlak bazarının keçmiş və gələcək vəziyyətinin öyrənilməsi və onun təhlili;

18. Aşağıdakılardan hansı mülkiyyət hüququnun məhdudlaşdırılmasına aiddir?

- ✓ Tikinti normaları, zonalaşdırma, ekoloji tələblər
- Torpaq sahəsinin yaxşılaşdırmaları.
- Başqasına məxsus yaşayış sahəsindən istifadə
- Daşınmaz əmlakdan istifadə hüququ;
- Başqasının daşınmaz əmlakına təsərrüfat rəhbərliyi;

19. Qiymətləndirmənin məqsədindən asılı olaraq qiymətləndirmənin növləri hansılardır?

- kütləvi və mütləq;
- fərdi və mütləq
- ✓ kütləvi və fərdi
- kütləvi və könüllü;
- könüllü və fərdi;

20. Azərbaycan Respublikasının “Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında” Qanun neçənci ildə qəbul olunub?

- 1995.0
- 1997.0
- 1999.0
- 1996.0
- ✓ 1998.0

21. Aşağıdakılardan hansı analitik tərkibli göstəricilərə aid deyil?

- qiymətləndirilən obyektin qiymətinə təsir göstərən amillər ətrafında mülahizələrin təhlili;
- prosesə başlayarkən mümkün və məqsədəuyğun olan qiymətləndirmə yanaşmaları və metodları, habelə məlumat mənbələrinin seçilməsi;
- ✓ müxtəlif üsullarla əldə edilən məlumatların riyazi düsturlar vasitəsi ilə bir neçə variantda hesablanması
- mövcud əmlak bazarının keçmiş və gələcək vəziyyətinin öyrənilməsi və onun təhlili;
- sifarişçinin təqdim etdiyi sənədlərin nəzərdən keçirilməsi və düzgünlüyünün mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq müəyyən edilməsi;

22. Aşağıdakılardan hansı qiymətləndirmə fəaliyyətinin məqsədidir?

- ✓ hər biri doğrudur.
- investisiya qoyuluşları,
- əmlakın sığorta olunması,
- əmlakın girov qoyulması,
- əmlakın vergitutma bazasının müəyyənləşdirilməsi,

23. Qiymətləndirmənin malik olduğu əsaslar hansıdır?
- ✓ elmi-metodoloji;
  - yalnız elmi.
  - yalnız metodoloji;
  - yalnız funksional;
  - elmi-funksional;
24. Qiymətləndirmə nəyi nəzərdə tutur?
- dəyər qiyətləndirilməsi üçün konkret vəzifə və qaydaların müəyyənəşdirilməsini, qeyri-real proqnozlara konkret obyektin dəyərinin dəqiq hesablanması
  - dəyər qiyətləndirilməsi üçün konkret vəzifə və qaydaların müəyyənəşdirilməsini, lazımi məlumatların toplanılmasını.
  - dəyər qiyətləndirilməsi üçün konkret vəzifə və qaydaların müəyyənəşdirilməsini, lazımi məlumatların toplanılmasını, qeyri-real proqnozlara nail olunmasını, onların təhlilini, habelə konkret obyektin dəyərinin dəqiq hesablanması
  - ✓ dəyər qiyətləndirilməsi üçün konkret vəzifə və qaydaların müəyyənəşdirilməsini, lazımi məlumatların toplanılmasını, real proqnozlara nail olunmasını, onların təhlilini, habelə konkret obyektin dəyərinin dəqiq hesablanması
  - real proqnozlara nail olunmasını, onların təhlilini, habelə dəyər qiyətləndirilməsi üçün konkret vəzifə və qaydaların müəyyənəşdirilməsini, konkret obyektin dəyərinin dəqiq hesablanması
25. Qiymətləndirmə fəaliyyətinin neçə əlaməti var?
- 3.0
  - ✓ 4.0
  - 7.0
  - 6.0
  - 5.0
26. Aşağıdakılardan hansı qiymətləndirmə fəaliyyətinin əlaməti deyil?
- qiymətləndirmə fəaliyyətinin konkret dəyər müəyyən edilməsinə yönəldilməsi
  - ✓ məqsəddən asılı olmayaraq dəyər müəyyən edilməsi
  - qiymətləndirmə fəaliyyətinin məqsədli xarakter daşması
  - məqsədlərə uyğun olaraq, qiymətləndirmə fəaliyyətinin müxtəlif dəyərlərin müəyyən edilməsinə yönəlməsi
  - qiymətləndirmə fəaliyyətinin bilavasitə əmlak qiymətləndiricisi tərəfindən həyata keçirilməsi
27. "Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunu neçənci ildə qəbul edildi?
- 2000.0
  - ✓ 1998.0
  - 2001.0
  - 1997.0
  - 1999.0
28. "Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq hazırlanmış "Qaydalar" neçə hissədən ibarətdir?
- 5.0
  - ✓ 3.0
  - 1.0
  - 2.0
  - 4.0
29. Qiymətləndirmə fəaliyyəti müxtəlif tərkib hissədən ibarət neçə qrupa bölünür?
- 6.0
  - 3.0
  - ✓ 2.0
  - 4.0
  - 5.0

30. Qeyri-maddi aktivlərin qiymətləndirilməsi hansı məqsədə xidmət edir?

- əsas anlayışları fərqləndirmək
- ✓ bütün variantlar doğrudur
- qiymət və ya dəyəri müəyyən etmək
- səmərəli istifadənin təmin edilməsi
- qiymətləndirmə alqoritmini işləmək

31. İntellektual mülkiyyət bazarında əsas qiymətə əmələ gətirən amildir?

- analoqların qiymətləndirilməsi
- ✓ sadalananların hamısı
- hüquq infrastruktur
- hüquqi müdafiənin həcmi və rejimi
- elmi-texniki sənədləşmənin hazırlıq səviyyəsi

32. İntellektual mülkiyyət bazarının xüsusiyyətlərindən deyil-

- bazar subyektlərinin olması
- intellektual mülkiyyətin kommersiya əsasında satışı
- ✓ vasitəçilərin sayının azlığı
- rəqabətin inhisarçı xarakteri
- bazarın təkrar istehsal xüsusiyyəti

33. Aşağıdakılardan hansı qeyri-maddi aktivlərə aid deyil?

- ✓ elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri
- reallaşdırılmaqda olan layihələrin nəticələri
- təşkilati xərclər
- qudvill
- intellektual mülkiyyət

34. İntellektual mülkiyyətin xüsusiyyətlərinə aid deyil-

- ✓ maddi daşıyıcıda əks etdirilməməsi
- istifadənin müxtəlifliyi və nadirliyi
- əlavə mənfəətin təmin edilməsi
- reallaşdırmanın hüquqi forması
- qeyri-maddi forma

35. Hüquqi tənzimləmə xüsusiyyətlərinə görə intellektual mülkiyyətin təsnifatına aid deyil-

- bütün variantlar doğrudur.
- patent hüququ ilə qorunan
- müəlliflik hüququ ilə qorunan
- müştərək hüquqlarla qorunan
- ✓ fərdi hüquqlarla qorunan

36. Hüquqi tənzimləmə xüsusiyyətlərinə görə intellektual mülkiyyət neçə hissəyə bölünür?

- ✓ 3.0
- 4.0
- 5.0
- belə təsnifat yoxdur.
- 2.0

37. Bern konvensiyası neçənci ildə qəbul olunub?

- ✓ 1886.0
- 1888.0

- 1889.0
- 1890.0
- 1887.0

38. Sənaye mülkiyyət hansı konvensiya ilə mühafizə olunur?

- √ Paris
- Roma
- Cenevrə
- Genuya
- Bern

39. İxtiranın mühafizə müddəti və mühafizə sənədi aşağıdakılardan hansıdır?

- √ 20 il və patent
- 15 il və şəhadətnamə
- 20 il və şəhadətnamə
- 25 il və şəhadətnamə
- 15 il və patent

40. Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatı çərçivəsində mövcud olan beynəlxalq müqavilələrin sayı nə qədərdir?

- √ 23.0
- 27.0
- 30.0
- 35.0
- 25.0

41. Hansı intellektual mülkiyyət obyektləri üzərində mülkiyyət hüququ qeyri-müəyyən müddətdə fəaliyyət göstərə bilər?

- √ ticarət markası
- faydalı model
- ədəbi əsər
- sənaye nümunələri
- ixtira

42. Müəlliflik hüququ nə zaman yaranır?

- √ əsərin yarandığı andan
- əsərin qeydiyyatından sonra
- əsərin qeydiyyatından və şəhadətnamənin alınmasından sonra
- əsərin hazırlanmasına başlandığı andan
- əsərin ideyasının yarandığı andan

43. Müəlliflik hüququnun mühafizə müddətinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- √ bütün həyatı və ölümündən 70 il sonra
- bütün həyatı və ölümündən 50 il sonra
- bütün həyatı və ölümündən 25 il sonra
- bütün həyatı və ölümündən 35 il sonra
- bütün həyatı

44. Aşağıdakılardan hansı qudvilin elementlərinə aid deyil?

- √ Müəssisədən ayrılan qeydi-maddi aktivlər
- İndividuumdan ayrılmayan qeyri-maddi aktivlər
- Müəssisədən və individuumdan ayrılaraq bilən qeyri-maddi aktivlər
- İndividuumdan ayrılan qeyri-maddi aktivlər
- Müəssisədən ayrılmayan qeyri-maddi aktivlər

45. Hansı obyektlər müəlliflik hüququ ilə mühafizə olunur:

- √ ədəbi əsərlər, incəsənət əsərləri
- məhsul nişanı, ixtira
- faydalı model,
- məhsul nişanı
- sənaye nümunələri, faydalı modellər

46. Hansı qeyri-maddi aktiv hesab olunur?

- √ müəlliflik hüququ
- qiymətli kağızlar
- səhmlər
- lizinq
- pul

47. Balansda əks olunan qeyri-maddi aktivlərə aid deyil:

- √ faydalı model, nou-hau
- torpaq, sudan istifadə hüquqları
- əmtəə nişanı,
- sənaye nümunəsi
- ixtira, sənaye nümunəsi

48. Qudvillin dəyəri nəyə bərabərdir?

- √ müəssisənin bazar dəyəri - müəssisənin balans dəyəri
- müəssisənin bazar dəyəri + müəssisənin balans dəyəri
- müəssisənin investisiya dəyəri – müəssisənin balans dəyəri
- müəssisənin əvəzətmə dəyəri + təshihətmə dəyəri
- müəssisənin bazar dəyəri – müəssisənin investisiya dəyəri

49. Müəssisənin fəaliyyətinin maliyyə nəticələrinin təhlili hansı istiqamətlər üzrə aparılır?

- √ maliyyə dayanıqlığının təhlili
- maliyyə nəticələrinin təhlili
- rentabelliyyənin təhlili
- maliyyə nəticələrinin dinamikasının təhlili
- işgüzar fəallığın qiymətləndirilməsi

50. Müəssisənin balansının strukturunun qeyri-qənaətbəxş hesab edilməsi üçün əsas nədən ibarətdir?

- √ hesabat dövrünün sonuna xüsusi vəsaitlərlə təminat əmsalı 0,1-dən kiçikdir
- xüsusi vəsaitlərlə təminat əmsalı 0,2-yə bərabərdir
- xüsusi vəsaitlərlə təminat əmsalı 0,1 – 0,7 arasında dəyişir
- xüsusi vəsaitlərlə təminat əmsalı 0,2 – 0,5 arasında dəyişir
- hesabat dövrünün əvvəlinə xüsusi vəsaitlərlə təminat əmsalı 0,1-dən kiçikdir

51. Müəssisənin qeyri-tədiyyə qabiliyyətli olması üçün -

- √ cari likvidlik əmsalı 2-dən aşağı olmalıdır
- cari likvidlik əmsalı 1-dən yüksək olmalıdır
- cari likvidlik əmsalı 1-ə bərabər olmalıdır
- cari likvidlik əmsalı mənfi kəmiyyətlə ölçülməlidir
- cari likvidlik əmsalı 1-dən aşağı olmalıdır

52. Cari likvidlik əmsalı necə hesablanır?

- √ dövriyyə aktivləri / cari öhdəliklər
- dövriyyə aktivləri x borcluluq əmsalı

- aktivlərin ümumi dəyəri / cari öhdəliklər
- aktivlərin ümumi dəyəri – öhdəliklər və tələblərin dəyəri
- dövriyyə aktivləri – cari öhdəliklər

53. Normal ödəmə qabiliyyəti üçün mütləq likvidlik əmsalının minimum həddi nə qədər olmalıdır?

- ✓ 0,1
- 0,20 – 0,25
- 0,35 – 0,50
- 1-dən böyük
- 0,25 – 0,30

54. Balansın mütləq likvidliyə malik olması üçün -

- ✓ aktivlər passivlərdən yüksək olmalıdır
- aktivlər passivlərdən aşağı olmalıdır
- yüksək likvidli aktivlərin xüsusi çəkisi 50%-dən çox olmalıdır
- aktivlərin orta likvidlik dərəcəsi 35%-dən aşağı olmamalıdır
- aktiv və passivlər bərabər olmalıdır

55. Kadr potensialının qiymətləndirilməsində izafi mənfəət metoduna görə -

- kadr potensialı intellektual kapitalın tərkib hissəsidir
- kadr potensialı sərbəst iqtisadi resursdur
- doğru variant yoxdur
- ✓ kadr potensialı qüdvillin tərkib hissəsidir
- kadr potensialı struktur kapitalın tərkib hissəsidir

56. Tyubin əmsalı nəyə bərabərdir?

- ✓ obyektin bazar dəyəri/obyektin əvəzətmə dəyəri
- obyektin bazar dəyəri/obyektin investisiya dəyəri
- obyektin bərpa dəyəri x təshih əmsalları
- obyektin balans dəyəri x yenidən qiymətləndirmə dərəcəsi
- obyektin bazar dəyəri/obyektin bərpa dəyəri

57. Əgər Tyubin əmsalı $g > 1$ olarsa (səhv variantı seçin)

- ✓ obyekt investisiya cəlbəediciliyinə malik deyil
- obyekt yüksək kadr potensialına malikdir
- obyekt investisiya cəlbəediciliyinə malikdir
- obyekt kommersiya cəlbəediciliyinə malikdir
- obyekt yüksək dəyəərə malikdir

58. Əgər Tyubin əmsalı $g < 1$ olarsa (səhv variantı seçin)

- ✓ obyekt yüksək kadr potensialına malikdir
- obyekt investisiya cəlbəediciliyinə malik deyil
- obyekt zəif kadr potensialına malikdir
- obyekt əlverişsiz ərazidə yerləşmişdir
- obyekt ucuzdur

59. Qeyd olunanlardan hansı intellektual mülkiyyət bazarının xüsusiyyətlərinə aid deyil?

- ✓ bazarda sövdələşmə obyektinə xüsusi mülkiyyət hüququnun olmaması
- məhsulun nisbətən eynicinsliliyinin zəruriliyi
- bazarda rəqabətin monopoliya xüsusiyyətləri
- bazarda rəqabətin oliqopolistik xüsusiyyətləri
- bazar subyektlərinin olması

60. Tərəflər (qiymətləndirici ilə sifarişçi) arasında qarşılıqlı münasibətləri, onlar arasında davranış qaydalarını müəyyən edir
- √ sosial mühit
  - iqtisadi mühit
  - siyasi mühit
  - təşkilati mühit
  - hüquqi mühit
61. Sifarişçi qiymətləndiricini seçərkən nələrə diqqət etməlidir?
- √ hamısı düzdür
  - gördüyü işlərin kəmiyyəti və keyfiyyəti,
  - hansı əmlak növünün qiymətləndirilməsi üzrə ixtisaslaşması
  - gördüyü işlərin keyfiyyəti
  - onun peşəkarlığı,
62. Sahibkarların işgüzar əlaqələri və peşə maraqlarının qorunması üzrə aparılan tədbirləri əhatə edən mühit amili hansıdır?
- √ təşkilati mühit
  - sosial mühit
  - iqtisadi mühit
  - siyasi mühit
  - hüquqi mühit
63. Risk dedikdə nə başa düşülür?
- √ hamısı doğrudur
  - habelə makroiqtisadi proseslər ilə bağlı qeyri-sabitlik
  - habelə makroiqtisadi proseslər ilə qeyri-müəyyənlik
  - hamısı səhvdir
  - bazar konyunkturası,
64. Peşəkar qiymətləndirmə fəaliyyətinin inkişafı nəyə tələbdən irəli gəlir?
- √ hamısı düzgündür
  - qeyri-maddi aktivlərin düzgün qiymətləndirilməsi,
  - aktivlərin yenidən qiymətləndirilməsi
  - aktivlərin uçotunun aparılması
  - maddi aktivlərin düzgün qiymətləndirilməsi
65. Onun tənzimlənməsi sahəsində mühüm işlər görülmüş və zəruri normativ aktlar qəbul edilmişdir. Bu hansı mühitə aid edilir?
- √ hüquqi mühit
  - iqtisadi mühit
  - siyasi mühit
  - təşkilati mühit
  - sosial mühit
66. Müqayisə (bazar) yanaşması öz növbəsində nədir?
- √ mövcud şəraitdə oxşar obyektlərin satış dəyərinə söykənərək, alıcı ilə satıcı arasındakı danışıqlar nəticəsində əldə olunan razılaşmalara əsaslanır.
  - qiymətləndirmə obyektinin dəyərini yalnız keçmişə və cari dövrə (hadi-sələlərə) əsaslanaraq, alıcının və satıcının baxışları ilə səciyyələndirməsi
  - obyektin qiymətləndirilməsi həyata keçirilən məqbul fəndlərin və proseduraların məcmuudur.
  - hamısı düzdür
  - gələcək hadisələrə, əsasən də potensial alıcının görə və duya bildiyi perspektivə istinad edir.
67. İslahatların həyata keçirilməsi nəyə təsir göstərmişdir?

- √ hamısı düzdür
- dövriyyə vəsaitlərinin hərəkət sürətinin artmasına,
- investisiya axınının güclənməsinə
- əsas vəsaitlərin hərəkət sürətinin artmasına,
- iqtisadi inkişafın sürətlənməsinə,

68. Məsrəf yanaşmasına hansı aid edilir?

- gələcək hadisələrə, əsasən də potensial alıcının görə və duya bildiyi perspektivə istinad edir.
- hamısı düzdür
- √ qiymətləndirmə obyektinin dəyərini yalnız keçmişə və cari dövrə (hadisələrə) əsaslanaraq, alıcının və satıcının baxışları ilə səciyyələndirməsi
- obyektin qiymətləndirilməsi həyata keçirilən məqbul fəndlərin və proseduraların məcmuudur
- mövcud şəraitdə oxşar obyektlərin satış dəyərinə söykənərək, alıcı ilə satıcı arasındakı danışıqlar nəticəsində əldə olunan razılaşmalara əsaslanır.

69. Layihəyə aid olan bütün xərclərin illər üzrə bölgüsünün dəqiqliyini xarakterizə edən hansıdır?

- √ Modifikasiya edilmiş gəlirlilik dərəcəsi
- xalis cari dəyəri
- Layihənin gəlirlilik dərəcəsi
- Layihənin daxili gəlirlilik dərəcəsi
- Layihənin ödənilməsi müddəti

70. Layihənin iqtisadi səmərəliliyinin müxtəlif cəhətlərini əks etdirən göstəricilərə hansı aid edilmir?

- √ likvidlik dərəcəsi
- xalis cari dəyəri
- Layihənin gəlirlilik dərəcəsi
- Layihənin daxili gəlirlilik dərəcəsi
- Layihənin ödənilməsi müddəti

71. Layihənin iqtisadi səmərəliliyinin müxtəlif cəhətlərini əks etdirən göstəricilərə hansı aid edilir?

- √ hamısı düzdür
- menecmentinin gəlirlilik dərəcəsi
- Layihənin gəlirlilik dərəcəsi
- Layihənin daxili gəlirlilik dərəcəsi
- Modifikasiya edilmiş gəlirlilik dərəcəsi

72. Qiymətləndirmə obyektlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- √ hamısı düzdür
- işlər, xidmətlər, informasiyalar
- tələblər, öhdəliklər;
- əmlak və qeyri-maddi aktivlər üzərində mülkiyyət və digər əşya hüququ;
- ayrı-ayrı material (əşya) obyektləri;

73. Qiymətləndirmə fəalliyətində istifadə olunan yanaşmalar?

- √ hamısı doğrudur
- gəlir yanaşması
- müqayisə yanaşması
- hamısı səhvdir
- xərc yanaşması

74. Gəlir yanaşmasına necə tərif verilir,

- √ gələcək hadisələrə, əsasən də potensial alıcının görə və duya bildiyi perspektivə istinad edir.
- hamısı düzdür

- obyektin qiymətləndirilməsi həyata keçirilən məqbul fəndlərin və proseduraların məcmuudur.
- qiymətləndirmə obyektinin dəyərini yalnız keçmiş və cari dövrə (hadisələrə) əsaslanaraq, alıcının və satıcının baxışları ilə səciyyələndirməsi
- mövcud şəraitdə oxşar obyektlərin satış dəyərinə söykənərək, alıcı ilə satıcı arasındakı danışıqlar nəticəsində əldə olunan razılaşmalara əsaslanır.

75. Etibarlılıq aşağıdakılardan hansına aid edilir?

- ✓ Layihənin daxili gəlirlilik dərəcəsi
- menecmentinin gəlirlilik dərəcəsi
- Layihənin gəlirlilik dərəcəsi
- xalis cari dəyər
- Modifikasiya edilmiş gəlirlilik dərəcəsi

76. Təşkilati mühit nəyi müəyyən edir?

- ✓ sahibkarların işgüzar əlaqələri və peşə maraqlarının qorunması üzrə aparılan tədbirləri əhatə edir
- yəni onun tənziplənməsi sahəsində mühüm işlər görülmüş və zəruri normativ aktlar qəbul edilmişdir
- tərəflər (qiymətləndirici ilə sifarişçi) arasında qarşılıqlı münasibətləri, onlar arasında davranış qaydalarını müəyyən edir
- Ölkədə mövcud olan siyasi sabitlik bütün sahibkarlıq növlərinin inkişafına əlverişli şərait yaradır.
- Məhsulun (işin, xidmətin) reallaşması, müvafiq əmlak və istənilən varidat növünün əldə edilməsi üçün ödəniş qabiliyyətli tələbin olması

77. Sosial mühitə nə aid edilir?

- ✓ tərəflər (qiymətləndirici ilə sifarişçi) arasında qarşılıqlı münasibətləri, onlar arasında davranış qaydalarını müəyyən edir
- yəni onun tənziplənməsi sahəsində mühüm işlər görülmüş və zəruri normativ aktlar qəbul edilmişdir
- Məhsulun (işin, xidmətin) reallaşması, müvafiq əmlak və istənilən varidat növünün əldə edilməsi üçün ödəniş qabiliyyətli tələbin olması
- Ölkədə mövcud olan siyasi sabitlik bütün sahibkarlıq növlərinin inkişafına əlverişli şərait yaradır
- sahibkarların işgüzar əlaqələri və peşə maraqlarının qorunması üzrə aparılan tədbirləri əhatə edir

78. Sahibkarlıq fəaliyyəti hansı mühit amillərindən ibarətdir? makro mezo meqa mikro

- ✓ 1,4
- 3,4
- 1,3
- 1,2
- 2,4

79. Qiymətləndirmə fəaliyyətinin subyektinə kimlər aid edilir?

- ✓ qiymətləndiricilər və sifarişçilər
- hüquqi şəxslər
- fiziki şəxslər
- dövlət orqanları
- ictimai təşkilatlar

80. Qiymətləndirilməsi mülki qanunvericilikdə nəzərdə tutulan və ya sifarişçi tərəfindən zəruri hesab edilən istənilən əmlak nədir?

- ✓ qiymətləndirmənin obyektini
- daşınar əmlak
- daşınmaz əmlak
- hamısı səhvdir
- qiymətləndirmənin subyekti

81. İqtisadi mühitə nə aid edilir?

- tərəflər (qiymətləndirici ilə sifarişçi) arasında qarşılıqlı münasibətləri, onlar arasında davranış qaydalarını müəyyən edir
- ✓ Məhsulun (işin, xidmətin) reallaşması, müvafiq əmlak və istənilən varidat növünün əldə edilməsi üçün ödəniş qabiliyyətli tələbin olması

- yəni onun tənzimlənməsi sahəsində mühüm işlər görülmüş və zəruri normativ aktlar qəbul edilmişdir
- sahibkarların işgüzar əlaqələri və peşə maraqlarının qorunması üzrə aparılan tədbirləri əhatə edir
- Ölkədə mövcud olan siyasi sabitlik bütün sahibkarlıq növlərinin inkişafına əlverişli şərait yaradır.

82. Hüquqi mühitə nə aid edilir?

- ✓ yəni onun tənzimlənməsi sahəsində mühüm işlər görülmüş və zəruri normativ aktlar qəbul edilmişdir
- sahibkarların işgüzar əlaqələri və peşə maraqlarının qorunması üzrə aparılan tədbirləri əhatə edir
- Məhsulun (işin, xidmətin) reallaşması, müvafiq əmlak və istənilən varidat növünün əldə edilməsi üçün ödəniş qabiliyyətli tələbin olması
- Ölkədə mövcud olan siyasi sabitlik bütün sahibkarlıq növlərinin inkişafına əlverişli şərait yaradır
- tərəflər (qiymətləndirici ilə sifarişçi) arasında qarşılıqlı münasibətləri, onlar arasında davranış qaydalarını müəyyən edir

83. Əşyalara aşağıda göstərilənlərdən hansı aiddir?

- ✓ hamısı düzdür
- daşınmaz əmlak
- bitkilərdən
- heyvanlardan
- daşınar əmlak

84. Ətrafda olan və sahibkarın müştərilərlə faydalı əməkdaşlıq münasibətləri qurması imkanlarına təsir edən amillər hansı mühitə aid edilir?

- ✓ sahibkarlıq mühiti
- iqtisadi mühiti
- təşkilati mühiti
- siyasi mühiti
- sosial mühiti

85. Qudvillin dəyəri nəyə bərabərdir?

- ✓ müəssisənin dəyəri ilə onun əmlakının balans dəyəri arasındakı fərqə
- müəssisənin əmlakının qalıq dəyərinə
- müəssisənin dəyəri ilə onun əmlakının qalıq dəyəri arasındakı fərqə
- müəssisənin dəyəri ilə intellektual mülkiyyətinin dəyəri arasındakı fərqə
- müəssisənin əmlakının bazar dəyərinə

86. İntellektual mülkiyyətin fiziki köhnəlməsi hansı metodla hesablanır?

- ✓ fiziki ömür müddəti
- səmərəli yaş
- xətti amortizasiya
- hesablanmır
- qalıq xidmət müddəti

87. Qiymətləndirmənin məqsədindən asılı olaraq qeyri-maddi aktivlərin hansı dəyər növü müəyyən edilir?

- ✓ bütün variantlar mümkündür
- investisiya və likvid
- bazar və likvid
- satış və investisiya
- bazar və investisiya

88. Qeyri-maddi aktivlərin qiymətləndirilməsi prinsipi deyil-

- ✓ daha səmərəli istifadə
- müddətdən asılılıq
- ünvanlılıq
- baza meyarına uyğunlaşma
- məqsədlilik

89. Qeyri- maddi aktivlərin qiymətləndirilməsinin əsas prinsipidir-
- √ bütün variantlar doğrudur
  - məqsədlilik
  - müddətdən asılılıq
  - baza meyarına uyğunlaşma
  - ünvanlılıq
90. İntellektual mülkiyyətin və qeyri-maddi aktivlərin dəyərinin qiymətləndirilməsinin əsas prinsipləri aşağıdakılardan hansı aid deyil?
- √ qiymətləndirmə ümumiliyi
  - qiymətləndirmə prosesinin mərhələlərə bölünməsi
  - qiymətləndirmənin məqsədli xarakteri
  - baza meyarına uyğunlaşma
  - qiymətləndirmənin müddətdən asılılığı
91. Aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur?
- √ royalti dərəcəsi bir qayda olaraq, 1-12% arasında dəyişir
  - royalti dərəcəsi bir qayda olaraq, 1-15% arasında dəyişir
  - royalti dərəcəsi bir qayda olaraq, 1-17% arasında dəyişir
  - royalti dərəcəsi bir qayda olaraq, 1-20% arasında dəyişir
  - royalti dərəcəsi bir qayda olaraq, 1-10% arasında dəyişir
92. Stabil mənfəət əmələ gətirən aktivlərin qiymətləndirilməsi metoduna aşağıdakılardan hansı aid deyil?
- √ Bərpa dəyər metodu
  - Mənfəətin diskontlaşdırılması ilə royaltidən azad edilmə metodu
  - İstifadədə olan qeyri-maddi aktivlərin dəyəri metodu
  - Pul axınlarının diskontlaşdırılması ilə royaltidən azad edilmə metodu
  - Birbaşa kapitallaşmanın formalaşma metodu
93. Aşağıdakı ölkələrdən hansı Paris Konvensiyasını imzalamamışdır?
- √ İngiltərə, Avstriya
  - Portuqaliya, İsveçrə
  - Serbiya, Belçika
  - İtaliya, Belçika
  - İtaliya, Fransa
94. Paris Konvensiyasının əsas mahiyyəti nədən ibarətdir?
- İxtiraların qorunması haqqında Konvensiyadır
  - Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında Konvensiyadır
  - Müəlliflik hüququ haqqında Konvensiyadır
  - Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının təsis edilməsi haqqında Konvensiyadır
  - √ Sənaye mülkiyyətinin mühafizəsi haqqında Konvensiyadır
95. Azərbaycan neçənci ildən etibarən Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının üzvüdür?
- √ 25 dekabr 1995-ci il
  - 15 dekabr 1996-cı il
  - 25 dekabr 1996-cı il
  - 25 dekabr 1997-ci il
  - 15 dekabr 1995-cı il
96. İntellektual mülkiyyət obyektlərinin qiymətləndirilməsində nə zaman müqayisə yanaşmasından istifadə olunur?
- √ qiymətləndirilən intellektual mülkiyyətin keyfiyyətinə görə müqayisə edilən ən azı üç analoq mövcud olarsa, o zaman istifadə olunur

- əgər analoji obyekt tapmaq mümkün deyilsə, o zaman istifadə olunur
- əgər belə obyektlərin qiymətləndirilməsi haqqında heç bir təcrübəsi yoxdursa və ya gələcəkdə gəlirlərin proqnozu bir qədər stabil deyilsə o zaman istifadə olunur
- əgər bir analoji obyekt tapmaq mümkünsə, o zaman istifadə olunur
- intellektual mülkiyyət obyektlərinin istifadəsindən gözlənilən iqtisadi səmərə əsasında intellektual mülkiyyət obyektlərinin dəyərinin müəyyən edilməsində

97. İntellektual mülkiyyət obyektlərinin qiymətləndirilməsinin gəlir yanaşması metoduna aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ✓ bərpa dəyər metodu
- ekspert qiymətləndirmə metodu
- royalti dəyərinin hesablanması metodu
- diskontlaşdırılmış pul axımları metodu
- birbaşa kapitallaşma metodu

98. İntellektual mülkiyyət obyektlərinin qiymətləndirilməsinin xərc yanaşması metoduna aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ✓ bərpa dəyər metodu
- birbaşa kapitallaşma metodu
- Ekspert qiymətləndirmə metodu
- parametrik qiymətləndirmə metodu
- diskontlaşdırılma metodu

99. İntellektual mülkiyyət obyektlərinin dəyərinin qiymətləndirilməsində əgər analoji obyekt tapmaq mümkün deyilsə, o zaman hansı yanaşmadan istifadə olunur?

- ✓ xərc yanaşması
- müqayisə yanaşması
- xərc və gəlir yanaşması
- xərc və müqayisə yanaşması
- gəlir yanaşması

100. Aşağıdakılardan hansı qudvilin elementlərinə aid deyil?

- ✓ Müəssisədən ayrılan qeydi-maddi aktivlər
- İndividuumdan ayrılmayan qeyri-maddi aktivlər
- Müəssisədən və individuumdan ayrılma bilən qeyri-maddi aktivlər
- İndividuumdan ayrılan qeyri-maddi aktivlər
- Müəssisədən ayrılmayan qeyri-maddi aktivlər

101. Müəssisədən ayrılma bilən qeyri-maddi aktivlərə hansılar aiddir?

- ✓ firma nişanları və ticarət markaları
- müştərilər və işçilər arasında şəxsi reputasiya
- əmtəə və xidmətlər üzərində qiymətlərin səviyyəsi
- müştərilər və xidmətlər üzərində qiymətlərin səviyyəsi
- müəssisənin etibarlılığı, məhsul və xidmətin keyfiyyəti

102. Hansı ölkələrdə intellektual mülkiyyət obyektlərinin qiymətləndirilməsi lisenziyaların qiyməti üzrə aparılan hesablaşma qaydalarına əsaslanır?

- ✓ Rusiya, Ukrayna, Belarusiya
- İngiltərə, Almaniya, Avstriya
- Yaponiya, Rusiya, ABŞ
- İngiltərə, Almaniya, ABŞ
- ABŞ, İngiltərə, Rusiya

103. Hüquqi tənzimlənmə nöqteyi nəzərdən intellektual mülkiyyət obyektləri necə təsnifləşdirilir?

- ✓ patent hüququ, müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlarla qorunan yaradıcılıq fəaliyyətinin nəticələri
- müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar

- patent hüququ və əlaqəli hüquqlar
- sənaye mülkiyyəti və əlaqəli hüquqlar
- sənaye mülkiyyəti və müəlliflik hüququ

104. Respublikamızda intellektual mülkiyyət obyektlərinin mühafizəsi üzrə əsas hüquqi baza hesab edilir:

- √ Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası
- "Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu
- beynəlxalq müqavilələr
- "Tənzimlənən qiymətlər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu
- "Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun

105. "Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" Qanun nə zaman qəbul olunmuşdur?

- √ 5 iyun 1996-cı il
- 5 iyul 1996-cı il
- 5 iyul 1998-ci il
- 5 iyul 1999-ci il
- 5 iyun 1998-ci il

106. Aşağıdakılardan hansı doğru deyil?

- √ Qudvilin 4 tərkib elementi var
- Qudvil izafi mənfəətin yaranmasıdır
- Qudvilin müəyyən edilməsi zərurətinə məhkəmə qərarlarının icraatında, müəssisələrin alqı-satqı müqavilələrində, vergi araşdırmalarında, sahibkarlıq fəaliyyətində təsadüf olunur
- Qudvilin 8 tərkib elementi var
- Qudvil qeyri-maddi aktivlərin tərkib hissələrindən biridir

107. Obyektin bütün xassələrinə görə deyil, yalnız qalıq funksional, konstruktiv və istismar göstəriciləri üzrə çəkilən xərclər hansı dəyərə aiddir?

- √ qalıq əvəzetmə dəyəri
- əvəzetmə dəyəri
- vergiqoyma dəyəri
- təkrar emal dəyəri
- sığorta dəyəri

108. Obyektdə mövcud olan yararlı materialların dəyəri hansı dəyər adlanır?

- √ util dəyəri
- istehlak dəyəri
- qalıq əvəzetmə dəyəri
- tam bərpa dəyəri
- əvəzetmə dəyəri

109. Məhdudluğu səbəbindən mülkiyyətin satılmasından real əldə oluna biləcək pulun məbləği hansı dəyərə aiddir?

- √ likvid dəyəri
- istifadə dəyəri
- istehlak dəyəri
- mübadilə dəyəri
- qırıntıların dəyəri

110. Qiymətləndirmə obyektinə vergiqoyma bazasının müəyyən edilməsi üçün istifadə olunan dəyər. Bu hansı dəyərdir?

- √ vergiqoyma dəyəri
- investisiya dəyəri
- istifadə dəyəri
- likvidlik dəyəri

- tam bərpa dəyəri
- 111.** Qiymətləndirilən obyektin qiymətləndirmə tarixinə bazar qiyməti ilə oxşarının yaradılmasına çəkiləsi xərclərin məbləği nəzərdə tutan dəyər hansıdır?
- √ əvəzetmə dəyəri
  - qırıntıların dəyəri
  - istehlak dəyəri
  - util dəyəri
  - tam bərpa dəyəri
- 112.** Qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunan dəyər hansı dəyərdir?
- √ mübadilə dəyəri
  - qalıq əvəzetmə dəyəri
  - ilkin istehsal dəyəri
  - əvəzetmə dəyəri
  - sığorta dəyəri
- 113.** Royaltinin hesablanmasının geniş yayılmış metodu hansıdır?
- √ "xərclər+mənfəət" metodu
  - ekstrapolyasiya
  - ümumi əmtəə dövriyyəsindən faiz metodu
  - lisenziyalı məhsulun satışından faiz metodu
  - tam xərclər metodu
- 114.** Hansı hüquqlar müddətsiz olaraq qorunur?
- √ müəlliflik hüququ
  - təkrar istehsal hüququ
  - əsərin toxunulmazlıq hüququ
  - bütün variantlar doğrudur
  - rəy hüququ
- 115.** İxtiranın patent qabiliyyətliliyi şərti hansıdır?
- √ yenilik
  - orjinallıq
  - ixtira səviyyəsi
  - texniki əhəmiyyətlik
  - sənaye tətbiqi
- 116.** Nou-hau dedikdə nə başa düşülür?
- √ tələb olunan qaydada sənədləşdirilməmiş istənilən yenilik
  - istehsal
  - əşya hüquqları
  - bütün variantlar doğrudur
  - kommersiya sirləri
- 117.** İntellektual mülkiyyət obyektləri deyil:
- √ maddi aktivlər
  - kəşflər
  - incəsənət əsərləri
  - kompüter proqramları
  - qudvill

118. İntellektual mülkiyyət obyektləri deyil:

- əmtəə nişanı
- elm və incəsənət əsərləri
- sənaye nümunələri
- nau-hau
- √ bir ildən az istifadə olunan aktivlər

119. Hansı intellektual obyektlərinə şəhadətnamə rəsmiləşdirilmir?

- √ məhsulun yaranması yerinin adına
- inteqral mikrosxemlərin topologiyası
- sənaye nümunələri
- xidmət nişanı
- kəşflər

120. Hansı intellektual mülkiyyət obyektlərinə patent rəsmiləşdirilmir

- √ məhsulun yaranması yerinin adına
- sənaye nümunələri
- firma adı
- seleksiya nailiyyətləri
- kəşflər və nou-hau

121. İntellektual mülkiyyətin tərkibinə daxil edilmir:

- √ kommersiya sirləri
- kəşflər, ideyalar
- incəsənət əsərləri
- firma adı
- işgüzar imic

122. İntellektual mülkiyyət deyil:

- √ maddi aktivlərin kateqoriyası
- işgüzar imic
- elmi əsərlər
- firma nişanları
- intellektual yaradıcılıq məhsulu

123. Qeyri-maddi aktivlərin dəyər növləri hansılardır?

- √ bütün variantlar doğrudur
- bazar dəyəri
- investisiya dəyəri
- girov və sığorta dəyəri
- bərpa dəyəri

124. Hüquqi cəhətdən rəsmiləşdirilməmiş qeyri-maddi aktiv (yanlış variantı seçin)

- √ yalnız mübadilə dəyərinə malikdir
- yalnız istehlak dəyərinə malikdir
- əmlak kimi qiymətləndirilə bilməz
- müəssisənin balansına daxil edilmir
- bazarda satıla bilməz

125. Qeyri-maddi aktivlərin qiymətləndirilməsi prinsipi deyil-

- √ müddətdən asılılıq
- daha səmərəli istifadə

- ünvanlılıq
- baza meyarına uyğunlaşma
- məqsədlilik

126. Qeyri- maddi aktivlərin qiymətləndirilməsinin əsas prinsipidir-

- ✓ bütün variantlar doğrudur
- məqsədlilik
- müddətdən asılılıq
- baza meyarına uyğunlaşma
- ünvanlılıq

127. İntellektual mülkiyyət bazarında əsas qiymətə əmələ gətirən amildir?

- ✓ sadalananların hamısı
- hüquq infrastruktur
- elmi-texniki sənədləşmənin hazırlıq səviyyəsi
- anloqların qiymətləndirilməsi
- hüquqi müdafiənin həcmi və rejimi

128. Qeyri-maddi aktivlərin qiymətləndirilməsi hansı məqsədə xidmət edir?

- ✓ bütün variantlar doğrudur
- əsas anlayışları fərqləndirmək
- qiymətləndirmə alqoritmini işləmək
- səmərəli istifadənin təmin edilməsi
- qiymət və ya dəyəri müəyyən etmək

129. Aşağıdakılardan hansı qeyri-maddi aktivlərə aid deyil?

- ✓ elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri
- qudvill
- təşkilati xərclər
- reallaşdırılmaqda olan layihələrin nəticələri
- intellektual mülkiyyət

130. İntellektual mülkiyyətin xüsusiyyətlərinə aid deyil-

- ✓ maddi daşıyıcıda əks etdirilməməsi
- istifadənin müxtəlifliyi və nadirliyi
- əlavə mənfəətin təmin edilməsi
- reallaşdırmanın hüquqi forması
- qeyri-maddi forma

131. İntellektual mülkiyyət bazarının xüsusiyyətlərindən deyil-

- ✓ bazarın təkrar istehsal xüsusiyyəti
- bazar subyektlərinin olması
- rəqabətin inhisarçı xarakteri
- vasitəçilərin sayının azlığı
- intellektual mülkiyyətin kommersiya əsasında satışı

132. Müəssisənin əmlakının vergi tutulan dəyəri necə hesablanır?

- ✓ hesabat ilinin sonuna olan qalıq dəyərinə olan dəyərdən hesabat ilinin əvvəlinə olan dəyər çıxılır və ikiye bölünür
- hesabat ilinin əvvəlinə və ikiye bölünür
- hesabat ilinin sonuna olan qalıq dəyərinə olan dəyərdən hesabat ilinin əvvəlinə olan dəyər çıxılır
- hesabat ilinin sonuna olan qalıq dəyər əsas götürülür
- hesabat ilinin əvvəlinə və sonuna qalıq dəyəri toplanır

133. Vergitutma məqsədləri üçün müəssisənin əmlakının hansı dəyəri götürülür?

- √ orta illik qalıq dəyər
- investisiya dəyəri
- əvəzəmə dəyəri
- sığorta dəyəri
- likvid dəyəri

134. Pauşal məbləğ aşağıdakının əsasında müəyyən edilir

- √ t ilində ehtimal olunan royaltinin diskontlaşdırma dəyərindən məbləği
- t ilində ödənilməli olan royaltini t ili üçün diskontlaşdırma əmsalına vurmaqla;
- Əlavə mənfəət payını texnologiya istehlakçısının çevrilmiş əlavə mənfəətə vurmaqla
- bütün varinatlar yalnızdır.
- Illik xalis satış dəyərindən faizlə hesablanmış illik royalti

135. Texnoloji biliklərin hüquqi qiyməti nədən asılıdır?

- √ bütün variantlar yalnızdır
- İstehsalın (satışın) həcmindən;
- Yeni texnologiyanın tətbiqi zamanı istehsal xərclərinə qənaətin ölçüsü;
- Yeni texnologiyanın istifadəsi ilə məhsul həcmində istehsal payı
- Rəqabətin dərəcəsinə;

136. Aşağıdakılardan hansı texnologiyanın yaranması üzrə əmək xərclərinin əvəz olunması mənbəyi kimi çıxış edir?

- √ Yeni texnologiyanın istifadəsi hesabına adi, orta mənfəətə nisbətə artma kimi çıxış edən və verilmiş müəssisə tərəfindən əldə olunan mənfəətin bir hissəsi;
- Normal sahibkarlıq mənfəəti;
- Yeni texnologiyanın istifadəsi ilə istehsal olunan məhsulun reallaşdırılmasından əldə olunan ümumi məcmu gəlir.
- Texnologiyanın topdansa satış qiyməti.
- Yeni istehsala qoyulan investisiyalar;

137. Texnoloji biliklərin faydalılıq göstəricilərinin ümumiləşdirilməsinə xidmət edir:

- √ Mövcud sahə üzrə adi orta ilə müqayisədə əlavə gəlirlərin həcmi;
- Vəsaitlərin qənaət ölçüsü;
- İstehsal gücünün artırılması;
- Əmək məhsuldarlığının artırılması.
- İstehlakçı səmərəsi;

138. Dünya bazarında biliklərin ötürülməsi həyata keçirilir:

- √ Patentlərin istifadəsinə lisenziyaların satışı vasitəsilə; Lisenziyalaşmayan nou-haunun satışı vasitəsi;
- Texnologiyaların satışı vasitəsilə;
- Birgə elmi tədqiqat işlərinin vasitəsilə;
- Lisenziyalaşmayan nou-haunun satışı vasitəsi;
- Patentlərin istifadəsinə lisenziyaların satışı vasitəsilə;

139. Texnologiyanın qiyməti nə ilə hesablanır?

- √ razılaşmanın fəaliyyət göstərdiyi dövr ərzində istehlakçıların gəlirlərindən illik ayırmalar ilə;
- xərclənmiş resursların və mənfəətin dəyəri ilə;
- mənfəət və vergi dərəcələrini, maya dəyərini ilə;
- Topdansa satış qiymətləri və ticarət əlavələri ilə.
- texnoloji biliklərin istehsalına çəkilən maddi və əmək xərclərinin dəyəri ilə;

140. Royalti nədir?

- √ Razılaşma fəaliyyəti müddəti ərzində texnologi bilik istehlakçılarının gəlirlərindən illik tutulmalardır;

- Vergi tutulmalarıdır;
- Məhsul həcmində yeni texnologiyanın istifadəsindən olan istehsal payıdır;
- İstehsal xərclərinə qənaətin ölçüsüdür.
- Kredit dərəcəsidir;

141. Nou-Hau bu:

- √ Texnoloji biliklərin tətbiqinə müvəqqəti hüquqdur;
- Vergi növüdür;
- Qiymətdə nəqliyyat məsrəflərinin uçotu metodudur
- Göstərilən xidmətlərin qiymətidir.
- Kommersiya əlavələrinin və güxəştlərinin formasıdır;

142. Dünya bazarında yeni texnologiyanın yayılması halında:

- √ Faktiki əlavə mənfəət hesablaşma ilə müqayisədə azalacaqdır;
- Yeni əlavə mənfəətin bazarı tam tutmasının son həddi halında faktiki əlavə mənfəət həmçinin onun hesablaşma nisbəti kimi sifıra yaxınlaşacaqdır;
- İstehsalın tənəzzülü olacaqdır;
- Tələb artacaqdır.
- Faktiki əlavə mənfəət hesablaşma ilə müqayisədə artacaqdır;

143. Texnoloji biliklərin dünya bazarında istehlakçısı uzunmüddətli vaxt dövründə ilkin əlavə mənfəətin səviyyəsinin saxlanması zəmanətinə malikdir.

- Rəqabətli texnologiyaların üstün müqayisəsi və yaxud bərabər qiymətliliyini bazara təqdim etmə qabiliyyətinə malik bir neçə satıcıların mövcudluğu halında
- Texnoloji biliklərin və işləmələrin alternativ növləri tərəfdən rəqabətin kəskinləşməsi;
- Elmi texniki tərəqqinin sürətlənməsi şəraitində.
- √ Ancaq texnologiyanın müəyyən bazarda istifadəsinə istisna hüququna malik olmaqla;
- Patentlərlə mühafizə olunmayan texnoloji qərarların və işləmələrin yüksək payında;

144. Dünya bazarında texnologiyanın alışa məqsədyönlülüyü növbəti şərtlərin yerinə yetirilməsi ilə müəyyən olunur:

- √ Texnologiyanın qiyməti alternativ variantda kapital qoyuluşunun minimal fərqi və onun kommersiya çatdırılmasına texnologiyanın istehlakçı məsrəflərinə bərabər və yaxud artıq olmalıdır;
- Royaltinin həcmi texnologiyanın kommersiya mənimsəməsinə xərclərin artımı ilə düz mütənasibdir;
- Müəyyən bazarda texnologiyanın istifadə hüququna məxsusi sahiblik;
- Royalti dərəcələri dolayı vergilərin və yığımların çıxılması ilə xalis satışın illik dəyərində bərabər olmalıdır.
- Texnologiyanın qiyməti onun istehsalına sərf olunan xərclərə bərabər olmalıdır;

145. Royalti dərəcəsinin formalaşmasının korrektə edən amillərinə nə aid edilmir?

- √ Illik əlavə mənfəətin kəmiyyətini formalaşdıran amillər;
- Alternativ texnologiya tərəfindən rəqabət amilləri;
- Alternativ texnologiya tərəfindən rəqabət amilləri;
- Elmi-texniki tərəqqinin təsiri.
- İstehsal və kommersiya riskinin dərəcəsi amili;

146. Royalti dərəcəsi necə müəyyən edilir?

- √ Illik royalti məbləğinin dolayı vergilər və yığımlar çıxılmaqla xalis satışın illik dəyərində nisbəti ilə;
- Əldə olunmuş gəlirə əsaslanan ayrı-ayrı sövdələşmələrin dəyərlərinin vurulması ilə;
- Hazırkı müddətə olan razılaşma fəaliyyəti dövrünə olan sahibkara ödənilmiş texnologiyalar, royaltinin ümumi məbləğinin hasilinin məbləği kimi;
- Pauşal toplam ilə.
- Illik royaltilərin toplanması ilə;

147. Royaltinin hesablanması ən geniş yayılmış metodu hansıdır?

- √ Lisenziyalı məhsulun satış dəyərindən faizlə;

- Tam xərclər metodu;
- Ekstrapolyasiya metodu;
- Ümumi məhsul dövriyyəsi dəyərindən faizlə;
- Xərclər+mənfəət” metodu;

148. Dünya bazarında texnoloji biliklər digər əmtəələrdən seçilir:

- √ Texnoloji biliklərin yaranmasına əməyə istifadə olunan istehsal vasitələrinin dəyəri əlavə olunmur və bu biliklər tətbiq olunan müəssisənin son məhsulunun dəyərində daxil edilmir;
- Mənəvi köhnəlmənin aşağı tempi ilə;
- İstehsalın ərazi bölgüsü;
- Mənəvi köhnəlmənin yüksək tempi.
- İstehsalın böyük serialılığı ilə;

149. Util dəyəri dedikdə nə başa düşülür?

- √ obyektə mövcud olan yararlı materialların dəyəri util dəyəri adlanır
- qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunur
- hesabdan silinmiş aktivlərin və ya on-ların tərkib hissələrinin sonradan açıq satışından əldə olunan pul vəsaiti
- məhdudluğu səbəbindən mülkiyyətin satılmasından real əldə oluna biləcək pulun məbləğidir.
- əmlakın sığorta kontraktının, dövlət və xüsusi sığorta sferasında istifadə edilən metodikalarla hesablanan dəyəridir

150. Tam bərpa dəyəri nədir?

- √ bütün funksional xassələrinə və fiziki parametrlərinə görə oxşar obyektin yararlılıq və müştəri cəlbətmə xassələrini tamamilə özündə əks etdirən qiymətləndirmə obyektinin dəyəridir.
- məhdudluğu səbəbindən mülkiyyətin satılmasından real əldə oluna biləcək pulun məbləğidir
- hesabdan silinmiş aktivlərin və ya on-ların tərkib hissələrinin sonradan açıq satışından əldə olunan pul vəsaiti
- məhdudluğu səbəbindən mülkiyyətin satılmasından real əldə oluna biləcək pulun məbləğidir.
- qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunur

151. Təkrar istehsal dəyəri nədir?

- √ oxşar tikinti obyektindəki tikintinin oxşar materiallar və eyni texnologiya üzrə aparılmasını nəzərdə tutur
- hesabdan silinmiş aktivlərin və ya on-ların tərkib hissələrinin sonradan açıq satışından əldə olunan pul vəsaiti
- əmlakın dəyəri şəraitdən, istifadə olunma təyinatından, ölkənin bütünlüklə investisiya cəlbədiciliyindən və sairədən daha çox asılı olur.
- bütün funksional xassələrinə və fiziki parametrlərinə görə oxşar obyektin yararlılıq və müştəri cəlbətmə xassələrini tamamilə özündə əks etdirən qiymətləndirmə obyektinin dəyəridir
- qiymətləndirmə obyektinə vergi qoyma bazasının müəyyən edilməsi üçün istifadə olunan dəyər

152. Mövcud istifadə olunma şəraitində dəyər (istehlak dəyəri) nədir?

- √ əmlakın dəyəri şəraitdən, istifadə olunma təyinatından, ölkənin bütünlüklə investisiya cəlbədiciliyindən və sairədən daha çox asılı olur.
- məhdudluğu səbəbindən mülkiyyətin satılmasından real əldə oluna biləcək pulun məbləğidir.
- hesabdan silinmiş aktivlərin və ya on-ların tərkib hissələrinin sonradan açıq satışından əldə olunan pul vəsaiti
- qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunur
- bütün funksional xassələrinə və fiziki parametrlərinə görə oxşar obyektin yararlılıq və müştəri cəlbətmə xassələrini tamamilə özündə əks etdirən qiymətləndirmə obyektinin dəyəridir

153. Məhdud bazar şəraitində dəyər hansı hallarda istifadə olunur?

- √ hamısı düzdür
- əmlakın satılmasının geniş təbliğ olunmasını istəməməsindən irəli gəlir
- əmlakın açıq bazarda satışı mümkün olmur və ya bu yolla satış olduqca baha başa gəlir
- əmlaka böyük tələbatın olmamasına görə sahibi onun satışı üçün uzun müddət gözləməli olur
- hamısı səhvdir

154. Qalıq bərpa dəyəri necə müəyyən olunur?

- √ - tam bərpa dəyərindən əmlakın ötən xidmət müddətindəki ümumi dəyərsizləşməni çıxmaqla müəyyən edilir
- qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunur

- obyektə mövcud olan yararlı materialların dəyəri util dəyəri adlanır
- hesabdan silinmiş aktivlərin və ya onların tərkib hissələrinin sonradan açıq satışından əldə olunan pul vəsaiti
- məhdudluğu səbəbindən mülkiyyətin satılmasından real əldə oluna biləcək pulun məbləğidir.

155. Inventar dəyəri nədir?

- ✓ Binaların onların texniki inventarlaşdırılması əsasında qiymətləndirmə anında mövcud olan fiziki köhnəmə dəyəri çıxılmaqla həqiqi dəyəri üzrə müəyyən edili
- qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunur
- məhdudluğu səbəbindən mülkiyyətin satılmasından real əldə oluna biləcək pulun məbləğidir.
- hesabdan silinmiş aktivlərin və ya onların tərkib hissələrinin sonradan açıq satışından əldə olunan pul vəsaiti
- əmlakın sığorta kontraktının, yaxud polisinin müddəaları ilə müəyyənləşdirilən, dövlət və xüsusi sığorta sferasında istifadə edilən metodikalarla hesablanan dəyəridir

156. Beynəlxalq Qiymətləndirmə Standartlarına görə bazar dəyəri dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ könüllü satıcı arasında bağlanılan kommersiya sazişi nəticəsində daşınmaz əmlakın əldən-ələ keçməsi üçün razılaşıdırıla bilən hesablama kəmiyyəti başa düşülür.
- qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunur
- məhdudluğu səbəbindən mülkiyyətin satılmasından real əldə oluna biləcək pulun məbləğidir.
- hesabdan silinmiş aktivlərin və ya onların tərkib hissələrinin sonradan açıq satışından əldə olunan pul vəsaiti
- əmlakın sığorta kontraktının, yaxud polisinin müddəaları ilə müəyyənləşdirilən, dövlət və xüsusi sığorta sferasında istifadə edilən metodikalarla hesablanan dəyəridir

157. Təkrar emal dəyəri nədir?

- ✓ hesabdan silinmiş aktivlərin və ya onların tərkib hissələrinin sonradan açıq satışından əldə olunan pul vəsaiti
- öz əmlakını açıq və rəqabətli bazarda satmaq niyyəti olmadan konkret istifadəçi üçün nəzərdə tutulmuş dəyəridir
- qiymətləndirilən obyektin qiymətləndirmə tarixinə bazar qiyməti ilə oxşarının yaradılmasına çəkiləsi xərclərin məbləği nəzərdə tutulur
- obyektin bütün xassələrinə görə deyil, yalnız qalıq funksional, konstruktiv və istismar göstəriciləri üzrə çəkilən xərclər başa düşülür
- əmlakın sığorta kontraktının, dövlət və xüsusi sığorta sferasında istifadə edilən metodikalarla hesablanan dəyəridir

158. Sığorta dəyəri nədir?

- ✓ əmlakın sığorta kontraktının, yaxud polisinin müddəaları ilə müəyyənləşdirilən, dövlət və xüsusi sığorta sferasında istifadə edilən metodikalarla hesablanan dəyəridir
- bütün funksional xassələrinə və fiziki parametrlərinə görə oxşar obyektin yararlılıq və müştəri cəlb etmə xassələrini tamamilə özündə əks etdirən qiymətləndirmə obyektinin dəyəridir
- qiymətləndirmə obyektinə vergi qoyma bazasının müəyyən edilməsi üçün istifadə olunan dəyər
- əmlakın dəyəri şəraitdən, istifadə olunma təyinatından, ölkənin bütünlüklə investisiya cəlb ediciliyindən və sairədən daha çox asılı olur.
- qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunur

159. Mübadilə dəyəri nədir?

- ✓ qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunur
- qiymətləndirilən obyektin qiymətləndirmə tarixinə bazar qiyməti ilə oxşarının yaradılmasına çəkiləsi xərclərin məbləği nəzərdə tutulur
- obyektin bütün xassələrinə görə deyil, yalnız qalıq funksional, konstruktiv və istismar göstəriciləri üzrə çəkilən xərclər başa düşülür
- öz əmlakını açıq və rəqabətli bazarda satmaq niyyəti olmadan konkret istifadəçi üçün nəzərdə tutulmuş dəyəridir
- hesabdan silinmiş aktivlərin və ya onların tərkib hissələrinin sonradan açıq satışından əldə olunan pul vəsaiti

160. Likvid dəyər (məcburi satış zamanı dəyər) nədir?

- ✓ məhdudluğu səbəbindən mülkiyyətin satılmasından real əldə oluna biləcək pulun məbləğidir.
- qiymətləndirilən obyektin qiymətləndirmə tarixinə bazar qiyməti ilə oxşarının yaradılmasına çəkiləsi xərclərin məbləği nəzərdə tutulur
- obyektin bütün xassələrinə görə deyil, yalnız qalıq funksional, konstruktiv və istismar göstəriciləri üzrə çəkilən xərclər başa düşülür
- öz əmlakını açıq və rəqabətli bazarda satmaq niyyəti olmadan konkret istifadəçi üçün nəzərdə tutulmuş dəyəridir
- hesabdan silinmiş aktivlərin və ya onların tərkib hissələrinin sonradan açıq satışından əldə olunan pul vəsaiti

161. Qiymət anlayışı nədir?

- ✓ qiymətləndirilən daşınmaz əmlak obyektinə və ya ona bənzər obyektin yaradılması üçün zəruri olan məsrəflərin ölçüsüdür.

- alıcının hər hansı bir əşyaya, yaxud obyektə dəyişdirməyə hazır olduğu əmtəə ekvivalentidir.
- konkret şəraitdə baş tutmuş sövdələşmə nəticəsində mülkiyyətə (əmlaka) görə pul vəsaitlərinin ödənildiyini bildirən faktiki göstəricidir
- dəqiq müəyyənləşdirilməsi çətin olan anlayışdır və çoxsaylı təfsirə malikdir
- alıcının hər hansı bir əşyaya, yaxud obyektə dəyişdirməyə hazır olduğu pul ekvivalentidir.

162. Qırıntıların dəyəri dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ hesabdan silinmiş aktivlərin sonradan istehsal məqsədləri üçün istifadəsi deyil, satışından əldə olunan pul vəsaiti
- obyektin bütün xassələrinə görə deyil, yalnız qalıq funksional, konstruktiv və istismar göstəriciləri üzrə çəkilən xərclər başa düşülür
- əmlakın sığorta kontraktının, dövlət və xüsusi sığorta sferasında istifadə edilən metodikalarla hesablanan dəyəridir
- öz əmlakını açıq və rəqabətli bazarda satmaq niyyəti olmadan konkret istifadəçi üçün nəzərdə tutulmuş dəyərdir
- qiymətləndirilən obyektin qiymətləndirmə tarixinə bazar qiyməti ilə oxşarının yaradılmasına çəkiləsi xərclərin məbləği nəzərdə tutulur

163. Qalıq əvəzetmə dəyəri nədir?

- öz əmlakını açıq və rəqabətli bazarda satmaq niyyəti olmadan konkret istifadəçi üçün nəzərdə tutulmuş dəyərdir
- əmlakın sığorta kontraktının, yaxud polisinin müddəaları ilə müəyyənləşdirilən, dövlət və xüsusi sığorta sferasında istifadə edilən metodikalarla hesablanan dəyəridir
- qiymətləndirmə obyektinə vergi qoyma bazasının müəyyən edilməsi üçün istifadə olunan dəyər
- qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunur
- ✓ obyektin bütün xassələrinə görə deyil, yalnız qalıq funksional, konstruktiv və istismar göstəriciləri üzrə çəkilən xərclər başa düşülür

164. İstifadə dəyəri nədir?

- qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunur
- məhdudluğu səbəbindən mülkiyyətin satılmasından real əldə oluna biləcək pulun məbləğidir.
- ✓ öz əmlakını açıq və rəqabətli bazarda satmaq niyyəti olmadan konkret istifadəçi üçün nəzərdə tutulmuş dəyərdir.
- hesabdan silinmiş aktivlərin və ya onların tərkib hissələrinin sonradan açıq satışından əldə olunan pul vəsaiti
- əmlakı onu satmaq məcburiyyəti qarşısında qalmadan satıcının satmağa razı olduğu, onu almaq məcburiyyəti qarşısında qalmayan alıcının almaq istədiyi qiymətdir

165. İntestisiya (kapital qoyuluşu) dəyəri nədir?

- ✓ sərmayəçinin məqsədli tələbatını ödəmək üçün həmin obyektədən gözlənilən gəliri nəzərə almaqla ödəyə biləcəyi ən yüksək qiymətdir
- əmlakın sığorta kontraktının, dövlət və xüsusi sığorta sferasında istifadə edilən metodikalarla hesablanan dəyəridir
- qiymətləndirilən obyektin qiymətləndirmə tarixinə bazar qiyməti ilə oxşarının yaradılmasına çəkiləsi xərclərin məbləği nəzərdə tutulur
- qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunur
- obyektin bütün xassələrinə görə deyil, yalnız qalıq funksional, konstruktiv və istismar göstəriciləri üzrə çəkilən xərclər başa düşülür

166. Xərc anlayışı nədir?

- ✓ konkret şəraitdə baş tutmuş sövdələşmə nəticəsində mülkiyyətə (əmlaka) görə pul vəsaitlərinin ödənildiyini bildirən faktiki göstəricidir
- alıcının hər hansı bir əşyaya, yaxud obyektə dəyişdirməyə hazır olduğu pul ekvivalentidir.
- dəqiq müəyyənləşdirilməsi çətin olan anlayışdır və çoxsaylı təfsirə malikdir
- qiymətləndirilən daşınmaz əmlak obyektinə və ya ona bənzər obyektin yaradılması üçün zəruri olan məsrəflərin ölçüsüdür.
- alıcının hər hansı bir əşyaya, yaxud obyektə dəyişdirməyə hazır olduğu əmtəə ekvivalentidir.

167. Dəyərin xassələrinə hansı aid deyil?

- ✓ hamısı düzdür
- özgəninkiləşdirilmə (xassəsi)
- təklifin məhdudluğu
- əmlaka tələbin mövcudluğu
- faydalılıq (yararlılıq)

168. Dəyərin xassələrinə hansı aid deyil?

- ✓ hamısı düzdür
- özgəninkiləşdirilmə (xassəsi)
- təklifin məhdudluğu

- əmlaka tələbin mövcudluğu
- faydalılıq (yararlılıq)

169. Dəyər anlayışı nədir?

- alıcının hər hansı bir əşyaya, yaxud obyektə dəyişdirməyə hazır olduğu əmtəə ekvivalentidir.
- qiymətləndirilən daşınmaz əmlak obyektinə və ya ona bənzəyən obyektin yaradılması üçün zəruri olan məsrəflərin ölçüsüdür.
- qiymətləndirilən daşınmaz əmlak obyektinə və ya ona bənzəyən obyektin yaradılması üçün zəruri olan mənfəətin ölçüsüdür.
- konkret şəraitdə baş tutmuş sövdələşmə nəticəsində mülkiyyətə (əmlaka) görə pul vəsaitlərinin ödənildiyini bildirən faktiki göstəricidir
- ✓ alıcının hər hansı bir əşyaya, yaxud obyektə dəyişdirməyə hazır olduğu pul ekvivalentidir.

170. Bazar dəyəri nədir?

- hesabdan silinmiş aktivlərin və ya onların tərkib hissələrinin sonradan açıq satışından əldə olunan pul vəsaiti
- obyektin bütün xassələrinə görə deyil, yalnız qalıq funksional, konstruktiv və istismar göstəriciləri üzrə çəkilən xərclər başa düşülür
- ✓ əmlakı satmaq məcburiyyəti qarşısında qalmadan satıcının satmağa razı olduğu, və onu almaq məcburiyyəti qarşısında qalmayan alıcının almaq istədiyi qiymətdir”.
- öz əmlakını açıq və rəqabətli bazarda satmaq niyyəti olmadan konkret istifadəçi üçün nəzərdə tutulmuş dəyərdir
- qiymətləndirilən obyektin qiymətləndirmə tarixinə bazar qiyməti ilə oxşarının yaradılmasına çəkiləsi xərclərin məbləği nəzərdə tutulur

171. Əvəzetmə dəyəri necə başa düşülür?

- ✓ qiymətləndirilən obyektin qiymətləndirmə tarixinə bazar qiyməti ilə oxşarının yaradılmasına çəkiləsi xərclərin məbləği nəzərdə tutulur
- öz əmlakını açıq və rəqabətli bazarda satmaq niyyəti olmadan konkret istifadəçi üçün nəzərdə tutulmuş dəyərdir
- qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunur
- əmlakın sığorta kontraktının, yaxud polisinin müddəaları ilə müəyyənləşdirilən, dövlət və xüsusi sığorta sferasında istifadə edilən metodikalarla hesablanan dəyəridir
- obyektin bütün xassələrinə görə deyil, yalnız qalıq funksional, konstruktiv və istismar göstəriciləri üzrə çəkilən xərclər başa düşülür

172. Qeyri-maddi aktivlərin qiymətləndirilməsi üçün

- ✓ onlar hüquqi cəhətdən rəsmiləşdirilməlidir
- onlar bazarda satılmalıdır
- bütün variantlar doğrudur
- onlar patent ərizəsinə daxil edilməlidir
- onlar müəssisənin balansında olmalıdır

173. Nou-Hau obyektləri deyil:

- ✓ sənaye nümunələri
- eksperimentlərin aparılması metodikası
- monoqrafiyalar
- elmi hesabatlar
- texnoloji sənədləşmələr

174. İntellektual mülkiyyət obyektləri üçün köhnəlmənin hansı növü xarakterikdir?

- fiziki köhnəlmə
- elmi-texniki köhnəlmə
- funksional köhnəlmə
- xarici köhnəlmə
- ✓ mənəvi köhnəlmə

175. Qudvillin dəyəri bərabər deyil:

- ✓ gələcək xalis mənfəətin bir hissəsinə
- aktivlərin balans dəyəri və müəssisənin dəyəri arasındakı fərqə
- müəssisənin dəyəri ilə onun əmlakının balans dəyəri arasındakı fərqə
- müəssisənin bazar və balans qiymətləri arasındakı fərqə
- müəssisənin dəyərinin məcmuu aktivlərin dəyərindən əlavə hissəsinə

176. Qeyri-maddi aktivlərin qiymətləndirilməsi məqsədlərindən asılı olaraq istifadə olunmur:

- √ bərpa və əvəzetmə dəyəri
- reallaşdırma dəyəri
- investisiya dəyəri
- ləğvetmə dəyəri
- bazar dəyəri

177. Qeyri-maddi aktivlərin müəssisəyə daxil olması forması deyil:

- √ əmtəə mübadiləsi zaçotu
- qeyri-maddi aktivlərin əvəzsiz verilməsi
- nizamnamə kapitalına qoyuluş kimi ötürülməsi
- qeyri-maddi aktivlərin müəssisədə yaradılması
- qeyri-maddi aktivlərin satın alınması

178. Qeyri-maddi aktivlərin ilkin dəyəri asılı deyil:

- √ qeyri-maddi aktivlərin alınması xərclərindən
- qeyri-maddi aktivlərin alınması xərclərindən
- qeyri-maddi aktivlərin istifadəyə yararlı vəziyyətə gətirilməsi xərclərindən
- onların yaradılması xərclərindən
- onun müəssisəyə daxil olması formasından

179. Qeyri-maddi aktivlərin ilkin dəyəri

- √ müəssisənin bütün aktivləri və öhdəliklərinin dəyəridir
- qeyri-maddi aktivlərin istifadəyə yararlı vəziyyətə gətirilməsi xərcləridir
- müəssisəyə daxilolmalardan asılıdır
- qeyri-maddi aktivlərin alınması xərcləridir
- onların yaradılması xərcləridir

180. Qeyri-maddi aktivlərin dəyəri

- √ qeyri-maddi aktivlərin faydalılığının pulla ifadəsidir
- müəssisənin bütün aktivlərinin dəyəridir
- satılmış aktivlərin və öhdəliklərin dəyəridir
- alınmış aktivlərin mühasibat dəyəridir
- gözlənilən xalis mənfəətin bir hissəsidir

181. İntellektual mülkiyyətlə bağlı məhsulun istehsalı və reallaşdırılması mərhələsi deyil:

- √ maliyyə
- istehsal
- kommersiya
- eksperimental
- elmi

182. İntellektual mülkiyyətin qiymətləndirilməsinin baza meyarı deyil:

- √ vergi ayırmaları
- balans mənfəəti
- mütləq ödənişlər
- intellektual mülkiyyətlə bağlı əmtəələrin satış qiymətləri
- həyat sikli

183. İntellektual mülkiyyətin qiymətləndirilməsinin baza meyarı deyil:

- √ kreditlərə görə faizlər

- xərclər
- pul axınları
- intellektual mülkiyyətlə bağlı əmtəələrin satış həcmi
- xalis mənfəət axınları

184. İntellektual mülkiyyətin qiymətləndirilməsi yanaşmalarının seçilməsində uçota alınmır

- √ kimyəvi xüsusiyyətlər
- müvəqqəti amillər
  - ekoloji xüsusiyyətlər
  - bədii xüsusiyyətlər
  - texnoloji xüsusiyyətlər

185. İntellektual mülkiyyətin qiymətləndirilməsi yanaşmalarının seçilməsində uçota alınmır

- √ fiziki xüsusiyyətlər
- texniki xüsusiyyətlər
  - coğrafi xüsusiyyətlər
  - ergonomik xüsusiyyətlər
  - hüquqi xüsusiyyətlər

186. Torpaq sahələrinin qiymətləndirilməsi zamanı tikililəri olan sahələrin hansı müqayisə vahidlərindən istifadə olunmur?

- √ icarə üçün nəzərdə tutulan 1 kv/m sahənin istifadəsindən əldə olunan gəlir
- 1 ar torpaq sahəsinin qiyməti
  - icarə üçün nəzərdə tutulan 1 kv/m sahənin qiyməti
  - 1 kub/m torpağın qiyməti
  - 1 kv/m ümumi sahənin qiyməti

187. Torpaq sahəsinin qiymətləndirilməsində bu müqayisə vahidlərindən istifadə olunmur

- √ 1 kub/m torpağın qiyməti
- 1 ar torpaq sahəsinin qiyməti
  - 1 frontal metr torpaq sahəsinin qiyməti
  - 1 kv/m torpaq sahəsinin qiyməti
  - 1 ha torpaq sahəsinin qiyməti

188. Torpaq sahəsi üzərində mülkiyyət hüququ əhatə edir

- √ torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını, meşələri və onun altında olan təbii resursları
- torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını
  - torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını, meşələri
  - torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını, meşələri və onun altında olan faydalı qazıntıları
  - torpağın üst qatını

189. Qudvillin dəyəri müəyyən edilir

- fəaliyyətdə olmayan müəssisənin dəyərinin qiymətləndirilməsi əsasında
- qeyri-maddi aktivlərin qiymətləndirilməsi əsasında
- izafi mənfəətin qiymətləndirilməsi əsasında
- √ fəaliyyətdə olan müəssisənin dəyərinin qiymətləndirilməsi əsasında
- sadalananların hamısının əsasında

190. Qiymətləndirmə üzrə işlərin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan informasiyanın siyahısına aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- √ intellektual mülkiyyət obyektlərinin təsnifatı və strukturu
- intellektual mülkiyyət obyektlərinə hüquqların əldə edilməsi və istifadəsi üçün lazım olan xərclər
  - intellektual mülkiyyət obyektlərinin yaradılması üçün lazım olan xərclər
  - intellektual mülkiyyət obyektlərinin əldə olunması və istifadəsi ilə bağlı olan xərclər
  - intellektual mülkiyyət obyektlərindən istifadə nəticəsində əldə olunan gəlir mənbələri

191. İntellektual mülkiyyət obyektlərinin qiymətləndirilməsi standartlarında aşağıdakılardan hansı qeyd olunmamalıdır?

- ✓ intellektual mülkiyyət obyektləri bazarının təsviri
- intellektual mülkiyyət obyektinin strukturu
- intellektual mülkiyyət obyektlərinin qeydə alınmasını həyata keçirən dövlət orqanları, bu orqanların səlahiyyətli nümayəndələri
- intellektual mülkiyyət obyektinin qiymətləndirilməsinin iqtisadi mahiyyəti
- intellektual mülkiyyət obyektinin təsnifatı

192. İstehsal sirlərinə (nou-hau) hansı hüquqi rejim tətbiq edilir?

- patent hüququ
- əlaqəli hüquq
- sahiblik hüququ
- müəlliflik hüququ
- ✓ müstəsna hüquq

193. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ✓ Qeyri-material aktivlərin ilkin dəyəri müəssisəyə gələn gəlirlərin formasından və sayından asılı deyil
- Qeyri-material aktivlərin ilkin dəyəri müəssisəyə gələn gəlirlərin formasından və sayından asılıdır
- Qeyri-material aktivlərin ilkin dəyəri – qeyri-material aktivlərin əldə olunmasına və yaradılmasına çəkilən xərclərə bərabərdir
- Qeyri-material aktivləri müəssisədə yaranırsa onda bu məbləğ qeyri-material aktivlərinin yaranmasına çəkilən xərclərin məbləğinə bərabərdir
- Qeyri-material aktivlərinin dəyəri – qeyri-material aktivlərin (faydalılığın) pulla ifadəsidir

194. İntellektual mülkiyyət bazarında əsas qiymətəmələgətirən faktorlar aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- intellektual mülkiyyətin hüquqi qorunmasının həcmi və rejimi
- intellektual mülkiyyətin kommersiyalaşması yolları
- intellektual mülkiyyətin kommersiyalaşması formaları
- intellektual mülkiyyət institutunun hüquqi infrastrukturu
- ✓ intellektual mülkiyyətin qiymətləndirilməsi prosesinin mərhələlərə bölünməsi

195. Vəsaitin qoyuluşu prinsipi dedikdə?

- ✓ istehsal amilinin konkret elementinin mövcudluğunun nəticəsi olan əmlakın dəyərinə olan əlavədir
- istehsal amilinin müəyyən elementinin mövcudluğunun nəticəsi olan əmlakın dəyərinə olan əlavədir
- istehsal amilinin bütün elementlərinin mövcudluğunun nəticəsi olan əmlakın dəyərinə olan əlavədir
- istehsal amillərinə çəkilən xərcləri ödədikdən sonra torpaq sahəsinə ayrılmış təmiz gəlir kimi müəyyən edilməsidir
- istehsal amilinin bir neçə elementinin mövcudluğunun nəticəsi olan əmlakın dəyərinə olan əlavədir

196. Tutum prinsipləri

- ✓ torpaq sahəsində yerləşdirilməsi mümkün olan daşınmaz əmlak obyektlərinin sayı ilə müəyyənləşdirilir.
- müxtəlif inşaat layihələri həyata keçirildikdə torpaq sahəsi və onun üzərində yerləşən tikililərin təmin etdiyi mənfəətin səviyyəsi ilə müəyyənləşdirilir.
- hamısı yanlıştır.
- Bazarın müvafiq segmentində istifadəsiz qalmış daşınmaz əmlak obyektləri ehtiyatının mövcudluğu.
- İstehsal amillərinin gücləndirilməsi nəticəsində gəlirlərin ilk dövrlərdə sürətlə artmasını, müəyyən həddə çatdıqda isə, bu yüksəlişin tədricən zəiflədiyini ifadə edir.

197. Tarazlıq (Mütənasiblik) prinsipi:

- əldə olunan pul gəlirlərinin məbləği və müddəti ilə əlaqədardır.
- daşınmaz əmlakın qiymətini ən yuxarı həddinin eyni faydalılıq təmin edən başqa obyektin alınmasına (inşasına) Potensial alıcının sərf etməyə razı olduğu xərclərin ən aşağı həddi ilə ifadə olunur.
- ✓ Əmlakın normal fəaliyyəti üçün nəzərdə tutulan istehsal amilləri arasındakı nisbətlərin dəyişməsi onun dəyərinə müsbət və mənfə təsir göstərməsidir.
- İstehsal amillərindən hər hansı birinin mövcudluğu yaxud olmaması nəticəsində əmlakın dəyərini dəyişməsinin nəzərə alınmasıdır
- daşınmaz əmlakın potensial mülkiyyətçinin iqtisadi, şəxsi və.s ehtiyaclarını ödəmək qabiliyyətidir.

198. Rəqabət prinsipi:

- ✓ daşınmaz əmlakın qiymətinin mənfəət əldə etmək uğrunda mübarizə aparən bazar subyektlərinin rəqabəti nəticəsində formalaşdığını ifadə edir.
- B və D doğrudur
- daşınmaz əmlakın ətrafında yerləşdiyi ərazidə baş verən dəyişikliklərin və perspektivlərin nəzərə alınmasının zəruriliyini ifadə edir
- Qiymətləndirilən əmlakın dəyəri ilə onu əhatə edən obyektlərin xarakteri və dəyəri arasında əlaqələri əks etdirir.
- yalnız müəyyən tələblərə və şəraitə uyğun əmlak ən yüksək qiymətə çatacaq.

199. İqtisadi ölçü prinsipi dedikdə?

- ✓ istənilən bazarda əmlakın müxtəlif növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan torpağın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür
- istənilən bazarda əmlakın müxtəlif növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan kapitalın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür
- istənilən bazarda əmlakın müxtəlif növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan kapitalın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür
- istənilən bazarda əmlakın konkret növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan torpağın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür
- konkret bazarda əmlakın müxtəlif növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan torpağın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür

200. İqtisadi bölgü prinsipi dedikdə?

- obyektin maksimal dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri və ona olan hüquqları birləşdirməyin mümkünlüyüdür
- obyektin maksimal dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri bölmək və birləşdirməyin mümkünlüyüdür
- ✓ obyektin maksimal dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri və ona olan hüquqları bölmək və birləşdirməyin mümkünlüyüdür
- obyektin dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri və ona olan hüquqları bölmək və birləşdirməyin mümkünlüyüdür
- obyektin maksimal dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri və ona olan hüquqları bölməyin mümkünlüyüdür

201. Xarici mühitin dəyişməsi prinsipi:

- Qiymətləndirilən daşınmaz əmlakın dəyəri ilə onu əhatə edən obyektivlərin xarakteri və dəyəri arasında əlaqələri əks etdirir.
- Yalnız müəyyən standartlara, alıcıların zövqünə, istifadənin xarakterinə, ətraf mühitə uyğun olaraq daşınmaz əmlak obyekt dəyərinin ən yüksək həddə çatacağına əsaslanır.
- ✓ Daşınmaz əmlakın ətrafında, yerləşdiyi ərazidə baş verən dəyişikliklərin və perspektivlərin nəzərə alınmasının zəruriliyini ifadə edir.
- daşınmaz əmlakın qiymətini ən yuxarı həddinin eyni faydalılıq təmin edən başqa obyektin alınmasına (inşasına) Potensial alıcının sərf etməyə razı olduğu xərclərin ən aşağı həddi ilə ifadə olunur.
- Əmlakın normal fəaliyyəti üçün nəzərdə tutulan istehsal amilləri arasındakı nisbətlərin dəyişməsi onun dəyərinə müsbət və mənfi təsir göstərməsidir.

202. Gəlirlərin artması və azalması prinsipi

- daşınmaz əmlakın qiymətini ən yuxarı həddinin eyni faydalılıq təmin edən başqa obyektin alınmasına (inşasına) Potensial alıcının sərf etməyə razı olduğu xərclərin ən aşağı həddi ilə ifadə olunur.
- Faydalılıq-əldə olunan pul gəlirlərinin məbləği və müddəti ilə əlaqədardır.
- ✓ İstehsal amillərinin gücləndirilməsi nəticəsində gəlirlərin ilk dövrlərdə sürətlə artmasını, müəyyən həddə çatdıqda isə, bu yüksəlişin tədricən zəiflədiyini ifadə edir.
- Hamısı yanlıştır
- Əmək qabiliyyətli əhəlinin məşğulluğunun diversifikasiyası

203. Balans prinsipi dedikdə?

- ✓ əmlakın hər hansı növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman istehsal amillərinin optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir
- əmlakın hər hansı növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman əməy ehtiyatlarının optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir
- əmlakın hər hansı növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman kapitalın optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir
- əmlakın konkret növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman istehsal amillərinin optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir

- əmlakın bütün növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman istehsal amillərinin optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir

204. Artan və azalan gəlirlər prinsipi dedikdə?

- ✓ istehsal amillərinin hər hansı resursunun artması zamanı təmiz gəlirin həcmnin əvvəlcə azalmağı, sonra isə artmağa başlamasıdır
- istehsal amillərinin bütün resurslarının artması zamanı təmiz gəlirin həcmnin əvvəlcə artması, sonra isə azalmağa başlamasıdır
- istehsal amillərindən biri olan torpaq resursunun artması zamanı təmiz gəlirin həcmnin əvvəlcə artması, sonra isə azalmağa başlamasıdır
- istehsal amillərindən biri olan kapital resursunun artması zamanı təmiz gəlirin həcmnin əvvəlcə artması, sonra isə azalmağa başlamasıdır
- istehsal amillərinin hər hansı resursunun artması zamanı təmiz gəlirin həcmnin əvvəlcə azalmağı, sonra isə artmağa başlamasıdır

205. “İntellektual kapital” anlayışına aid deyil

- ✓ təşkilat işçilərinin intellektual və iş keyfiyyətləri, onların ixtisaslaşması.
- müştəri (brend) kapitalı.
- məlumat resurslarının daxil olduğu struktur kapital;
- intellektual mülkiyyət;
- insan kapitalı;

206. İnsan anlayışında brendlərə və onların xüsusiyyətlərinə təsir göstərməyən element:

- ✓ istehsal gücü;
- məhsul istifadəçiləri və istifadə konteksti;
- rəqiblərin xronologiyası;
- yayımlanma;
- qiymət;

207. İnsan anlayışında brendlərə və onların xüsusiyyətlərinə təsir göstərməyən element:

- reklam.
- paket;
- ad;
- istehsalçı;
- ✓ məhsuldarlıq;

208. Qeyri-maddi aktivlərə aid deyil:

- ✓ təşkilat işçilərinin intellektual və iş keyfiyyətləri, onların ixtisaslaşması.
- seleksiya nailiyyətlərinə patent sahiblərinin müstəsna hüquqları;
- ticarət nişanlarına, xidmət nişanlarına, firma adlarına və məhsulun yerləşdiyi yer adlarına müstəsna hüquqlar;
- inteqral mikrosxemlərin topologiyasından istifadə hüququ olanların və müəlliflərin müstəsna hüquqları;
- sənaye, kommersiya yaxud elmi sınaqlarda məlumatlara, məxvi formulalara yaxud proseslərə, ”nou-xau”-ya sahiblənmək.

209. Qeyri-maddi aktivlərə aid deyil:

- ✓ müsbət nəticə verməyən elmi-tədqiqat, sınaq-konstruktor və texnoloji işlər;
- ixtiralar, sənaye nümunələrinə, faydalı modellərə patent sahiblərinin müstəsna hüquqları;
- ticarət nişanlarına, xidmət nişanlarına, firma adlarına və məhsulun yerləşdiyi yer adlarına müstəsna hüquqlar;
- inteqral mikrosxemlərin topologiyasından istifadə hüququ olanların və müəlliflərin müstəsna hüquqları;
- elektron hesablama maşınlarından, məlumat bazalarından istifadə üçün patent sahiblərinin və müəlliflərin müstəsna hüquqları;

210. Qeyri-maddi aktivlərə aid deyil:

- inteqral mikrosxemlərin topologiyasından istifadə hüququ olanların və müəlliflərin müstəsna hüquqları;
- ticarət nişanlarına, xidmət nişanlarına, firma adlarına və məhsulun yerləşdiyi yer adlarına müstəsna hüquqlar;
- ✓ yaşayış binalarının sahiblərinin müstəsna hüquqları;
- ixtiralar, sənaye nümunələrinə, faydalı modellərə patent sahiblərinin müstəsna hüquqları;
- elektron hesablama maşınlarından, məlumat bazalarından istifadə üçün patent sahiblərinin və müəlliflərin müstəsna hüquqları;

211. Aşağıdakılardan biri İntellektual mülkiyyətə aid edilən hüquqlardan deyil:

- √ icarə;
- elmi ixtiralar;
- insan fəaliyyətinin istənilən sahələrində edilən ixtiralar;
- artistlərin ifaçılıq fəaliyyəti ,səsyazma studiyaları,radio və televiziya verilişləri;
- ədəbi, bədii və elmi əsərlər;

212. Hansı prinsip klassik iqtisadi nəzəriyyənin müdəalarını əks etdirir?

- √ Torpaq sahəsinin qalıq məhsuldarlığı prinsipi
- Hamısı doğrudur.
- Gəlirlərin artması və azalması
- Rəqabət
- Faydalılıq

213. Vəsait qoyuluşu prinsipi:

- daşınmaz əmlakın qiymətini ən yuxarı həddinin eyni faydalılıq təmin edən başqa obyektin alınmasına (inşasına) Potensial alıcının sərf etməyə razı olduğu xərclərin ən aşağı həddi ilə ifadə olunur.
- A və D doğrudur.
- √ İstehsal amillərindən hər hansı birinin mövcudluğu yaxud olmaması nəticəsində əmlakın dəyərinin dəyişməsinin nəzərə alınmasıdır
- daşınmaz əmlakın potensial mülkiyyətçinin iqtisadi, şəxsi və.s ehtiyaclarını ödəmək qabiliyyətidir.
- əldə olunan pul gəlirlərinin məbləği və müddəti ilə əlaqədardır.

214. Qalıq məhsuldarlıq prinsipi dedikdə nə başa düşülür?

- qalıq məhsuldarlıq torpağa çəkilən xərcləri ödədikdən sonra istehsal amillərinə ayrılmış təmiz gəlir kimi müəyyən edilməsidir
- qalıq məhsuldarlıq torpağa çəkilən xərcləri ödədikdən sonra idarəetməyə ayrılmış təmiz gəlir kimi müəyyən edilməsidir
- √ qalıq məhsuldarlıq istehsal amillərinə çəkilən xərcləri ödədikdən sonra torpaq sahəsinə ayrılmış təmiz gəlir kimi müəyyən edilməsidir
- qalıq məhsuldarlıq torpağa çəkilən xərcləri ödədikdən sonra əmək ehiyatlarına ayrılmış təmiz gəlir kimi müəyyən edilməsidir
- qalıq məhsuldarlıq torpağa çəkilən xərcləri ödədikdən sonra kapitala ayrılmış təmiz gəlir kimi müəyyən edilməsidir

215. Gözləmə prinsipi dedikdə nə başa düşülür?

- gözləmə prinsipi əmlakın hər hansı konkret məkanda istifadəçinin tələbatını ödəyə bilməsidir.
- gözləmə prinsipi əmlakın maksimum dəyərində satılmasına təsir göstərən amillərin formalaşması deməkdir.
- √ gözləmə prinsipi əmlakın faydalılığına onun gəlir gətirmə müddəti yönündən yanaşılması deməkdir.
- gözləmə prinsipi sahibkarların daşınmaz əmlakdan əldə olunan gəliri artırmaq üçün yaxşılaşdırma işlərinin görmələridir.
- gözləmə prinsipi əmlakın hər hansı konkret məkanda istifadəçinin tələbatını ödəyə bilməsidir.

216. Faydalılıq prinsipi nəyə əsaslanır?

- √ əmlakın hər hansı konkret məkanda və müəyyən vaxt müddətində istifadəçinin tələbatını ödəyə bilməsinə əsaslanır.
- əmlakdan maksimum fayda götürülməsinə əsaslanır.
- əmlakdan əldə olunan gəliri artırmaq üçün yaxşılaşdırma işlərinin görülməsinə əsaslanır.
- əmlakın hər hansı konkret məkanda istifadəçinin tələbatını ödəyə bilməsinə əsaslanır
- əmlakın müəyyən vaxt müddətində istifadəçinin tələbatını ödəyə bilməsinə əsaslanır.

217. Bazar münasibətlərini əks etdirən prinsiplərə hansılar daxildir

- √ Tələb və təklif
- Vəsait qoyuluşu
- Faydalılıq
- Gəlirlərin artması və azalması
- torpaq sahəsinin qalıq məhsuldarlığı

218. Bazar münasibətlərini əks etdirən prinsiplərə hansılar daxildir

- √ Asılılıq

- B və C doğrudur.
- Gəlirlərin artması və azalması
- Vəsait qoyuluşu
- Ehtimalolunma

219. Bazar mühiti ilə əlaqədar prinsiplərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ✓ artan və azalan gəlirlər.
- dəyişiklik.
- rəqabət.
- tələb və təklif.
- asılılıq.

220. Əvəzetmə prinsipi nəyə əsaslanır?

- ✓ oxşar əmlakların istifadəsindən gözlənilən gəlirlərin müqayisəsinə əsaslanır.
- əmlakın vergiyə cəlb edilməsi məqsədilə oxşar əmlakın fərdi qiymətləndirilməsinə əsaslanır.
- əmlakın sığortalanması məqsədilə oxşarının qiymətləndirilməsinə əsaslanır.
- əmlakın bazar dəyərinin müəyyən edilməsi məqsədilə oxşarlarının kütləvi qiymətləndirilməsinə əsaslanır.
- əmlakın oxşarından maksimum mənfəət götürülməsinə əsaslanır.

221. Potensial alıcının (investorun) münasibətini əks etdirən prinsipləri sayı:

- 5.0
- 2.0
- ✓ 3.0
- 4.0
- 7.0

222. Potensial alıcının (investorun) münasibətini əks etdirən prinsiplər qrupuna hansı prinsiplər daxildir. I Faydalılıq II Tələb və təklif III Rəqabət IV Bölgü və bölüşdürülmə V Ehtimalolunma

- ✓ I,V
- II,III,V
- I,IV
- III,V
- I,II

223. Potensial alıcının (investorun) münasibətini əks etdirən prinsiplər qrupuna hansı prinsiplər daxildir.

- ✓ Faydalılıq
- Bölgü və birləşdirmə
- Ölçü optimallığı
- Tarazlıq
- Gəlirlərin artması

224. Qiymətləndirmə prinsipləri:

- qiymətləndirmə prosesinin məqsədlərini təşkil edir.
- qiymətləndirmə prosesinin vəzifələrini təşkil edir.
- ✓ qiymətləndirmə prosesinin nəzəri əsaslarını təşkil edir.
- qiymətləndirmə prosesinin elmi əsaslarını təşkil edir.
- qiymətləndirmə prosesinin metodoloji əsaslarını təşkil edir.

225. İstifadəçi təsəvvürünə əsaslanan prinsiplərə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- asılılıq, uyğunluq, gözləmə.
- əvəzetmə, gözləmə, uyğunluq.
- iqtisadi ölçü, dəyişiklik, iqtisadi bölgü.
- faydalılıq, balans, gözləmə.

✓ gözləmə, faydalılıq, əvəzetmə.

226. Hansı prinsiplər qurucu mülkiyyətdən ən yaxşı və səmərəli istifadə olunması prinsipində ümumiləşdirilir? I)Potensial alıcının münasibətini əks etdirən prinsiplər qrupu II)Bazar münasibətlərini əks etdirən prinsiplər qrupu III)daşınmaz əmlakdan istifadə ilə bağlı münasibətləri əks etdirən prinsiplər qrupu IV)Faydalılıq prinsiplər qrupu V)Aslılıq prinsiplər qrupu

- IV,V
- I,II,V
- ✓ I,II,III
- I,V
- II,IV

227. Faydalılıq,əvəzolunma,ehtimal etmə prinsipləri qiymətləndirmənin hansı ümumi prinsiplərinə aiddir?

- ✓ Potensial alıcının (investorun) münasibətini əks etdirən prinsipləri
- Bölgü və birləşdirmə prinsiplərinə
- Vəsait qoyuluşu prinsiplərinə
- Bazar münasibətlərini əks etdirən prinsipləri
- Ölçülərin optimallığı prinsiplərinə

228. Bazar münasibətlərini əks etdirən prinsiplərin sayı

- ✓ 5.0
- 7.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0

229. Bazar mühiti ilə əlaqədar prinsiplərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- balans.
- faydalılıq
- gözləmə.
- ✓ uyğunluq.
- vəsaitin qoyuluşu.

230. Aşağıdakılardan hansı faydalılıq prinsipinə aiddir?

- Hamısı yanlıştır
- A və B doğrudur
- Faydalılıq-əmlakın gələcəkdə dəyərinin artmasını göstərir
- Faydalılıq-əldə olunan pul gəlirlərinin məbləği və müddəti ilə əlaqədardır.
- ✓ Faydalılıq-daşınmaz əmlakın potensial mülkiyyətçinin iqtisadi, şəxsi və.s ehtiyaclarını ödəmək qabiliyyətidir.

231. Aşağıdakılardan biri ixtiralar üzərindəki yaxud sənaye nümunələri üzərindəki müstəsna hüquqların bazar dəyərini royaltidən azad edilmə metodunun mərhələlərindən deyil:

- ✓ İl ərzində istehsal edilən ümumi məhsul həcminə çəkilən xərclərə qənaət hesablanır.
- Sahəvi royalti cədvəli üzrə ixtiralarından istifadə üçün lisenziya satışında daha düzgün royalti dərəcəsini müəyyənləşdirmək.
- İstifadə həcmi qiymətləndirmək.İxtiralarından istifadə etməklə hazırlanan məhsulun təxmini realizə həcmi müəyyən etmək.
- İxtiralarınistifadə sferasını müəyyənləşdirmək.
- Mühafizə sənədlərinin fəaliyyəti dövründə qiymətləndirilən aktivlərdən istifadədən gözlənilən orta illik mənfəəti(vergitutumuna qədər) müəyyən etmək.

232. Aşağıdakılardan biri İstifadədə olan qeyri-maddi aktivlərin dəyərinin hesablanması mərhələlərindən deyil:

- ✓ Royalti şəklində olan gözlənilən ödəmələrdən patentin saxlanması ilə bağlı olan bütün xərclər çıxılır.
- İl ərzində istehsal edilən ümumi məhsul həcminə çəkilən xərclərə qənaət hesablanır.
- “Nou-xau”-dan bütün istifadə müddəti boyu xərclərə qənaətin gətirilmiş dəyəri müəyyən edilir.
- Əgər nəzərdən keçirilən dövr üçün müxtəlif illərdə gözlənilən qənaət əsaslı şəkildə fərqlənirsə,onda D3(b) metodundan istifadə edilir.

- Alınan məbləğdən “nou-xau”nu təşkil edən məlumatların məxviliyinin qorunmasının təminatı ilə bağlı olan xərclər çıxılır, həmçinin “nou-xau”nun təsadüfən açıqlanması imkanları ilə və onun rəqiblər tərəfindən əldə edilməsi ilə bağlı olan risklər nəzərə alınır.

233. Aşağıdakılardan biri İstifadədə olan qeyri-maddi aktivlərin dəyərinin hesablanması mərhələlərindən deyil:

- Əgər nəzərdən keçirilən dövr üçün müxtəlif illərdə gözlənilən qənaət əsaslı şəkildə fərqlənirsə, onda D3(b) metodundan istifadə edilir.
- “Nou-xau”-dan bütün istifadə müddəti boyu xərclərə qənaətin gətirilmiş dəyəri müəyyən edilir.
- ✓ Gözlənilən ödəmələr royalti şəklində hesablanır.
- İl ərzində istehsal edilən ümumi məhsul həcminə çəkilən xərclərə qənaət hesablanır.
- Alınan məbləğdən “nou-xau”nu təşkil edən məlumatların məxviliyinin qorunmasının təminatı ilə bağlı olan xərclər çıxılır, həmçinin “nou-xau”nun təsadüfən açıqlanması imkanları ilə və onun rəqiblər tərəfindən əldə edilməsi ilə bağlı olan risklər nəzərə alınır.

234. Aşağıdakılardan biri mənfəətin diskontlaşması ilə royaltidən azad edilmə metodunun mərhələlərindən deyil:

- ✓ Qiymətləndirilən aktivin istifadəsindən əldə edilən orta illik mənfəəti multiplikatora bölmək.
- Bütün dövr üçün mənfəət axınının dəyəri müəyyənləşdirilir.
- Royalti şəklində olan ödəmələrdən alınan diskontlaşmış mənfəət axını hesablanır.
- Royalti şəklində olan gözlənilən ödəmələrdən patent saxlanması ilə bağlı olan bütün xərclər çıxılır.
- Gözlənilən ödəmələr royalti şəklində hesablanır.

235. Aşağıdakılardan biri mənfəətin diskontlaşması ilə royaltidən azad edilmə metodunun mərhələlərindən deyil:

- ✓ Bütün dövr üçün pul axınının dəyəri müəyyənləşdirilir
- Gözlənilən ödəmələr royalti şəklində hesablanır.
- Patent yaxud lisenziyanın iqtisadi xidmət müddəti müəyyən edilir.
- Royalti dərəcəsi müəyyənləşdirilir.
- Royaltinin ödənilməsi gözlənilən satış həcminin proqnozu tərtib olunur.

236. Aşağıdakılardan biri ixtiralar üzərindəki yaxud sənaye nümunələri üzərindəki müstəsna hüquqların bazar dəyərini royaltidən azad edilmə metodunun mərhələlərindən deyil:

- Sahəvi royalti cədvəli üzrə ixtiralardan(sənaye nümunələrindən)istifadə üçün lisenziya satışında daha düzgün royalti dərəcəsini müəyyənləşdirmək.
- Mühafizə sənədlərinin fəaliyyəti dövründə qiymətləndirilən aktivlərdən istifadədən gözlənilən orta illik mənfəəti(vergitutumuna qədər) müəyyən etmək.
- ✓ Qiymətləndirilən aktivin istifadəsindən əldə edilən orta illik mənfəəti multiplikatora – M-ə bölmək.
- İxtiraların(sənaye nümunələrinin)istifadə sferasını müəyyənləşdirmək.
- İstifadə həcmi qiymətləndirmək.İxtiralardan(sənaye nümunələrindən)istifadə etməklə hazırlanan məhsulun təxmini realizə həcmi müəyyən etmək.

237. Bu metodlardan biri gəlir yanaşmasının metodlarından deyil

- Xərclərə qənaətin diskontlaşması” ;
- “Xərclərə qənaətin kapitallaşması” .
- ✓ ” Kapitallaşma dərəcəsinin hesablanması”;
- “ Royaltidən azad edilmə” ;
- “ Gəlirlərdəki üstünlüklərin(imtiyazların) diskontlaşması/kapitallaşması” ;

238. Qordon düsturu məhz bu vəziyyəti əks etdirir:

- Kapitallaşma dərəcəsi=diskontlaşma dərəcəsi x gəlirlərin artım sürəti
- Kapitallaşma dərəcəsi=diskontlaşma dərəcəsi : gəlirlərin artım sürəti
- ✓ Kapitallaşma dərəcəsi=diskontlaşma dərəcəsi – gəlirlərin artım sürəti
- Kapitallaşma dərəcəsi=diskontlaşma dərəcəsi x gəlirlərin artımı
- Kapitallaşma dərəcəsi=diskontlaşma dərəcəsi + gəlirlərin artım sürəti

239. Qiymətləndirmə fəaliyyətinin nəzəriyyəsinə uyğun olaraq diskont dərəcəsi aşağıdakı amillərdən biri ilə hesablanır.

- ✓ layihəyə qoyulan xərclərin səmərəliliyi ilə bağlı olan risklərdir.
- layihəyə qoyulan pulun dəyərinin artımı ilə bağlı olan risklərdir.
- konkret obyektə qoyulan pulun dəyərinin artımı ilə bağlı olan risklərdir.

- vaxta görə pulun dəyərinin artımıdır.
- müxtəlif kompensasiya səviyyəsi tələb edən cəlb edilən kapitalların müxtəlif mənbələrinin olması.

240. LİBOR dərəcəsi

- √ tələb və təklifi tənzimləyən real dərəcədir.
- Dövrüyyədə olan pul kütləsini tənzimləyən dərəcədir.
- Diskont normasını tənzimləyən dərəcədir.
- Valyuta məzənnəsini tənzimləyən dərəcədir.
- Vergi dərəcələrini tənzimləyən dərəcədir.

241. Diskont dərəcəsi

- √ investorlar tərəfindən kapital qoyuluşu üçün tələb edilən gəlirlərin faiz dərəcəsidir.
- investorlar tərəfindən kapital qoyuluşundan daxil olan gəlir normasıdır.
- investorlar tərəfindən kapital qoyuluşu üçün tələb edilən gəlirlərin pulla məbləğidir.
- investisiya layihəsinə investisiya edilən kapitaldan daxil olan mənfəət normasıdır.
- qiymətləndirilən qeyri-material aktivindən daxil olan mənfəət normasıdır.

242. Qeyri-maddi aktivlərin qiymətləndirilməsində istifadə edilən diskontlaşma əmsalının müəyyən edilməsi – hər şeydən əvvəl:

- √ diskont dərəcəsinin seçilməsi deməkdir.
- kapital normasının ölçülməsi deməkdir.
- Gəlir normasının ölçülməsi deməkdir.
- çəkilən xərclərin ölçülməsi deməkdir.
- “risksiz” dərəcənin seçilməsi deməkdir.

243. Azərbaycanda qiymətləndirmə fəaliyyətini tənzimləyən qanunvericilik istinad edir?

- √ “Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa
- “Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa
- “İnvestisiya fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa
- hamısı düzdür
- “Özəlləşdirmə haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa

244. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən qəbul edilmiş qiymətləndirmə fəaliyyətinin ayrı-ayrı tərəflərini tənzimləyən normativ hüquqi aktlara aid deyil?

- √ Fiziki şəxslərin mülkiyyətində olan binaların sığorta dəyərinin hesablanması Qaydaları
- Binalar üzrə əmlak vergisinin hesablanması Qaydaları
- Özəlləşdirilən dövlət müəssisələrinin (obyektlərinin) ilkin qiymətinə tətbiq edilən əmsallar
- Azərbaycan Respublikasında torpaqların normativ qiymətinin müəyyən edilməsi barədə Əsasnamə
- Fiziki şəxslərin mülkiyyətində olan binaların inventar dəyərinin hesablanması Qaydaları

245. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən qəbul edilmiş qiymətləndirmə fəaliyyətinin ayrı-ayrı tərəflərini tənzimləyən normativ hüquqi aktlara aid deyil?

- √ Fiziki şəxslərin mülkiyyətində olan binaların sığorta dəyərinin hesablanması Qaydaları
- Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə gətirilən və bu ərazidən çıxarılan malların gömrük qiymətləndirilməsi sisteminin tətbiqi Qaydaları
- Müsadirə edilmiş, sahibsiz qalmış, vərəsəlik hüququ əsasında dövlət mülkiyyətinə keçən əmlakın və dəfinələrin uçotu, qiymətləndirilməsi və saxlanması, istifadəsi və satışı barədə Əsasnamə
- Azərbaycan Respublikasında torpaqların normativ qiymətinin müəyyən edilməsi barədə Əsasnamə
- Özəlləşdirilən müəssisə və obyektlərin yerləşdiyi torpaq sahələrinin normativ qiyməti haqqında Əsasnamə

246. “Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı nə vaxt verilmişdir?

- √ 1998-ci il 28 sentyabr tarixli 774 sayılı
- 1996-cı il 18 noyabr tarixli 754 sayılı
- 1994-cü il 25 dekabr tarixli 784 sayılı

- 1999-cu il 28 may tarixli 782 sayılı
- 1997-ci il 24 oktyabr tarixli 764 sayılı

247. Aşağıdakılardan biri Reyting – ranjir metodunda ekspert rəyləri tələb etməyən səviyyədir :

- İstifadə edilməli olan meyarların seçilməsi.
- Natamam ballarla qiymətləndirmə sistemini artırmaq üçün hər bir istifadə edilən meyar üçün çəki əmsalının seçilməsi.
- √ Hüquq mühafizəsinin olması və etibarlılığı
- Etalon müqavilə yaxud müqavilə kateqoriyalarının seçimi.
- Ballarla qiymətləndirmə sistemi (şkala seçimi)

248. Lisenziyalaşma üçün aşağıdakılardan biri meyar kimi qəbul oluna bilməz :

- √ Ətraf mühit.
- Hüquq mühafizəsinin olması və etibarlılığı (patentlər,kommersiya sirri,müəllif hüquqları və məhsul nişanları).
- Hüquq mühafizəsinin fəaliyyət sahəsi.
- İnkişaf mərhələsi.
- Bazarın nəzərdə tutulan mümkün ölçüsü və məhsulun maya dəyəri ilə satış qiyməti arasındakı tam fərqlilik .

249. Lisenziyalaşma üçün aşağıdakılardan biri meyar kimi qəbul oluna bilməz :

- √ Yetkinlik mərhələsi.
- Hüquq mühafizəsinin olması və etibarlılığı (patentlər,kommersiya sirri,müəllif hüquqları və məhsul nişanları).
- Hüquq mühafizəsinin fəaliyyət sahəsi.
- Bazar mühiti.
- Bazarın nəzərdə tutulan mümkün ölçüsü və məhsulun maya dəyəri ilə satış qiyməti arasındakı tam fərqlilik .

250. Məhsul nişanlarının qiymətləndirilməsi üçün bir meyardan istifadə edilmir :

- √ reyting
- stabillik ;
- bazar ;
- beynəlmiləçilik ;
- liderlik ;

251. Reyting – ranjir metodundan aşağıdakı məqsəd üçün istifadə edilmir :

- √ Gələcək tədqiqatlar yaxud tələbnamələr yolu ilə riski çoxaltmaqla texnologiyanın dəyərinin azaldılması strategiyasına gətirib çıxara bilər.
- O, istifadə üçün çox uyğundur, etalon testlərin və uyğun meyarların düzgün yığılması zamanı isə çox faydalı nəticələr verə bilər.
- Bütün subyektivliyinə baxmayaraq , o, professional lisenziyalaşdırma alətləri komplektində çox lazımlı bir alətdir və heç bir alət diqqətsiz qala bilməz (o, gəlir yavaşmasına əsaslanan metodları tamamlayır).
- Danışıklara qədər yaxud danışıklardan sonra Reyting – ranjir metodu ilə artıq başa çatdırılmış dəyər qiymətləndirilməsi tələbatların yenidən qiymətləndirilməsinin qiymətləndirilməsi zamanı çox faydalı ola bilər.
- Reyting – ranjir metodundan istifadə təcrübəsi və nəticələr artdıqca, bu metod daha dərin müqayisələr aparmağa imkan yaradır.

252. Reyting – ranjir metodundan aşağıdakı məqsəd üçün istifadə edilmir :

- √ Təcrübə artdıqca metodun dəyəri getdikcə azalır.
- O, digər ekspertlərlə dəyər qiymətləndirilməsinin müzakirəsini asanlaşdırır ,çünki o,müzakirə edilən texnologiyaya aid nə varsa və dəyərin əsas komponentləri üzərində diqqəti cəmləyir.
- Bu metoddan dəyər qiymətinin necə hesablandığı barədə hüquq sahiblərinə və qeyri-mütəxəssislərə izahatda istifadə edilir.
- O, istifadə üçün çox uyğundur, etalon testlərin və uyğun meyarların düzgün yığılması zamanı isə çox faydalı nəticələr verə bilər.
- O, lisenziyanın dəyərini formalaşdıran əsas faktorları düşünərək danışıklara hazırlaşmağa məcbur edir .

253. Reyting/ranjir metoduna daxil olmayan element :

- √ hesabat
- ballarla qiymətləndirmə sistemi
- ballarla qiymətləndirmə şkalası
- çəki əmsalları

- ballarla qiymətləndirmə meyarları

254. Aşağıdakılardan biri İM-in dəyər qiymətləndirilməsinin əsaslandırılması zamanı məhkəmə qərarlarından istifadə ilə bağlı problem deyil :

- ✓ Royaliti dərəcələri haqqında məlumatların məlum olduğu hallar həddən artıq çoxdur.
- Məlumatlar konkret vəziyyətlə çox sıx bağlı olur.
- Məlumatlar köhnəlmiş ola bilər, çünki məhkəmə araşdırmaları çox vaxt müstəsna hüquqları pozan şəxs istehsala başladıqdan sonra başlanır və bu proses bir neçə il çəkə bilər.
- Ən əsaslı məhdudiyyət ondan ibarətdir ki,royaliti dərəcələri haqqında məlumatların məlum olduğu hallar elə də çox deyildir.
- Müstəsna hüquq pozuntusu nəticəsində dəyər zərərin ödənilməsi haqqında məhkəmə qərarı o deməkdir ki,müstəsna hüququn olması faktı təsdiqlənir.Belə məhkəmə qərarı öz-özlüyündə lisenziyanı daha da qiymətli edir.

255. Aşağıdakılardan biri səhv fikirdir:

- ✓ Bazanı başa düşmədən royaliti dərəcəsinin mənasını müəyyənləşdirmək mümkündür.
- Royaliti dərəcələri üzrə olan məlumatları İM-in əhəmiyyəti və dəyəri ilə bağlayan xüsusiyyətlər məhdudlaşa bilər.
- Əvvəlcədən ödəniş və digər təsbit edilmiş ödəmələr royaliti dərəcələri ilə əlaqəli olmaya bilər.
- Satış üzərində müstəsna hüquq,razılaşma müddəti tipli,sublisenziyalar üzərində hüquq,təkmilləşdirilmə üzərində hüquq tipli bir çox digər mühüm lisenziya şərtləri çatışmaya bilər.
- Çox hallarda bu məlumatlar hər bir texnologiya kateqoriyasının həddlərində geniş mümkün olan royaliti dərəcəsi diapazonu yaradır.

256. Qeyri-maddi aktivlərin dəyərinin səhv başa düşülməsinin mümkünlüyünü aradan qaldırmaq üçün qiymətləndirici qiymətləndirmə fəaliyyətində aşağıdakılardan biri standart tələblərə aid deyil:

- ✓ İstifadə həcmi qiymətləndirmək.İxtiralarından istifadə etməklə hazırlanan məhsulun təxmini realizə həcmi müəyyən etmək.
- Qiymətləndirilən aktivlərlə bağlı olan hüquqları,;
- Qiymətləndirmənin məqsədini və onun nəticələrindən istifadə üsulunu eyniləşdirmək.
- Hesablanan dəyər növünün təyinatını vermək,
- Qiymətləndirilən aktivləri identifikasiya etmək(eyniləşdirmək).

257. Qeyri-maddi aktivlərin dəyərinin səhv başa düşülməsinin mümkünlüyünü aradan qaldırmaq üçün qiymətləndirici qiymətləndirmə fəaliyyətində aşağıdakılardan biri standart tələblərə aid deyil:

- ✓ İxtiraların istifadə sferasını müəyyənləşdirmək.
- Qiymətləndirilən aktivlərlə bağlı olan hüquqları,;
- Qiymətləndirmənin məqsədini və onun nəticələrindən istifadə üsulunu eyniləşdirmək.
- Hesablanan dəyər növünün təyinatını vermək,
- Qiymətləndirilən aktivləri identifikasiya etmək(eyniləşdirmək).

258. Qiymətləndirmə normaları mövcud qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq hazırlanmalı və aşağıdakılardan birini əhatə etməməlidir:

- ✓ ekspert dərəcələrinin verilməsi üçün qiymətləndirmə sahəsində ali təhsil və peşəkar qiymətləndiricisi
- qiymətləndiricinin Peşə Etikasını Məcəlləsi;
- maliyyə hesabatları və əlaqəli sənədlərin qiymətləndirilməsi;
- maliyyə hesabatlarının qiymətləndirilməsi
- normativ sənədlər sisteminin anlayışları

259. Qiymətləndirmə fəaliyyəti üzərində vahid hüquqi və meto-doloji nəzarət hansı nazirlik tərəfindən təmin edilir?

- ✓ Azərbaycan Respublikası İqtisadi İnkişaf Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikası Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi
- hamısı düzdür
- Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi

260. Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında qanunda nəzərdə tutulur?

- qiymətləndirmə standartlarına ümumi tələblər
- ✓ hamısı düzdür
- qiymətləndirilmə haqqında hesabatla dair tələblər

- qiymətləndiricinin hüquq və vəzifələri, onun müstəqilliyinə dair tələblər
- hamısı səhvdir

261. Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında qanun nə vaxt qəbul edilib?

- √ 25 iyun 1998-ci ildə
- 25 iyul 1998-ci ildə
- 25 iyun 1996-cı ildə
- 25 iyul 1996-cı ildə
- 25 mart 1997-ci ildə

262. Azərbaycanda qiymətləndirmə fəaliyyəti hansı qanunla tənzimlənir?

- √ Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında qanunla
- Torpaq islahatı haqqında qanunla
- Sahibkarlıq haqqında qanunla
- İnvestisiya haqqında qanunla
- Əmlakın özəlləşdirilməsi haqqında qanunla

263. “Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında” Qanunun ən başlıca əhəmiyyəti nədir?

- √ qiymətləndirmə fəaliyyətinə müstəqil və peşəkar bir fəaliyyət olaraq kompleks baxışın təmin edilməsi
- qiymətləndirmə fəaliyyətinin nəticələrinə dair qiymətləndirici hesabatlarına yüksək status verməsi
- qiymətləndiricilərin məsuliyyətinin dəqiq müəyyənləşdirilməsi
- hamısı düzdür
- dünya standartlarının tələblərinə cavab verən sivil əmlak bazarının yaranması

264. Sahibkarlıq fəaliyyəti dedikdə nə başa düşülür?

- √ şəxsin müstəqil surətdə həyata keçirdiyi, əsas məqsədi əmlakın istifadəsindən, əmtəə satışından, xidmətlər göstərilməsindən mənfəət götürülməsi ilə şərtlənən fəaliyyət
- şəxsin müstəqil surətdə həyata keçirdiyi, əsas məqsədi əmlakın istifadəsindən, əmtəə satışından, xidmətlər göstərilməsindən mənfəət götürülməsi ilə şərtlənməyən fəaliyyət
- şəxsin müstəqil surətdə həyata keçirmədiyi, əsas məqsədi əmlakın istifadəsindən, əmtəə satışından, xidmətlər göstərilməsindən mənfəət götürülməsi ilə şərtlənən fəaliyyət
- şəxsin müstəqil surətdə həyata keçirdiyi, əsas məqsədi əmlakın istifadəsindən, əmtəə satışından, xidmətlər göstərilməsindən faiz götürülməsi ilə şərtlənən fəaliyyət
- şəxsin müstəqil surətdə həyata keçirdiyi və əsas məqsədi istehsal artırmaq olan fəaliyyət

265. Qiymətləndirmə fəaliyyətinin tənzimlənməsi formaları hansılardır?

- √ hamısı düzdür
- qiymətləndirmə fəaliyyətinin yerinə yetirilməsinə metodiki tələblərin müəyyənləşdirilməsi
- qiymətləndiricinin peşə davranışı keyfiyyətlərinə tələblərin müəyyənləşdirilməsi
- hamısı səhvdir
- qiymətləndirmə fəaliyyətinin ümumi prinsiplərinin müəyyənləşdirilməsi

266. Konstitusiyanın 59-cu maddəsi necə adlanır?

- √ azad sahibkarlıq hüququ
- azad seçki hüququ
- azad mətbuat hüququ
- azad fəaliyyət hüququ
- azad toplaşmaq hüququ

267. Dünya təcrübəsində qiymətləndirmə fəaliyyətinin tənzimlənməsi kimlər tərəfindən həyata keçirilir?

- √ peşəkar qiymətləndiricilərin ictimai birlikləri və dövlət orqanları tərəfindən
- ictimai təşkilatlar tərəfindən
- qeyri hökumət təşkilatları tərəfindən
- peşəkar qiymətləndiricilər tərəfindən

- peşəkar qiymətləndirici qrupları və dövlət strukturları tərəfindən

268. Azərbaycanda qiymətləndirmə fəaliyyətini tənzimləyən ilk normativ hüquqi aktlar neçənci illərdə hazırlanmışdır?

- √ 1997-1998-ci illərdə
- 1994-1995-ci illərdə
- 1998-1999-cu illərdə
- 2001-2002-ci illərdə
- 1995-1996-cı illərdə

269. Qeyri-maddi aktivlərin istifadəsində iqtisadi effekt nədən asılıdır?

- √ bütün variantlar doğrudur
- qeyri-maddi aktivlərin istifadəsi ilə bağlı xərclərdən
- qeyri-maddi aktivlərin istifadəsindən gözlənilən gəlir dərəcəsi
- qeyri-maddi aktivlərin istifadəsindən əldə olunan gəlirlərdən
- onun istifadə müddətindən

270. Qudvillin qiymətləndirilməsi hansı metodla aparılır?

- √ izafi mənfəət metodu
- xərclərin kalkulyasiyası metodu
- satışların birbaşa təhlili metodu
- kəşfin bazar dəyərinin hesablanması metodu
- lisenziya ayırmalarının standart dərəcələri metodu

271. Xalis gəlirə təsir göstərən amil hansıdır?

- √ bütün variantlar doğrudur
- məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
- satış həcmi artırılması
- mənfəət vergisinin azalması
- məhsulun maya dəyərinin azalması

272. Səmərali istifadə illəri üzrə xalis gəlirin hesablanması üçün hansı metod tətbiq olunur?

- √ amil təhlili
- maliyyə təhlili
- iqtisadi-riyazi təhlil
- bütün variantlar doğrudur
- seqment təhlili

273. Qeyri-maddi aktivlərin satışların birbaşa təhlili metodu ilə qiymətləndirilməsində hansı amil uçota alınmır?

- rəqib məhsullarının qiymətinin dəyişməsi
- əmtəə nişanının bazar yeniliyi
- satış bazarının vəziyyəti
- məhsulların qiymətlərinin dəyişməsi nisbətləri
- √ əlavə mənfəətin ilkin səviyyəsinin saxlanılmasına

274. Qeyri-maddi aktivlərin qiymətləndirilməsində gəlir yanaşmasının tətbiqi məqsədəuyğundur

- √ məhsulun qiymətinin dəyişməsi nisbətlərinin qiymətləndirilməsində
- əmtəə nişanlarının qiymətləndirilməsində
- qudvillin qiymətləndirilməsində
- xalis diskontlaşdırılmış gəlirin qiymətləndirilməsində
- təcrübi-konstruktor işlərinin nəticələrinin qiymətləndirilməsində

275. Xərclərin və mənfəətin cəminin ümumi əmsala hasili nəyə bərabərdir?

- √ kəşflərin dəyərinə
- annuitetin kəmiyyətinə
- lisenziya dərəcəsinə
- aktivin istifadəsindən iqtisadi effektdə
- qudvillin dəyərinə

276. Pul axınlarının diskontlaşdırılmaı metodunda annuitet kimi tətbiq olunmur

- √ aktivin texniki vəziyyətini əks etdirən əmsal
- aktivin istifadəsindən xalis gəlir
- lisenziara ödənişlər
- doğru variant yoxdur
- müəssisənin xalis gəlirinin bir hissəsi

277. Pul axınlarının diskontlaşdırılması metodu ilə qeyri-maddi aktivlərin cari dəyəri hesablanarkən uçota alınır...

- √ bütün variantlar doğrudur
- aktivin texniki vəziyyətini əks etdirən əmsal
- aktivin faydalı tətbiqi müddəti
- vahid annuitetin funksiyası
- aktivin istifadəsindən xalis gəlir

278. Pul axınlarının diskontlaşdırılması metodu reallaşdırılarkən ....

- √ bütün proqnoz dövrünə gəliri hesablanır
- ümumi daxil gəlir hesablanır
- bazarın mənimsənilməsindən gəliri hesablanır
- bütün variantlar doğrudur
- birinci proqnoz dövrünə gəliri hesablanır

279. Gəlirin kapitallaşdırılması metodu reallaşdırılarkən....

- √ birinci proqnoz dövrünün gəliri hesablanır
- bazarın mənimsənilməsindən gəlir hesablanır
- bütün proqnoz dövrünə gəliri hesablanır
- əmtəə nişanından gəlir hesablanır
- xalis diskontlaşdırılan gəlir hesablanır

280. Qeyri-maddi aktivlərin qiymətləndirilməsi zamanı hansı xərclərin kalkulyasiya edilməsi məqsəduyğun deyil?

- √ əmtəə nişanının işlənilməsi xərclərinin
- bazarın mənimsənilməsi xərclərinin
- müəssisənin yaradılması xərclərinin
- məmulatların hazırlanması xərclərinin
- təcrübi-konstruktor işlərinə çəkilən xərclərin

281. Kalkulyasiya metodundan istifadə hansı halda səmərəlidir?

- √ təcrübi-konstruktor işlərinin qiymətləndirilməsində
- kəşflərin qiymətləndirilməsində
- xalis gəlirin qiymətləndirilməsində
- əmtəə nişanlarının qiymətləndirilməsində
- qudvillin qiymətləndirilməsində

282. Kalkulyasiya metodu nədən ibarətdir?

- √ qeyri-maddi aktivlərin işlənilməsi və hüquqi müdafiəsi xərclərinin hesablanmasından
- bazar satışları məlumatları əsasında dəyərin hesablanmasından
- birinci proqnoz ilinin gəliri əsasında dəyərin hesablanmasından
- bütün variantlar doğrudur

- bütün proqnoz ilinin gəliri əsasında dəyərin hesablanması

283. Müqayisə yanaşması çərçivəsində qeyri-maddi aktivlərin praktiki qiymətləndirilməsini hansı metodla aparmaq olar?

- ✓ satışların birbaşa təhlili metodu
- kalkulyasiya metodu
- kapitallaşdırma metodu
- diskontlaşdırma metodu
- bütün proqnoz dövrünün gəliri əsasında dəyərin hesablanması metodu

284. Gəlir yanaşması çərçivəsində qeyri-maddi aktivlərin qiymətləndirilməsini hansı metodla aparmaq olmaz?

- ✓ gəlirin birbaşa təhlili metodu
- birinci proqnoz ilinin gəliri əsasında dəyərin hesablanması metodu
- bütün proqnoz dövrünün gəliri əsasında dəyərin hesablanması metodu
- pul axınlarının diskontlaşdırılması metodu
- kapitallaşdırma metodu

285. Xərc yanaşması çərçivəsində qeyri-maddi aktivlərin praktiki qiymətləndirilməsini hansı metodla aparmaq olar?

- ✓ kalkulyasiya metodu
- diskontlaşdırma metodu
- birbaşa təhlil metodu
- dolayı təhlil metodu
- kapitallaşdırma metodu

286. Mürəbbilər Şurası tərəfindən idarə olunur?

- ✓ Qiymətləndirmə Fondu
- Amerika Qiymətləndiricilər Cəmiyyəti
- Qiymətləndirmə Magistrlərinin Milli Assosiasiyası
- TEGOVA
- Qiymətləndirmə İnstitutu

287. Qiymətləndirmə Standartları üzrə Şuranın fəaliyyətinə hansı qurum tərəfindən nəzarət olunur?

- ✓ Qiymətləndirmə Fondu
- Mürəbbilər Şurası
- Qiymətləndirmə Magistrlərinin Milli Assosiasiyası
- TEGOVA
- Məşvərət Şurası

288. Qiymətləndirmə Fondu idarə olunur?

- ✓ Mürəbbilər Şurası tərəfindən
- Qiymətləndirmə İnstitutu tərəfindən
- TEGOVA tərəfindən
- Qiymətləndirmə Magistrlərinin Milli Assosiasiyası tərəfindən
- Məşvərət Şurası tərəfindən

289. ABŞ-da qiymətləndirmə fəaliyyətinin tənzimlənməsi ilə məşğul olan ictimai təşkilat hansıdır?

- ✓ Qiymətləndirmə Fondu
- Amerika Qiymətləndiricilər Cəmiyyəti
- Qiymətləndirmə Magistrlərinin Milli Assosiasiyası
- TEGOVA
- Qiymətləndirmə İnstitutu

290. ABŞ qiymətləndiricilərinin mütləq qaydada riayət etdikləri Peşəkar Qiymətləndirmə Fəaliyyətinin Vahid Standartları hansı qurum tərəfindən hazırlanır?

- √ Qiymətləndirmə Standartları üzrə Şura
- Qiymətləndirmə Magistrlərinin Milli Assosiasiyası
- TEGOVA
- Qiymətləndirmə Fondu
- Amerika Qiymətləndiricilər Cəmiyyəti

291. İntellektual mülkiyyətin və qeyri-material aktivlərin dəyərinin qiymətləndirilməsinin prinsiplərinə aid deyil:

- √ qiymətləndirmənin məkandan asılılığı.
- qiymətləndirmənin müddətdən asılılığı.
- Qiymətləndirmə prosesinin mərhələlərə bölünməsi.
- intellektual mülkiyyətin faktiki(real)vəziyyəti.
- qiymətləndirmənin məqsədli xarakteri

292. Aşağıdakılardan biri İntellektual mülkiyyət bazarında qiymətmələgətirən faktorlara aid deyil:

- √ elmi-texniki sənədləşmənin vacib olmaması.
- intellektual mülkiyyət institutunun hüquqi infrastrukturu;
- intellektual mülkiyyətin kommersiya və digər əsaslarda realizə edilməsinin mümkünlüyü,elmi-texniki əhəmiyyəti;
- elmi-tədqiqat işləri,sınaq-konstruktor işləri səviyyəsində intellektual mülkiyyət obyektlərinin işlənilib hazırlanması səviyyəsi və mərhələsi;
- nəzərdən keçirilən intellektual mülkiyyətin hüquqi qorunmasının həcmi və rejimi.

293. Aşağıdakılardan biri İntellektual mülkiyyət bazarının xüsusiyyətlərindən deyil

- √ məhsulun nisbətən müxtəlif cinsliliyinin zəruriliyi
- bazarda rəqabətin monopoliya xüsusiyyətləri;
- bazarın təkrar istehsal xüsusiyyəti
- intellektual mülkiyyətin qeyri-maddi təbiəti realizə edilmənin xüsusi hüquqi forması.
- sövdələşmə obyektinə xüsusi mülkiyyət hüququnun olması,yəni satın alınmış intellektual mülkiyyətdən öz maraqlarına görə istifadə edilməsi;

294. Milli qiymətləndirmə standartlarında öz əksini tapmır?

- √ əhalinin həyat səviyyəsi
- ölkənin sosial-iqtisadi məqsədləri
- milli adət və ənənələr
- dil xüsusiyyətləri
- ölkənin daxili siyasəti və praktiki fəaliyyətin təşəkkül tapmış prinsipləri

295. Milli qiymətləndirmə standartlarında öz əksini tapır?

- √ hamısı düzdür
- ölkənin sosial-iqtisadi məqsədləri
- milli adət və ənənələr
- dil xüsusiyyətləri
- ölkənin daxili siyasəti və praktiki fəaliyyətin təşəkkül tapmış prinsipləri

296. Qiymətləndirmə Standartları üzrə Beynəlxalq Komitənin başlıca vəzifələrinə aiddir?

- ayrı-ayrı dövlətlərdən və təşkilatlardan daxil olmuş rəy və təkliflər əsasında standartlara düzəlişlər edilməsi
- √ hamısı düzdür
- mühasibat uçotu və digər maliyyə hesabatlarında istifadə üçün dürüst ifadə olunmuş standartların və praktiki tövsiyələrin hazırlanması
- standartların ölkələrdə və milli təşkilatlarda yayılması, qəbul və tətbiq edilməsinə kömək göstərilməsi
- standartların şərhli, qruplaşdırılması və tətbiqi sahəsində meydana çıxan ziddiyyətli məqamların aşkar edilməsi

297. Qiymətləndirmə Standartları üzrə Beynəlxalq Komitənin başlıca vəzifələrinə aid deyil?

- √ milli standartların hazırlanmasına kömək göstərilməsi
- standartların ölkələrdə və milli təşkilatlarda yayılması, qəbul və tətbiq edilməsinə kömək göstərilməsi
- ayrı-ayrı dövlətlərdən və təşkilatlardan daxil olmuş rəy və təkliflər əsasında standartlara düzəlişlər edilməsi
- standartların şərh, qruplaşdırılması və tətbiqi sahəsində meydana çıxan ziddiyyətli məqamların aşkar edilməsi
- mühasibat uçotu və digər maliyyə hesabatlarında istifadə üçün dürüst ifadə olunmuş standartların və praktiki tövsiyələrin hazırlanması

298. ABŞ-da qiymətləndirmə fəaliyyəti ilə məşğul olan qiymətləndiricilərin aparıcı qurumlarına aiddir?

- √ hamısı düzdür
- Amerika Qiymətləndiricilər Cəmiyyəti
- Qiymətləndirmə Magistrlərinin Milli Assosiasiyası
- Qiymətləndirmə Fondu
- Qiymətləndirmə İnstitutu

299. Qiymətləndirmə Standartları üzrə Beynəlxalq Komitədə Azərbaycan Respublikasını təmsil edir?

- √ Azərbaycan Qiymətləndiricilər Cəmiyyəti
- Azərbaycan Sahibkarların İttifaqı
- Qeyri-hökumət təşkilatları
- İctimai birliklər
- Azərbaycan Həmkarlar İttifaqı

300. Qiymətləndirmə Standartları üzrə Beynəlxalq Komitə neçə ölkənin peşəkar qiymətləndiricilər birliklərini birləşdirir?

- √ 50-dən çox ölkənin
- 70-dən çox ölkənin
- 30-a yaxın ölkəni
- hamısı düzdür
- 60-dan çox ölkənin

301. Qiymətləndirmə Standartları üzrə Beynəlxalq Komitə nə vaxt yaradılmışdır?

- √ 1981-ci ildə
- 1984-cü ildə
- 1986-cı ildə
- 1964-cü ildə
- 1978-ci ildə

302. Hazırda Azərbaycanın əmlak bazarında hansı qiymətləndirmə standartlarından istifadə olunur?

- √ Beynəlxalq və Milli qiymətləndirmə standartlardan
- Milli qiymətləndirmə standartlardan
- ABŞ-ın milli qiymətləndirmə standartlardan
- Rusiyanın milli qiymətləndirmə standartlardan
- Beynəlxalq qiymətləndirmə standartlardan

303. Beynəlxalq qiymətləndirmə standartları hazırlanır?

- √ Qiymətləndirmə Standartları üzrə Beynəlxalq Komitə tərəfindən
- Əsas Fondların Qiymətləndiricilərinin Avropa Qrupu tərəfindən
- Qiymətləndiricilər Assosiasiyalarının Avropa Qrupu tərəfindən
- EVROVAL təşkilatı tərəfindən
- Kral İnstitutu tərəfindən

304. Satışların birbaşa təhlili metodu ilə qeyri-maddi aktivlərin qiymətləndirilməsində uçota alınmır:

- √ mülkiyyət hüququnun ayrı-ayrı hissələrinin dəyəri
- məhsulun sosial-iqtisadi əhəmiyyətliliyi
- həmcins məhsulun mövcudluğu

- məhsulun regional əmtəə bazarlarının dinamikasında iştirakı
- məhsulun elmi-texniki inkişaf mərhələsi

305. İntellektual mülkiyyətin dəyərində təsir göstərən amil deyil:

- √ müəssisənin fəaliyyətinin sosial göstəriciləri
- müəssisənin texniki göstəriciləri
- müəssisənin maliyyə göstəriciləri
- müəssisənin fəaliyyətinin iqtisadi göstəriciləri
- bazar konyukturası

306. Qanunvericiliklə qeyri-maddi aktivlərə aid edilir:

- √ bütün variantlar doğrudur
- başa çatmış elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri
- qudvill
- intellektual mülkiyyət
- təşkilati xərclər

307. Texnoloji biliklərin həqiqi qiyməti nədən asılıdır?

- √ alternativ istifadə imkanları ilə texnologiyanın qiyməti
- istehsal (satış) həcmi
- royalti dərəcəsi
- bütün variantlar doğrudur
- rəqabət dərəcəsi

308. Texnoloji biliklərin faydalılığının ümumiləşdirilmiş göstəricisi nədir?

- √ əlavə gəlirin kəmiyyəti
- vəsaitlərə qənaətin ölçüsü
- istehsal gücünün artması
- əmək məhsuldarlığının artımı
- istehlak effekti

309. Beynəlxalq bazarda biliklərin ötürülməsi həyata keçirilir:

- qeyri-lisenzialı nou-haunun satışı vasitəsilə
- patentdən istifadə üzrə lisenziyanın satışı ilə
- texnologiyanın satışı vasitəsilə
- birgə elmi-tədqiqat işləri vasitəsilə
- √ lisenziyaların satışı və qeyri-lisenzialı nou-haunun satışı vasitəsilə

310. Texnologiyanın qiyməti əmələ gəlir:

- √ istehlakçıların gəlirlərindən illik ayırmalardan
- resursların dəyərindən və mənfəətdən
- maya dəyəri, mənfəət və vergi dərəcələrindən
- topdansatış qiymətindən və ticarət əlavəsindən
- material və əmək xərclərindən

311. Kommersiya sirri tələb edir:

- √ məxfiliyin gözlənilməsini
- dövlət rüsumunun ödənilməsini
- üçüncü şəxslərə informasiyanın qapalı olmasını
- qorunma qabiliyyətinin rəsmi tanınmasını
- dövlət qeydiyyatını

312. İntellektual mülkiyyət bazarında əsas qiymətəmələgətirən amil deyil:

- √ kommersiya əsasında satışın qeyri-mümkünlüyü
- üçüncü şəxslərin məhkəmə iddiasının mümkünlüyü
- kommersiyalaşma üsulları və formaları
- intellektual mülkiyyət obyektləri
- fəaliyyət müddəti

313. İntellektual mülkiyyətin əmtəə kimi xüsusiyyəti deyil:

- √ surətinin çıxarılmasının qeyri-mümkünlüyü
- ərazi və zaman baxımından məhdudlaşdırılması
- məxfilik rejiminin gözlənilməsi
- mütləq xarakteri
- sənədləşdirilməsinin zəruriliyi

314. İntellektual mülkiyyətdən istifadə hüququnun ötürülməsi nəyin əsasında həyata keçirilir?

- √ lisenziya müqaviləsi
- məxfilik haqqında müqavilə
- françayzinq müqaviləsi
- bütün variantlar doğrudur
- lisenziya

315. Patent hüququnun rəsmiləşdirilməsi prosedurunun mərhələsi deyil:

- √ ərizənin formal ekspertizasının aparılması
- ərizənin verilməsi
- prioritetin müəyyən edilməsi
- dövlət qeydiyyatı
- patent qabiliyyətinin yoxlanılması

316. Aşağıdakılardan biri İntellektual mülkiyyət bazarının xüsusiyyətlərindən deyil

- √ bazar subyektlərinin olmaması;
- intellektual mülkiyyət və intellektual mülkiyyət obyektlərinin, həmçinin istifadə sahəsindəki müxtəlifliklərin unikallığı və zəruriliyi;
- intellektual mülkiyyətin xüsusi rolu ;
- intellektual mülkiyyətin qeyri-maddi təbiəti realizə edilmənin xüsusi hüquqi forması.
- məhsulun nisbətən eynicinsliliyinin zəruriliyi

317. İntellektual mülkiyyətin ilkin hüquqi ekspertizası zamanı onun hansı xüsusiyyəti düzgün sayılır:

- √ intellektual mülkiyyətin maddi daşıyıcıda əks etdirilməməsi
- intellektual mülkiyyətin həm ərazi baxımından, həm də zaman baxımından məhdudlaşdırılmasının mümkünlüyü;
- məxvilik rejiminin saxlanılmasının zəruriliyi
- intellektual mülkiyyətin mütləq xarakteri
- intellektual mülkiyyətin sənədləşdirilməsinin zəruriliyi;

318. İntellektual mülkiyyətin ilkin hüquqi ekspertizası zamanı onun hansı xüsusiyyəti düzgün sayılır:

- √ intellektual mülkiyyətin fiziki köhnəlməsinin mümkünlüyü.
- intellektual mülkiyyətin maddi daşıyıcıda əks etdirilməsi;
- intellektual mülkiyyətin nəticələri əks olunmuş maddi formanın yaranması və yayılmasının mümkünlüyü;
- intellektual mülkiyyətin mənəvi köhnəlməsinin mümkünlüyü
- intellektual mülkiyyətin qeyri-material forması;

319. İntellektual mülkiyyətin qiymətləndirilməsi aşağıdakı məqsədlərdən hansını nəzərdə tutmur:

- √ qeyri- maddi aktivlərinin qiymətləndirilməsi haqda hesabatı hazırlamaq,
- qeyri-maddi aktivlərinin, o cümlədən də intellektual mülkiyyətin qiymətləndirmə prosesini işləyib hazırlamaq

- qeyri-maddi aktivlərindən bütövlükdə və ayrı-ayrılıqda intellektual mülkiyyətdən səmərəli istifadənin iqtisadi təhlili üçün əsas təmin etmək;
- qeyri- maddi aktivlərinin qiymətləndirilməsi haqda hesabatın əsas prinsiplərini və kriterilərini işləyib hazırlamaq,
- ümumilikdə qeyri- maddi aktivlərinə görə və nisbətən də intellektual mülkiyyətə görə qiyməti və dəyəri müəyyənləşdirmək;

320. Əlavə gəlirin (mənfəətin) bölgüsü üçün 25 faiz Qaydası variantı aşağıdakılardan biri kimi formalaşdır :

- √ uyğun gələn ümumi və xalis mənfəətin yarısı;
- uyğun bölünən ümumi və inzibati xərclər;
- uyğun bölünən marketinq və realizə xərcləri;
- istənilən digər "uyğun xərclər çıxıldıqdan sonra xalis satış həcminin dördü birini təşkil etməlidir.
- realizə edilmiş məhsulun istehsalına çəkilən xərclər (uyğun zavod və avadanlıqlar daxil olmaqla);

321. Dəyərin qiymətləndirilməsi zamanı Bequnk qaydasının ideyasının arxasında dayanan elementlərdən biri təhlil olunmur.

- √ İstehsal
- Proporsional bölgü.
- İnvestisiya.
- Risk.
- Tam dəyər (yaxud qazanc).

322. Daşınmaz əmlak bazarının dövlət tənzimlənməsinin amilləri hansılardır?

- Milli gəlirin səviyyəsi
- √ Daşınmaz əmlakın alqı-satqısını tənzimləyən normativ hüquqi aktlar.
- Ticarət balansının vəziyyəti
- İstehlak mallarının qiymət indeksi
- Sənaye istehsalının həcmi

323. Əmlak bazarında tələbin həcmi müəyyənləşdirən aşağıdakılardan hansıdır? 1.əhalinin sayının dəyişməsi 2.əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin səviyyəsi 3.maliyyə mənbələrinin mövcudluğu və maliyyələşdirmə şərtləri

- √ 1,2,3
- 1,3
- 2,3
- 3.0
- 1.0

324. Daşınmaz əmlak bazarının fəaliyyətini tənzimləyən hansı əsas amillərdir?

- √ tələb və təklif
- sosial
- infrastruktura
- demografik
- iqtisadi

325. Qiymətləndirmənin mərhələləri deyildir:

- √ Qiymətlərin bölünməsi mərhələsi
- qiymətləndirilən əmlakın sənədləri ilə tanışlıq
- İnformasiyanın toplanması
- Hazırlıq mərhələsi
- Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin hesablanması

326. Qiymətləndirmə fəaliyyətinin mərhələlərindən deyildir:

- əldə edilən məlumatlar əsasında qiymətləndirmənin həyata keçirilməsi;
- informasiyanın toplanması;
- √ qiymətləndirmə fəaliyyətinin ümumi prinsiplərinin müəyyənləşdirilməsi;
- qiymətləndirilən əmlaka baxışın keçirilməsi;

- qiymətləndirilən əmlakın sənədləri ilə tanışlıq

327. İnformasiyanın toplanması mərhələsinə aiddir:

- Müxtəlif metodların tətbiqi ilə əldə olunan qiymətləndirmə nəticələrinin razılaşdırılması
- Hesabatın yekun mətninin hazırlanması
- ✓ Qiymətləndirmə obyektinə yerində baxılması
- Daha yaxşı və faydalı istifadənin təhlili
- Qiymətləndirmə obyektinin və qiymətləndirmənin məqsədinin göstərilməsi şərti ilə qiymətləndirmənin aparılması müqavilənin bağlanması

328. Xərc yanaşmasının üstünlüyünə nə aiddir?

- bu yeganə yanaşmadır ki, çəki-lən xərclərin nəzərə alınmasına imkan verir
- heç biri aid deyil
- ✓ yanaşma mövud olan aktivlərə əsaslanır və ona görə də müəyyən qədər mücərrəddir
- bu yanaşma bazar məlumatlarına tam əsas-lanan yeganə yanaşmadır
- bu yanaşma alıcının və satıcının mövcud real təcrübəsini əks etdirir

329. Xərc yanaşmasının tətbiq edilməsi mümkün olan hallara aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ✓ yeni tikintilərin qiymətləndirilməsi
- öz növü və təyinatı üzrə çoxu sayda obyektlərin qiymətləndirilməsi
- köhnə tikililərin qiymətləndirilməsi
- qiymətləndirilən obyektin analoqu olan obyektlərin qiymətləndirilməsi
- satışı haqqında müvə-fiq informasiyaların mövcudluğu ilə yanaşı qiymətləndirilən obyektin analoqu olan obyektlərin qiymətləndirilməsi

330. Xərc yanaşmasının tətbiq edilməsi mümkün olan hallara aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ✓ cüzi tələblə istifadə olunan obyektlərin qiymətləndirilməsi
- həm yeni, həm də köhnə tikililərin qiymətləndirilməsi
- satışı haqqında müvə-fiq informasiyaların mövcudluğu ilə yanaşı qiymətləndirilən obyektin analoqu olan obyektlərin qiymətləndirilməsi
- öz növü və təyinatı üzrə çoxu sayda obyektlərin qiymətləndirilməsi
- gəlir gətirmək xassə-sinə malik olan obyektlərin qiymətləndirilməsi

331. Xərc yanaşmasının tətbiq edilməsi mümkün olan hallara aşağıdakılardan hansı aiddir?

- köhnə tikililərin qiymətləndirilməsi
- gəlir gətirmək xassə-sinə malik olan obyektlərin qiymətləndirilməsi
- ✓ öz növü və təyinatı üzrə çoxu sayda obyektlərin qiymətləndirilməsi
- qiymətləndirilən obyektin analoqu olan obyektlərin qiymətləndirilməsi
- öz növü və təyinatı üzrə çoxu sayda obyektlərin qiymətləndirilməsi

332. Xərc yanaşmasının tətbiq edilməsi mümkün olan hallara aşağıdakılardan hansı aiddir?

- satışı haqqında müvə-fiq informasiyaların mövcudluğu ilə yanaşı qiymətləndirilən obyektin analoqu olan obyektlərin qiymətləndirilməsi
- qiymətləndirilən obyektin analoqu olan obyektlərin qiymətləndirilməsi
- gəlir gətirmək xassə-sinə malik olan obyektlərin qiymətləndirilməsi
- satışı haqqında müvə-fiq informasiyaların mövcudluğu olan obyektlərin qiymətləndirilməsi
- ✓ öz növü və təyinatı üzrə nadir obyektlərin qiymətləndirilməsi

333. Qiymətləndirmə obyektinin bərpa dəyəri hesablanarkən istifadə olunan metodlara hansı aiddir deyil?

- ✓ gələcək gəlirlərin və xərclərin proqnozlaşdırılması, gələcək pul axınının modernləşdirilməsinə əsaslanan metodlar
- obyektin hissələrinin fərdi qiymət-ləndirilməsi qaydasına əsaslanan metodlar
- işin növü və binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- qiymətləndirilən əmlakın və onun analoqunun hazırlanması və inkişafına sərf olunan xərclərə əsaslanan metodlar
- obyektin dəyərinin iriləşdirilmiş göstəricilərinə əsaslanan metodlar

334. Qiymətləndirmə obyektinin bərpa dəyəri hesablanarkən istifadə olunan metodlara hansı aiddir?

- ✓ pul axınlarının diskontlaşdırılmasına əsaslanan metodlar
- işin növü üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- kəmiyyət və keyfiyyət metodları
- pul axınlarının diskontlaşdırılmasına əsaslanan metodlar

335. Qiymətləndirmə obyektinin bərpa dəyəri hesablanarkən istifadə olunan metodlara hansı aiddir?

- gəlirlərin kapitallaşdırılmasına və ya birbaşa kapitallaşdırmaya əsaslanan metodlar
- pul axınlarının diskontlaşdırılmasına əsaslanan metodlar
- ✓ işin növü və binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- gəlirlərin kapitallaşdırılmasına və ya birbaşa kapitallaşdırmaya əsaslanan metodlar

336. Qiymətləndirmə obyektinin bərpa dəyəri hesablanarkən istifadə olunan metodlara hansı aiddir?

- ✓ qiymətləndirilən əmlakın və onun analoqunun hazırlanması və inkişafına sərf olunan xərclərə əsaslanan metodlar
- pul axınlarının diskontlaşdırılmasına əsaslanan metodlar
- bütün cavablar doğrudur
- gəlirlərin kapitallaşdırılmasına və ya birbaşa kapitallaşdırmaya əsaslanan metodlar
- kəmiyyət və keyfiyyət metodları

337. Qiymətləndirmə obyektinin bərpa dəyəri hesablanarkən istifadə olunan metodlara hansı aiddir?

- ✓ obyektin dəyərinin iriləşdirilmiş göstəricilərinə əsaslanan metodlar
- heç biri aid deyil
- qiymətləndirilən əmlakın analoqunun hazırlanmasına sərf olunan xərclərə əsaslanan metodlar
- pul axınlarının diskontlaşdırılmasına əsaslanan metodlar
- gəlirlərin kapitallaşdırılmasına və ya birbaşa kapitallaşdırmaya əsaslanan metodlar

338. Qiymətləndirmənin mərhələlərinə aiddir

- Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin hesablanması
- Yekun mərhələ
- ✓ hamısı
- Hazırlıq mərhələsi
- İnformasiyanın toplanması mərhələsi

339. Qiymətləndirmənin mərhələlərinə aid deyil

- Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin hesablanması
- Yekun mərhələ
- ✓ Hesabatın yoxlanılması mərhələsi
- Hazırlıq mərhələsi
- İnformasiyanın toplanması mərhələsi

340. Xərc yanaşması ilə əmlakın dəyərinin hesablanması üçün əsas alqoritmlərinin düzgün ardıcılığı aşağıdakılardan hansıdır?

- torpaq sahəsinin qiymətinin müəyyən-ləş-diril-məsi; işlərin amorti-zasiyasının hesablanması; yaxşılaşdırma işlərinin dəyəri; torpaq sahəsinin dəyərinin qalıq dəyərinə əlavə edil-məsi
- torpaq sahəsinin qiymətinin müəyyən-ləş-diril-məsi; yaxşılaşdırma işlərinin dəyəri; işlərin amorti-zasiyasının hesablanması; torpaq sahəsinin dəyərinin qalıq dəyəridən çıxılması
- ✓ torpaq sahəsinin qiymətinin müəyyən-ləş-diril-məsi; yaxşılaşdırma işlərinin dəyəri; işlərin amorti-zasiyasının hesablanması; torpaq sahəsinin dəyərinin qalıq dəyərinə əlavə edil-məsi
- heç biri düz deyil
- yaxşılaşdırma işlərinin dəyəri; işlərin amorti-zasiyasının hesablanması; torpaq sahəsinin qiymətinin müəyyən-ləş-diril-məsi; torpaq sahəsinin dəyərinin qalıq dəyərinə əlavə edil-məsi

341. Trend yanaşmasının əsas problemi hansıdır?

- √ qiymətləndirmə zamanı kifayət qədər geniş maşın və avadanlıq qrupları üzrə daha iri orta qiymət indekslərindən istifadə olunmasıdır
- hamısı doğrudur
- qiymətləndirmə zamanı kifayət qədər geniş maşın və avadanlıq qrupları üzrə daha iri qiymət indekslərindən istifadə olunmasıdır
- qiymətləndirmə zamanı kifayət qədər geniş maşın və avadanlıq qrupları üzrə orta qiymət indekslərindən istifadə olunmasıdır
- qiymətləndirmə zamanı kifayət qədər geniş maşın və avadanlıq qrupları üzrə daha kiçik orta qiymət indekslərindən istifadə olunmasıdır

342. Resurs-texnoloji modellər əsasında qiymətləndirmənin əsas problemləri hansılardır?

- √ modellərin qurulmasının mürəkkəbliyi, maşın, avadanlıq qruplarının və növlərinin çoxluğu, onların qiymətləri haqqında zəruri informasiyanın olmamasıdır
- modellərin qurulmasının sadəliyi, maşın, avadanlıq qruplarının və növlərinin çoxluğu, onların qiymətləri haqqında zəruri informasiyanın olmamasıdır
- modellərin qurulmasının mürəkkəbliyi, maşın, avadanlıq qruplarının və növlərinin çoxluğu, onların qiymətləri haqqında zəruri informasiyanın külli miqdarda olmasıdır
- modellərin qurulmasının mürəkkəbliyi, maşın, avadanlıq qruplarının və növlərinin çoxluğu, onların qiymətləri haqqında zəruri informasiyanın olmamasıdır
- modellərin qurulmasının mürəkkəbliyi, maşın, avadanlıq qruplarının və növlərinin məhdudluğu, onların qiymətləri haqqında zəruri informasiyanın olmamasıdır

343. Xərc yanaşmasının neçə yanaşmadaxili metodu var?

- √ 2.0
- 1.0
- 4.0
- 5.0
- 3.0

344. Xərc yanaşmasının əsasını hansı prinsip təşkil edir?

- √ əvəzetmə prinsipi
- faydalılıq prinsipi
- artan və azalan gəlirlər
- gözləmə prinsipi
- uyğunluq prinsipi

345. Sahibkarlıq fəaliyyəti dedikdə:

- cəmiyyətin faktiki məqsədi əmlakın istifadəsindən, əmtəə satışından, işlər görülməsindən və ya xidmətlər göstərilməsindən mənfəət götürülməsi ilə şərtlənən fəaliyyət dərəcəsi başa düşülür.
- Alıcının nəzərində daşınmaz əmlak obyektinin dəyəri bütün mənalarda onu təmin edə bilən obyektə tapa bilməsi başa düşülür.
- tələb təklifə nisbətən qiymətlərin səviyyəsinə daha güclü təsiri başa düşülür.
- √ şəxsin müstəqil surətdə həyata keçirdiyi, əsas məqsədi əmlakın istifadəsindən, əmtəə satışından, işlər görülməsindən və ya xidmətlər göstərilməsindən mənfəət götürülməsi ilə şərtlənən fəaliyyət növü başa düşülür
- ölkənin iqtisadi tərəqqisi və bazar münasibətlərinin inkişafına üstünlük verilməsi başa düşülür.

346. Qiymətləndirmə fəaliyyətinin tənzimlənməsi formalarına aid deyil:

- √ iqtisadi demokratiyanın möhkəmlənməsi və qiymətləndirmə fəaliyyətinin tənzimlənməsi
- qiymətləndirmə fəaliyyətinin yerinə yetirilməsinə metodiki tələblərin müəyyənləşdirilməsi;
- qiymətləndiricinin peşə davranışı keyfiyyətlərinə tələblərin müəyyənləşdirilməsi
- qiymətləndirmə fəaliyyətinin yerinə yetirilməsinə metodoloji yanaşmaların müəyyənləşdirilməsi;
- qiymətləndirmə fəaliyyətinin ümumi prinsiplərinin müəyyənləşdirilməsi

347. Hazırkı dövrdə AQC nin idarə heyəti tərəfindən qiymətləndirmə fəaliyyəti üçün konkret olaraq aşağıdakı müddəaları əsas kimi qəbul olunur:

- √ elmi sahə olmaq etibarilə, qiymətləndirmə fəaliyyəti qiymətləndiricidən xüsusi biliklər, peşəkar qiymətləndirmənin mürəkkəb məsələlərinin həllini tapmaq bacarığı, qiymətləndirmə fəaliyyətinin yüksək peşəkarlıq səviyyəsində həyata keçirilməsini tələb edir;
- öz üzvlərinin qiymətləndirmə xidmətlərinin keyfiyyəti ilə bağlı olaraq, üçüncü şəxslərin qeyri-qanuni iddialarından müdafiəsini təmin etmək;

- müxtəlif vasitələrlə üzvlərinin peşəkarlıq səviyyəsini yüksəltmək;
- qiymətləndirmə xidmətlərinin istehlakçılarının maraqlarının qorunmasını təmin etmək.
- müxtəlif vasitələrlə, o cümlədən qiymətləndirmə bazarının bütün iştirakçıları üçün bərabər şərait yaratmaqla qiymətləndirmə xidmətləri bazarının inkişafına və fəaliyyətinin sabitliyinə nail olmaq;

348. Aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur.?

- ✓ Müqayisə yanaşmasında analoji obyektlərin satışları barədə mümkün qədər çox məlumat toplamaq vacibdir.
- Müqayisə yanaşmasında analoji obyektlərin satışları barədə məlumat toplamaq zəruri deyil
- Hamısı səhvdir
- hamısı düzdür.
- Müqayisə yanaşmasında analoji obyektlərin satışları barədə az məlumat toplamaq kifayətdir.

349. Torpaq sahələrinin müxtəlif təbii iqlim zonalarında, müxtəlif kateqoriyalı yaşayış məntəqələrində, müxtəlif funksional və iqtisadi planlaşdırılma zonalarında və daha perspektiv inkişafa qadir olan regionlarda yerləşməsi bu kimi hallarla dəyəri dəyişmək xassəsinə malikdir-Bu hansı əsas müqayisə elementidir:?

- ✓ Əmlakın yerləşdiyi ərazi elementi
- Ötürülmüş mülkiyyət hüquqları elementi
- Aktivlərin əldə edilməsi zamanı maliyyə hesablaşmalarının şərtləri elementi
- Qiymətləndirmə obyektinin fiziki xüsusiyyətləri elementi
- Satış şərtləri elementi

350. Qiymətləndirilən obyektin faydalılığının müəyyən edilməsinə imkan verən binanın tikilməsi tarixini, onun mövcud vəziyyətini, tikinti materiallarının növünü, memarlıq xassələrini, torpaq sahəsinin və binanın özünün ölçülərini, formasını müəyyənləşdirməyə imkan verir-Bu hansı əsas müqayisə elementidir:?

- ✓ Qiymətləndirmə obyektinin fiziki xüsusiyyətləri elementi
- Ötürülmüş mülkiyyət hüquqları elementi
- Əmlakın yerləşdiyi ərazi elementi
- Satış şərtləri elementi
- Aktivlərin əldə edilməsi zamanı maliyyə hesablaşmalarının şərtləri elementi

351. Bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır- Bu hansı əsas müqayisə elementidir:?

- ✓ Aktivlərin əldə edilməsi zamanı maliyyə hesablaşmalarının şərtləri elementi
- Əmlakın yerləşdiyi ərazi elementi
- Qiymətləndirmə obyektinin fiziki xüsusiyyətləri elementi
- Satış şərtləri elementi
- Ötürülmüş mülkiyyət hüquqları elementi

352. Əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənləşdirməyə imkan verir - Bu hansı əsas müqayisə elementidir:?

- ✓ Satış vaxtı elementi
- Əmlakın yerləşdiyi ərazi elementi
- Qiymətləndirmə obyektinin fiziki xüsusiyyətləri elementi
- satış şərtləri elementi
- Ötürülmüş mülkiyyət hüquqları elementi

353. Qiymətləndirilən obyektin hüquqi reallıqları onun dəyərinin və satış qiymətinin müəyyənləşdirilməsində həlledici rol oynayır. Bu hansı əsas müqayisə elementidir:?

- ✓ Ötürülmüş mülkiyyət hüquqları elementi
- Əmlakın yerləşdiyi ərazi elementi
- Qiymətləndirmə obyektinin fiziki xüsusiyyətləri elementi
- Satış vaxtı elementi
- satış şərtləri elementi

354. Boş torpaq sahələrinin satışlarının təhlili üçün istifadə olunan müqayisə vahidləri bunlardır:

- √ torpaq sahəsi vahidinin qiyməti;
  - torpaq sahəsinin qiyməti.
  - heçbiri
  - hamısı
  - yolboyu sahənin frontal uzunluğu vahidinin qiyməti;
- 355.** Zəruri müqayisə elementlərinin seçilməsi prosesi müqayisə yanaşmasının tətbiqi ilə qiymətləndirmə prosesinin neçənci mərhələsini əhatə edir:?
- √ dördüncü
  - ikinci
  - üçüncü
  - beşinci
  - birinci
- 356.** Müqayisə vahidlərinin dəyərinin müqayisə elementləri üzrə təshihinin aparılması prosesi müqayisə yanaşmasının tətbiqi ilə qiymətləndirmə prosesinin neçənci mərhələsini əhatə edir:?
- √ beşinci
  - üçüncü
  - ikinci
  - altıncı
  - birinci
- 357.** Müqayisə obyektləri üzrə təshih olunmuş dəyər göstəriciləri sırasının vahid göstəriciyə, yaxud qiymətləndirmə obyektinin dəyəri diapazonuna gətirilməsi prosesi müqayisə yanaşmasının tətbiqi ilə qiymətləndirmə prosesinin neçənci mərhələsini əhatə edir:?
- √ altıncı
  - ikinci
  - üçüncü
  - heç biri
  - birinci
- 358.** Əmlak bazarında analogi qiymətləndirmə obyektləri üzrə vəziyyətin təhlili üçün məlumatların seçilməsi prosesi müqayisə yanaşmasının tətbiqi ilə qiymətləndirmə prosesinin neçənci mərhələsini əhatə edir?
- dördüncü
  - heç biri
  - √ birinci
  - ikinci
  - altıncı
- 359.** Müvafiq müqayisə vahidlərinin müəyyənləşdirilməsi prosesi müqayisə yanaşmasının tətbiqi ilə qiymətləndirmə prosesinin neçənci mərhələsini əhatə edir?
- √ üçüncü
  - ikinci
  - dördüncü
  - beşinci
  - birinci
- 360.** Analogların bazar dəyəri barədə müqayisə və təhlillərin aparılması prosesi müqayisə yanaşmasının tətbiqi ilə qiymətləndirmə prosesinin neçənci mərhələsini əhatə edir ?
- √ ikinci
  - beşinci
  - altıncı
  - heç biri
  - birinci
- 361.** Bazarın müvafiq seqmentindən seçilmiş analogi daşınmaz əmlak obyektlərinin təmin etdiyi xalis əməliyyat gəlirinin onların satış qiymətlərinə nisbəti kimi hesablanır?

- √ Kapitallaşmanın ümumi əmsalı
- Ümumi renta mültiplikatoru
- Orta renta mültiplikatoru
- Düzgün cavab verilməyib
- Ümumi milli məhsulu

362. Obyektin satış qiymətinin potensial ümumi gəlirə (PGİ) yaxud həqiqi ümumi gəlirə (EGİ) olan nisbəti nəyi ifadə edir.?

- √ Ümumi renta mültiplikatoru
- Xalis əməliyyat gəlirini
- Ümumi milli məhsulu
- Düzgün cavab verilməyib
- Kapitallaşmanın ümumi əmsalı

Daşınmaz əmlakın kapitallaşmanın ümumi əmsalı əsa-sında hesablanmasında aşağıdakı mərhələlərdən hansı iştirak edir.? 1. Qiymətləndirilən daşınmaz əmlak obyektinin xalis əməliyyat gəliri hesablanır 2.Satış qiymətləri, xalis əməliyyat gəlirlərinin həcmi barədə dürüst məlumatlar olan ən azı üç analogi obyekt seçilir 3.Analogi obyektlərin qiymətləndirilən obyektə müqayisəlilik dərəcəsini artıran lazımi təshihlər aparılır 4. Qiymətləndirilən obyektin potensial yaxud həqiqi gəlirliyi qiymətləndirilir. 5. .Bütün analoglar üzrə orta ümumi renta mültip-likatoru hesablanır 6.Hər bir analogi obyekt üzrə ümumi kapitallaşma əmsalı hesablanır 7. . Bütün analoglar üzrə orta ümumi kapitallaşma əmsalı hesablanır; 8.Qiymətləndirilən daşınmaz əmlakın orta xalis əməliyyat gəliri analogi daşınmaz əmlak obyektləri üzrə ümumi kapitallaşma əmsalına bölünməklə qiymətləndirilən obyektin bazar dəyəri hesablanır.

363.

- √ 1 , 2 , 3 , 6 , 7 , 8
- 1 , 2 , 3 , 4 , 6 , 7 ,
- 1 , 2 , 3 , 5 , 6 , 7
- 1 , 2 , 3 , 5 , 6 , 8
- 1 , 2 , 4 , 5 , 7 , 8

364. Müqayisə yanaşmasına aid olan fikirlərdən hansı doğrudur:

- √ müqayisə yanaşmasının həm üstün həmdə qüsurlu cəhətləri mövcuddur.
- müqayisə yanaşmasının yalnız qüsurlu cəhətləri
- hamısı düzdür.
- hamısı səhvdir.
- müqayisə yanaşmasının yalnız üstün cəhətləri mövcuddur.

365. Müqayisə yanaşmasının bazar məlumatlarına tam əsaslanan yeganə yanaşma olması bu :

- √ üstün cəhətidir.
- Müqayisə yanaşmasının bazar məlumatlarına əsaslanmır
- hamısı düzdür
- hamısı səhvdir.
- qüsurlu cəhətidir

366. Uyğunluq gözlənilmişdir:

- √ Müqayisə yanaşması - keçmiş hadisələrə əsaslandığına görə, gələcək ehtimalları nəzərə almır bu onun qüsurlu cəhətidir.
- Müqayisə yanaşması - alıcının və satıcının mövcud real təcrübəsini əks etdirir. Bu onun qüsurlu cəhətidir.
- Müqayisə yanaşması - Alıcı və satıcıların bazarda yaranan konyunkturaya cavab reaksiyası bu yanaşmada qeyd-şərtsiz olaraq özünü göstərir bu onun qüsurlu cəhətidir.
- hər birində uyğunluq gözlənilmişdir.
- Müqayisə yanaşması - keçmiş hadisələrə əsaslandığına görə, gələcək ehtimalları nəzərə almır bu onun üstün cəhətidir.

367. Uyğunluq pozulmuşdur

- √ Müqayisənin satış vaxtı elementi – bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektini borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- Uyğunluq pozulmamışdır.
- Müqayisə yanaşması -bazar məlumatlarına tam əsaslanan yeganə yanaşma olması onun üstün cəhətlərindən biridir.
- Müqayisə yanaşması - bazar məlumatlarına tam əsaslanan yeganə yanaşmadır.

- satış tarixi, yerləşdiyi yer, fiziki səciyyəsi, satış şərtləri - müqayisə yanaşması tətbiq edilərkən oxşarların müqayisəsi zamanı vacib olan zəruri olan amillərdir.

368. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yalınsdır.

- ✓ Müqayisənin satış şərtləri elementi əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyən-ləşdirməyə imkan verir
- Ötürülmüş mülkiyyət hüquqları, satış şərtləri, əmlakın yerləşdiyi ərazi qiymətləndirmə obyektinin əsas müqayisə elementləri sırasına daxildir.
- Müqayisə yanaşmasının həm üstün həm də qüsurlu cəhətləri vardır.
- Hamısı düzdür.
- Müqayisənin satış vaxtı elementi əmlakın əldə edilmə-sinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlə-rindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.

369. Aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur.

- ✓ Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin müəyyən edilməsinə müqayisə mövqeyindən yanaşmaya qiymətləndirilən obyektin analoqları ilə aparılmış alqı-satqı əməliyyatları barədə kifayət qədər bazar məlumatları olduğu hallarda istinad olunur
- Müqayisənin ötürülmüş mülkiyyət hüquqları elementi vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- Müqayisə yanaşmasının digər yanaşmalardan fərqli olaraq qüsurlu cəhətləri yoxdur.
- hamısı səhvdir.
- Müqayisə yanaşması gələcək hadisələrə, əsasən də potensial alıcının görə və duya bildiyi perspektivə istinad edir

370. Müqayisə yanaşmasına aid aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur?

- ✓ Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin müəyyən edilməsinə müqayisə mövqeyindən yanaşmaya qiymətləndirilən obyektin analoqları ilə aparılmış alqı-satqı əməliyyatları barədə kifayət qədər bazar məlumatları olduğu hallarda istinad olunur
- real bazar vəziyyəti, tələb və təklif nəzərə alınmadan mövcud əmlakın fərqli qiymətləndirilməsi üzrə metodların məcmusudur
- müqayisə mövqeyindən yanaşma zamanı daşınmaz əmlakın dəyəri torpağın dəyəri ilə bu sahədə aparılmış yaxşılaşdırmaların dəyərinin (onların köhnəlmə məbləği çıxılmaqla) cəminə bərabərdir.
- qiymətləndirmə obyektindən gözlənilən gəlirin müəyyən edilməsinə əsaslanmaqla, obyektin qiymətlən-diril-məsi üzrə mövcud olan metodların məcmusunu özündə əks etdirir
- gələcək hadisələrə, əsasən də potensial alıcının görə və duya bildiyi perspektivə istinad edir

371. Müqayisə yanaşmasına aid aşağıdakı fikirlərdən hansı yalınsdır.?

- konkret bazar şəraitində onun alıcıların və satıcıların real cari təcrübəsini əks etdirir.
- ✓ gələcək hadisələrə, əsasən də potensial alıcının görə və duya bildiyi perspektivə istinad edir
- bu yanaşmaya «bazar satışlarının müqayisəsi» və yaxud da, «müqayisəli yanaşma» da deyirlər
- Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin müəyyən edilməsinə müqayisə mövqeyindən yanaşmaya qiymətləndirilən obyektin analoqları ilə aparılmış alqı-satqı əməliyyatları barədə kifayət qədər bazar məlumatları olduğu hallarda istinad olunur
- müqayisə yanaşmasında əsasən bazar məlumatlarına istinad olunur.

372. Müqayisənin əmlakın yerləşdiyi ərazi elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur?

- ✓ torpaq sahələrinin müxtəlif təbii iqlim zonalarında, müxtəlif kateqoriyalı yaşayış məntəqələrində, müxtəlif funksional və iqtisadi planlaş-dırılma zonalarında və daha perspektiv inkişafa qadir olan region-larda yerləşməsi bu kimi hallarla dəyəri dəyişmək xassəsinə malikdir.
- əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyən-ləşdirməyə imkan verir
- əmlakın əldə edilmə-sinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlə-rindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
- hamısı düzdür.
- bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır

373. Müqayisənin fiziki xüsusiyyətlər elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur:?

- ✓ qiymətləndirilən obyektin faydalılığının müəyyən edilmə-sinə imkan verən binanın tikilməsi tarixini, onun mövcud vəzi-yətini, tikinti materiallarının növünü, memarlıq xassələrini, torpaq sahəsinin və binanın özünün ölçü-lərini, formasını müəyyən-ləşdirməyə imkan verir.

- əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənləşdirməyə imkan verir
- əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
- hamısı düzdür.
- bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır

374. Müqayisənin aktivlərin əldə edilməsi zamanı maliyyə hesablaşmalarının şərtləri elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur.?

- ✓ bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
- əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənləşdirməyə imkan verir
- hamısı səhvdir.
- qiymətləndirilən obyektin hüquqi reallıqları onun dəyərinin və satış qiymətinin müəyyənləşdirilməsində həlledici rol oynayır

375. Müqayisənin ötürülmüş mülkiyyət hüquqları elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur.?

- ✓ qiymətləndirilən obyektin hüquqi reallıqları onun dəyərinin və satış qiymətinin müəyyənləşdirilməsində həlledici rol oynayır.
- əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
- bu element vasitəsi ilə qiymətləndirilən daşınmaz əmlakın yerləşdiyi ərazi müvafiq dəyəri dəyişmək xassəsinə malik olur.
- hamısı səhvdir.
- bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır

376. Müqayisənin satış vaxtı elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur.?

- ✓ əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənləşdirməyə imkan verir
- bu element vasitəsi ilə qiymətləndirilən daşınmaz əmlakın yerləşdiyi ərazi müvafiq dəyəri dəyişmək xassəsinə malik olur.
- bu element vasitəsi ilə daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- Hamısı düzdür.
- əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.

Daşınmaz əmlakın dəyərinin ümumi rentla multiplikatoru vasitəsilə qiymətləndirilməsi prosesində aşağıdakı hansı mərhələlər iştirak etmir.?
 1. Qiymətləndirilən obyektin potensial yaxud həqiqi gəlirliyi qiymətləndirilir. 2. Satış qiymətləri, potensial yaxud həqiqi gəlirlərinin həcmi barədə dürüst məlumatlar olan ən azı üç analoji obyekt seçilir; 3. Analoji obyektlərin qiymətləndirilən obyektə müqayisəli dərəcəsinə artırılan lazımi təshihlər aparılır; 4. Hər bir analoji obyekt üzrə ümumi rentla multiplikatoru hesablanır 5. Bütün analoqlar üzrə orta ümumi rentla multiplikatoru hesablanır; 6. Qiymətləndirilən daşınmaz əmlak obyektinin xalis əməliyyat gəliri hesablanır 7. . Satış qiymətləri, xalis əməliyyat gəlirlərinin həcmi barədə dürüst məlumatlar olan ən azı üç analoji obyekt seçilir; 8. Qiymətləndirilən daşınmaz əmlakın potensial yaxud həqiqi orta gəliri analoji daşınmaz əmlak obyektləri üzrə ümumi rentla multiplikatorunun orta kəmiyyətinə hasil edilməklə qiymətləndirilən obyektin bazar dəyəri hesablanır.

377.

- ✓ 6, 7
- 3, 4
- 5, 8
- hamısı iştirak edir.
- 1, 2

378. Kapitallaşmanın ümumi əmsalı necə hesablanır?

- ✓ Bazarın müvafiq seqmentindən seçilmiş analoji daşınmaz əmlak obyektlərinin təmin etdiyi xalis əməliyyat gəlirinin onların satış qiymətlərinə nisbəti kimi hesablanır.
- Xalis əməliyyat gəlirinin potensial ümumi gəlirə nisbətini ifadə edir.
- Potensial ümumi gəlirin həqiqi ümumi gəlirə nisbəti ifadə edir
- Hamısı səhvdir.

- Obyektin satış qiymətinin potensial ümumi gəlirə (PGİ) yaxud həqiqi ümumi gəlirə (EGİ) olan nisbətini ifadə edir

379. Ümumi renta multiplikatoru nəyi ifadə edir?

- ✓ Obyektin satış qiymətinin potensial ümumi gəlirə (PGİ) yaxud həqiqi ümumi gəlirə (EGİ) olan nisbətini ifadə edir.
- potensial ümumi gəlirin həqiqi ümumi gəlirə nisbəti ifadə edir
- xalis əməliyyat gəlirinin potensial ümumi gəlirə nisbətini ifadə edir.
- hamısı səhvdir
- Bazarın müvafiq seqmentindən seçilmiş analogi daşınmaz əmlak obyektlərinin təmin etdiyi xalis əməliyyat gəlirinin onların satış qiymətlərinə nisbəti kimi hesablanır.

380. Müqayisənin aktivlərin əldə edilməsi zamanı maliyyə hesablaşmalarının şərtləri elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur:?

- ✓ bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektini borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
- əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənləşdirməyə imkan verir
- hamısı səhvdir.
- qiymətləndirilən obyektin hüquqi reallıqları onun dəyərinin və satış qiymətinin müəyyənləşdirilməsində həlledici rol oynayır

381. Müqayisənin ötürülmüş mülkiyyət hüquqları elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur:?

- ✓ qiymətləndirilən obyektin hüquqi reallıqları onun dəyərinin və satış qiymətinin müəyyənləşdirilməsində həlledici rol oynayır.
- əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
- bu element vasitəsi ilə qiymətləndirilən daşınmaz əmlakın yerləşdiyi ərazi müvafiq dəyəri dəyişmək xassəsinə malik olur.
- hamısı səhvdir.
- bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektini borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır

382. Müqayisə yanaşmasının tətbiqi ilə qiymətləndirmə prosesi-nin ikinci mərhələsi hansı prosesi əhatə edir?

- ✓ Analoqların bazar dəyəri barədə müqayisə və təhlillərin aparılması
- Müqayisə vahidlərinin dəyərinin müqayisə elementləri üzrə təshihinin aparılması
- Müvafiq müqayisə vahidlərinin müəyyənləşdirilməsi
- Müqayisə obyektləri üzrə təshih olunmuş dəyər göstəriciləri sırasının vahid göstəriciyə, yaxud qiymətləndirmə obyektinin dəyəri diapazonuna gətirilməsi
- Əmlak bazarında analogi qiymətləndirmə obyektləri üzrə vəziyyətin təhlili üçün məlumatların seçilməsi

383. Müqayisə yanaşmasının tətbiqi ilə qiymətləndirmə prosesi-nin birinci mərhələsi hansı prosesi əhatə edir?

- ✓ Əmlak bazarında analogi qiymətləndirmə obyektləri üzrə vəziyyətin təhlili üçün məlumatların seçilməsi
- Müvafiq müqayisə vahidlərinin müəyyənləşdirilməsi
- Müqayisə vahidlərinin dəyərinin müqayisə elementləri üzrə təshihinin aparılması
- Analoqların bazar dəyəri barədə müqayisə və təhlillərin aparılması
- Zəruri müqayisə elementlərinin seçilməsi

384. Müqayisə yanaşması tətbiq edilərkən oxşarların müqayisəsi zamanı vacib olan 4 zəruri amil hansılardır:

- satış tarixi, yerləşdiyi yer, satış həcmi, satış şərtləri.
- satış tarixi, satış həcmi, fiziki səciyyəsi, satış şərtləri
- satış tarixi, yerləşdiyi yer, fiziki səciyyəsi, satış həcmi
- yerləşdiyi yer, fiziki səciyyəsi, satış şərtləri, satışın həcmi
- ✓ satış tarixi, yerləşdiyi yer, fiziki səciyyəsi, satış şərtləri

385. Müqayisə yanaşmasının üstünlüyü aşağıdakı variantların hansında əks olunub.

- ✓ Bu, bazar məlumatlarına tam əsaslanan yeganə yanaşmadır

- Bir sıra düzəlişlərin edilməsi zəruriliyi
- Bu yanaşma keçmiş hadisələrə əsaslandığına görə, gələcək ehtimalları nəzərə almır.
- Sadalananlardan hər biri müqayisə yanaşmasının üstün cəhətləridir.
- Müqayisə olunan obyekt üzrə məlumatların əldə edilməsi çətinliyi

386. Müqayisə yanaşmasının qüsurları aşağıdakı variantların hansında əks olunub:

- √ Bu yanaşma keçmiş hadisələrə əsaslandığına görə, gələcək ehtimalları nəzərə almır.
- Bu alıcının və satıcının mövcud real təcrübəsini əks etdirir.
- Alıcı və satıcıların bazarda yaranan konyunkturaya cavab reaksiyası bu yanaşmada qeyd-şərtsiz olaraq özünü göstərir.
- Sadalananlardan hamısı müqayisə yanaşmasının qüsurdur.
- Bu, bazar məlumatlarına tam əsaslanan yeganə yanaşmadır.

387. Müqayisənin satış şərtləri elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur.?

- √ əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
- bu element vasitəsi ilə qiymətləndirilən daşınmaz əmlakın yerləşdiyi ərazi müvafiq dəyəri dəyişmək xassəsinə malik olur
- bu element vasitəsi ilə daşınmaz əmlak obyektini borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- Hamısı düzdür.
- əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənləşdirməyə imkan verir

388. Aşağıdakılardan hansı qiymətləndirmə obyektinin əsas müqayisə elementləri sırasına daxil deyil?

- √ Ekoloji vəziyyət, nəqliyyat magistralına yaxınlıq, seysmik davamlıq.
- Əmlakın yerləşdiyi ərazi, satış vaxtı, satış şərtləri
- Əmlakın yerləşdiyi ərazi, nəqliyyat magistralına yaxınlıq, seysmik davamlıq.
- Ötürülmüş mülkiyyət hüquqları, nəqliyyat magistralına yaxınlıq, satış şərtləri
- Ekoloji vəziyyət, nəqliyyat magistralına yaxınlıq, ötürülmüş mülkiyyət hüquqları

389. Müqayisə yanaşmasının tətbiqi ilə qiymətləndirmə prosesi-nin altıncı mərhələsi hansı prosesi əhatə edir?

- √ Müqayisə obyektləri üzrə təshih olunmuş dəyər gös-təriciləri sırasının vahid göstəriciyə, yaxud qiymətləndirmə obyektinin dəyəri diapazonuna gətirilməsi
- Müvafiq müqayisə vahidlərinin müəyyənləşdirilməsi.
- Əmlak bazarında analoji qiymətləndirmə obyektləri üzrə vəziyyətin təhlili üçün məlumatların seçilməsi
- Analoqların bazar dəyəri barədə müqayisə və təhlillərin aparılması.
- Zəruri müqayisə elementlərinin seçilməsi.

390. Müqayisə yanaşmasının tətbiqi ilə qiymətləndirmə prosesi-nin beşinci mərhələsi hansı prosesi əhatə edir?

- √ Müqayisə vahidlərinin dəyərinin müqayisə elementləri üzrə təshihinin aparılması
- Analoqların bazar dəyəri barədə müqayisə və təhlillərin aparılması
- Zəruri müqayisə elementlərinin seçilməsi.
- Əmlak bazarında analoji qiymətləndirmə obyektləri üzrə vəziyyətin təhlili üçün məlumatların seçilməsi.
- Müqayisə obyektləri üzrə təshih olunmuş dəyər gös-təriciləri sırasının vahid göstəriciyə, yaxud qiymətləndirmə obyektinin dəyəri diapazonuna gətirilməsi

391. Müqayisə yanaşmasının tətbiqi ilə qiymətləndirmə prosesinin dördüncü mərhələsi hansı prosesi əhatə edir?

- √ Zəruri müqayisə elementlərinin seçilməsi.
- Analoqların bazar dəyəri barədə müqayisə və təhlillərin aparılması
- Müvafiq müqayisə vahidlərinin müəyyənləşdirilməsi.
- Müqayisə obyektləri üzrə təshih olunmuş dəyər gös-təriciləri sırasının vahid göstəriciyə, yaxud qiymətləndirmə obyektinin dəyəri diapazonuna gətirilməsi
- Əmlak bazarında analoji qiymətləndirmə obyektləri üzrə vəziyyətin təhlili üçün məlumatların seçilməsi

392. Müqayisə yanaşmasının tətbiqi ilə qiymətləndirmə prosesinin üçüncü mərhələsi hansı prosesi əhatə edir?

- √ Müvafiq müqayisə vahidlərinin müəyyənləşdirilməsi.
- Müqayisə vahidlərinin dəyərinin müqayisə elementləri üzrə təshihinin aparılması.
- Əmlak bazarında analoji qiymətləndirmə obyektləri üzrə vəziyyətin təhlili üçün məlumatların seçilməsi
- Analoqların bazar dəyəri barədə müqayisə və təhlillərin aparılması
- Müqayisə obyektləri üzrə təshih olunmuş dəyər gös-təriciləri sırasının vahid göstəriciyə, yaxud qiymətləndirmə obyektinin dəyəri diapazonuna gətirilməsi

393. Müqayisə yanaşmasının tətbiqi ilə qiymətləndirmə prosesinin ikinci mərhələsi hansı prosesi əhatə edir?

- √ Analoqların bazar dəyəri barədə müqayisə və təhlillərin aparılması
- Müqayisə vahidlərinin dəyərinin müqayisə elementləri üzrə təshihinin aparılması
- Müvafiq müqayisə vahidlərinin müəyyənləşdirilməsi
- Müqayisə obyektləri üzrə təshih olunmuş dəyər gös-təriciləri sırasının vahid göstəriciyə, yaxud qiymətləndirmə obyektinin dəyəri diapazonuna gətirilməsi
- Əmlak bazarında analoji qiymətləndirmə obyektləri üzrə vəziyyətin təhlili üçün məlumatların seçilməsi

394. Müqayisə yanaşmasının tətbiqi ilə qiymətləndirmə prosesinin birinci mərhələsi hansı prosesi əhatə edir?

- √ Əmlak bazarında analoji qiymətləndirmə obyektləri üzrə vəziyyətin təhlili üçün məlumatların seçilməsi
- Müvafiq müqayisə vahidlərinin müəyyənləşdirilməsi
- Müqayisə vahidlərinin dəyərinin müqayisə elementləri üzrə təshihinin aparılması
- Analoqların bazar dəyəri barədə müqayisə və təhlillərin aparılması
- Zəruri müqayisə elementlərinin seçilməsi

395. Müqayisə yanaşması tətbiq edilərkən oxşarların müqayisəsi zamanı vacib olan 4 zəruri amil hansılardır:

- √ satış tarixi, yerləşdiyi yer, fiziki səciyyəsi, satış şərtləri
- satış tarixi, yerləşdiyi yer, fiziki səciyyəsi, satış həcmi
- yerləşdiyi yer, fiziki səciyyəsi, satış şərtləri, satışın həcmi
- satış tarixi, yerləşdiyi yer, satış həcmi, satış şərtləri
- Satış tarixi, satış həcmi, fiziki səciyyəsi, satış şərtləri

396. Müqayisə yanaşmasının üstünlüyü aşağıdakı variantların hansında əks olunub.

- √ Bu, bazar məlumatlarına tam əsaslanan yeganə yanaşmadır
- Bir sıra düzəlişlərin edilməsi zəruriliyi
- Bu yanaşma keçmiş hadisələrə əsaslandığına görə, gələcək ehtimalları nəzərə almır.
- sadalananlardan hər biri müqayisə yanaşmasının üstün cəhətləridir.
- Müqayisə olunan obyekt üzrə məlumatların əldə edilməsi çətinliyi

397. “Standartlaşdırma haqqında” Federal qanunda qiymətləndirmə fəaliyyəti sahəsində standartlaşdırma sisteminin əsas vəzifəsi deyil

- əmlakın qiymətləndirilməsi prosesinin bütün iştirakçıları arasında qarşılıqlı anlaşmanın və əlaqənin təmin olunması
- √ qiymətləndiricilərin hüquq və vəzifələrini müəyyən etmək
- qiymətləndirmə metodlarına, qiymətləndirmə barədə hesabatların məzmunu formasına vahid tələblərin qoyulması
- qiymətləndirmə üçün istifadə olunan texniki-iqtisadi informasiyanın təsnifləşdirilməsi
- qiymətləndirmə xidmətlərinin göstərilməsi üçün normativ bazanın formalaşdırılması

398. Standartlaşdırma haqqında Federal qanunda qiymətləndirmə fəaliyyəti sahəsində standartlaşdırma sisteminin əsas vəzifələri aşağıdakılardır: 1. əmlakın qiymətləndirilməsi prosesinin bütün iştirakçıları arasında qarşılıqlı anlaşmanın və əlaqənin təmin olunması 2. qiymətləndirmə xidmətlərinin göstərilməsi üçün normativ bazanın formalaşdırılması 3. qiymətləndirmə metodlarına, qiymətləndirmə barədə hesabatların məzmunu və formasına vahid tələblərin qoyulması 4. qiymətləndirmə üçün istifadə olunan texniki-iqtisadi informasiyanın təsnifləşdirilməsi və kodlaşdırılması sisteminin yaradılması və tətbiqi 5. Anlayışların, qiymətləndirmə xidmətlərinin təsnifatının, qiymətləndirmə metodlarının beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması

- √ hamısı
- 1,4,5
- 3,4,5
- 2,3,5
- 1,2,4

399. Nisbətlərin müqayisəli təhlili metodu hansı mərhələlərdən ibarətdir.

✓ Qiymətləndirilən obyektin dəyərində təsir göstərən amillərin müəyyənləşdirilməsi; Kəmiyyət yaxud keyfiyyət metodlarından istifadə etməklə, hər bir müqayisə elementi üzrə aparılan təshihlərin hesablanması; Bütün elementlər üzrə yekun təshih aparmaqla müqayisə olunan obyektlərin qiymətinin hesablanması; Qiymətləndirilən obyektin dəyəri haqqında yekun rəyin bildirilməsi üçün təshih olunmuş satış qiymətlərinin təhlili.

- Qiymətləndirilən obyektin dəyərində təsir göstərən amillərin müəyyənləşdirilməsi; Bütün elementlər üzrə yekun təshih aparmaqla müqayisə olunan obyektlərin qiymətinin hesablanması; Qiymətləndirilən obyektin dəyəri haqqında yekun rəyin bildirilməsi üçün təshih olunmuş satış qiymətlərinin təhlili.
- hamısı səhvdir.
- Bütün elementlər üzrə yekun təshih aparmaqla müqayisə olunan obyektlərin qiymətinin hesablanması; Qiymətləndirilən obyektin dəyəri haqqında yekun rəyin bildirilməsi üçün təshih olunmuş satış qiymətlərinin təhlili.
- Kəmiyyət yaxud keyfiyyət metodlarından istifadə etməklə, hər bir müqayisə elementi üzrə aparılan təshihlərin hesablanması; Bütün elementlər üzrə yekun təshih aparmaqla müqayisə olunan obyektlərin qiymətinin hesablanması; Qiymətləndirilən obyektin dəyəri haqqında yekun rəyin bildirilməsi üçün təshih olunmuş satış qiymətlərinin təhlili.

400. Gəlirlik göstəricilərinin təhlili metodu hansı variantda düzgün izah olunmuşdur?

- ✓ Bu metod müqayisə olunan obyektlərin gəlirlik göstəricilərinin təhlil olunmasıdır və iki göstəricidən - ümumi renta (gəlir) mültipikatorundan və kapitallaşmanın ümumi əmsalından istifadə olunur.
- Bu metod təshihlərin binanın amortizasiya olunmuş dəyərini təhlil olunması əsasında aparılmasına əsaslanır.
- Bu metod təshihlərin qiymətləndirilən yaxud anoloji obyektlə birbaşa əlaqəsi olmayan məlumatlar əsasında aparılmasına əsaslanır.
- Bu metod obyektin dəyəri barədə daşınmaz əmlak bazarının peşəkar iştirakçılarının, satıcıların və alıcıların rəyinin öyrənilməsinə əsaslanır
- Bu metod müqayisəli satışların qiymətləndirilən obyektə uyğunluq dərəcəsinin dəyişməsi əsasında bölünməsinə əsaslanır.

401. Fərdi sorğular metodu hansı variantda düzgün izah olunmuşdur?

- Bu metod təshihlərin qiymətləndirilən yaxud anoloji obyektlə birbaşa əlaqəsi olmayan məlumatlar əsasında aparılmasına əsaslanır.
- Hamısı səhvdir.
- ✓ Bu metod obyektin dəyəri barədə daşınmaz əmlak bazarının peşəkar iştirakçılarının, satıcıların və alıcıların rəyinin öyrənilməsinə əsaslanır.
- Bu metod təshihlərin binanın amortizasiya olunmuş dəyərini təhlil olunması əsasında aparılmasına əsaslanır
- Bu metod müqayisəli satışların qiymətləndirilən obyektə uyğunluq dərəcəsinin dəyişməsi əsasında bölünməsinə əsaslanır.

402. Bölgü əsasında təhlil metodu hansı variantda düzgün izah olunmuşdur?

- Bu metod müqayisə olunan obyektlərin gəlirlik göstəricilərinin təhlil olunmasıdır
- Bu metod təshihlərin qiymətləndirilən yaxud anoloji obyektlə birbaşa əlaqəsi olmayan məlumatlar əsasında aparılmasına əsaslanır.
- ✓ Bu metod müqayisəli satışların qiymətləndirilən obyektə uyğunluq dərəcəsinin dəyişməsi əsasında bölünməsinə əsaslanır.
- Bu metod obyektin dəyəri barədə daşınmaz əmlak bazarının peşəkar iştirakçılarının, satıcıların və alıcıların rəyinin öyrənilməsinə əsaslanır
- Bu metod təshihlərin binanın amortizasiya olunmuş dəyərini təhlil olunması əsasında aparılmasına əsaslanır

403. Nibətlərin müqayisəli təhlili metodu hansı variantda düzgün izah olunmuşdur?

- Bu metod statistik təhlil metodunun variantı olmaqla, təshihlərin kəmiyyətini müqayisə elementləri üçün xüsusi düsturların köməklili ilə qurulmuş qrafik əyrilər əsasında müəyyənləşdirilməsini nəzərdə tutur.
- hamısı səhvdir
- ✓ Bu Metod məlumat cütlüklərinin təhlili metoduna bənzəyir və ondan yalnız təshihlərin faizlə deyil, dəyərlə ifadə olunması ilə fərqlənir.
- Bu metod obyektin dəyəri barədə daşınmaz əmlak bazarının peşəkar iştirakçılarının, satıcıların və alıcıların rəyinin öyrənilməsinə əsaslanır.
- Bu metod müqayisə olunan obyektlərin gəlirlik göstəricilərinin təhlil olunmasıdır

404. İkinci dərəcəli məlumatların təhlili metodu hansı variantda düzgün izah olunmuşdur?

- ✓ Bu metod təshihlərin qiymətləndirilən yaxud anoloji obyektlə birbaşa əlaqəsi olmayan məlumatlar əsasında aparılmasına əsaslanır.
- Bu metod nəzəri baxımından bir-birinin eyni olan, yalnız bir parametri üzrə fərqlənən obyektlərin satışı barədə məlumatların təhlilinə əsaslanır.
- Bu metod məlumatlar massivinin korrelyasiya-reqressiya təhlili metodları ilə araşdırılması nəticəsində daşınmaz əmlakın fərdi xüsusiyyətlərinin dəyişməsi ilə satış qiymətinin dəyişməsi arasında əlaqələrin müəyyənləşdirilməsinə əsaslanır
- Bu metod təshihlərin binanın amortizasiya olunmuş dəyərini təhlil olunması əsasında aparılmasına əsaslanır.
- Bu metod göstəriciləri fərqlənən obyektlərin satışı barədə məlumatlardan qiymətə daha güclü təsir göstərən və bazarda baş verən proseslərə həssas olan amillərin müəyyənləşdirilməsinə əsaslanır.

405. Xərclərin təhlili metodu hansı variantda düzgün izah olunmuşdur?
- ✓ Bu metod təshihlərin binanın amortizasiya olunmuş dəyərini təhlil olunması əsasında aparılmasına əsaslanır.
  - Bu metod statistik təhlil metodunun variantı olmaqla, təshihlərin kəmiyyətini müqayisə elementləri üçün xüsusi düsturların köməkliliyi ilə qurulmuş qrafik əyrilər əsasında müəyyənəldirilməsini nəzərdə tutur.
  - Bu metod göstəriciləri fərqlənən obyektlərin satışı barədə məlumatlardan qiymətə daha güclü təsir göstərən və bazarda baş verən proseslərə həssas olan amillərin müəyyənəldirilməsinə əsaslanır.
  - Bu metod təshihlərin qiymətləndirilən yaxud anoloji obyektə birbaşa əlaqəsi olmayan məlumatlar əsasında aparılmasına əsaslanır.
  - Bu metod nəzəri baxımından bir-birinin eyni olan, yalnız bir parametri üzrə fərqlənən obyektlərin satışı barədə məlumatların təhlilinə əsaslanır
406. Meyllərin (həssas amillərin) təhlili metodu hansı variantda düzgün izah olunmuşdur?
- Bu metod nəzəri baxımından bir-birinin eyni olan, yalnız bir parametri üzrə fərqlənən obyektlərin satışı barədə məlumatların təhlilinə əsaslanır
  - Bu metod təshihlərin qiymətləndirilən yaxud anoloji obyektə birbaşa əlaqəsi olmayan məlumatlar əsasında aparılmasına əsaslanır.
  - ✓ Bu metod göstəriciləri fərqlənən obyektlərin satışı barədə məlumatlardan qiymətə daha güclü təsir göstərən və bazarda baş verən proseslərə həssas olan amillərin müəyyənəldirilməsinə əsaslanır.
  - Bu metod statistik təhlil metodunun variantı olmaqla, təshihlərin kəmiyyətini müqayisə elementləri üçün xüsusi düsturların köməkliliyi ilə qurulmuş qrafik əyrilər əsasında müəyyənəldirilməsini nəzərdə tutur.
  - Bu metod məlumatlar massivinin korrelyasiya-reqressiya təhlili metodları ilə araşdırılması nəticəsində daşınmaz əmlakın fərdi xüsusiyyətlərinin dəyişməsi ilə satış qiymətinin dəyişməsi arasında əlaqələrin müəyyənəldirilməsinə əsaslanır
407. Qrafik təhlil metodu hansı variantda düzgün izah olunmuşdur?
- Bu metod nəzəri baxımından bir-birinin eyni olan, yalnız bir parametri üzrə fərqlənən obyektlərin satışı barədə məlumatların təhlilinə əsaslanır
  - ✓ Bu metod statistik təhlil metodunun variantı olmaqla, təshihlərin kəmiyyətini müqayisə elementləri üçün xüsusi düsturların köməkliliyi ilə qurulmuş qrafik əyrilər əsasında müəyyənəldirilməsini nəzərdə tutur.
  - Bu metod göstəriciləri fərqlənən obyektlərin satışı barədə məlumatlardan qiymətə daha güclü təsir göstərən və bazarda baş verən proseslərə həssas olan amillərin müəyyənəldirilməsinə əsaslanır.
  - Bu metod təshihlərin binanın amortizasiya olunmuş dəyərini təhlil olunması əsasında aparılmasına əsaslanır.
  - Bu metod təshihlərin qiymətləndirilən yaxud anoloji obyektə birbaşa əlaqəsi olmayan məlumatlar əsasında aparılmasına əsaslanır
408. Statistik təhlil metodu hansı variantda düzgün izah olunmuşdur?
- ✓ Bu metod məlumatlar massivinin korrelyasiya-reqressiya təhlili metodları ilə araşdırılması nəticəsində daşınmaz əmlakın fərdi xüsusiyyətlərinin dəyişməsi ilə satış qiymətinin dəyişməsi arasında əlaqələrin müəyyənəldirilməsinə əsaslanır.
  - Bu metod nəzəri baxımından bir-birinin eyni olan, yalnız bir parametri üzrə fərqlənən obyektlərin satışı barədə məlumatların təhlilinə əsaslanır.
  - Bu metod göstəriciləri fərqlənən obyektlərin satışı barədə məlumatlardan qiymətə daha güclü təsir göstərən və bazarda baş verən proseslərə həssas olan amillərin müəyyənəldirilməsinə əsaslanır.
  - Bu metod təshihlərin qiymətləndirilən yaxud anoloji obyektə birbaşa əlaqəsi olmayan məlumatlar əsasında aparılmasına əsaslanır
  - Bu metod təshihlərin binanın amortizasiya olunmuş dəyərini təhlil olunması əsasında aparılmasına əsaslanır.
409. Məlumat cütlüklərinin təhlili metodu hansı variantda düzgün izah olunmuşdur?
- ✓ Bu metod nəzəri baxımından bir-birinin eyni olan, yalnız bir parametri üzrə fərqlənən obyektlərin satışı barədə məlumatların təhlilinə əsaslanır
  - təshihlərin binanın amortizasiya olunmuş dəyərini təhlil olunması əsasında aparılmasına əsaslanır.
  - Bu metod göstəriciləri fərqlənən obyektlərin satışı barədə məlumatlardan qiymətə daha güclü təsir göstərən və bazarda baş verən proseslərə həssas olan amillərin müəyyənəldirilməsinə əsaslanır.
  - Bu metod statistik təhlil metodunun variantı olmaqla, təshihlərin kəmiyyətini müqayisə elementləri üçün xüsusi düsturların köməkliliyi ilə qurulmuş qrafik əyrilər əsasında müəyyənəldirilməsini nəzərdə tutur.
  - Bu metod məlumatlar massivinin korrelyasiya-reqressiya təhlili metodları ilə araşdırılması nəticəsində daşınmaz əmlakın fərdi xüsusiyyətlərinin dəyişməsi ilə satış qiymətinin dəyişməsi arasında əlaqələrin müəyyənəldirilməsinə əsaslanır.
410. Aşağıdakılardan hansı müqayisəsi mövqeyindən yanaşmaqla təshihlərin hesablanması üçün istifadə olunan kəmiyyət metodlarına daxildir:
- Qrafik təhlil
  - Xərclərin təhlili
  - Meyllərin (həssas amillərin) təhlili
  - Statistik təhlil
  - ✓ hamısı

411. Aşağıdakılardan hansı müqayisəsi mövqeyindən yanaşmaqla təshihlərin hesablanması üçün istifadə olunan kəmiyyət metodlarına daxildir:
- √ Qrafik təhlil
  - Fərdi sorğular əsasında təhlil
  - Bölgü əsasında təhlil
  - Nisbətlərin müqayisəli təhlili,
  - Gəlirlilik göstəricilərinin təhlili
412. Aşağıdakılardan hansı müqayisəsi mövqeyindən yanaşmaqla təshihlərin hesablanması üçün istifadə olunan keyfiyyət metodlarına daxildir:
- Qrafik təhlil
  - Meyllərin (həssas amillərin) təhlili
  - Xərclərin təhlili
  - Statistik təhlil
  - √ Gəlirlilik göstəricilərinin təhlili
413. Müqayisəsi mövqeyindən yanaşmaqla təshihlərin hesablanması üçün istifadə olunan keyfiyyət metodlarına daxildir:
- √ Nisbətlərin müqayisəli təhlili, Bölgü əsasında təhlil, Fərdi sorğular əsasında təhlil
  - Nisbətlərin müqayisəli təhlili, Statistik təhlil, Qrafik təhlil
  - Meyllərin (həssas amillərin) təhlili, Xərclərin təhlili, İkinci dərəcəli məlumatların təhlili
  - Gəlirlilik göstəricilərinin təhlili, Bölgü əsasında təhlil, Məlumat cütlüklərinin təhlili
  - Məlumat cütlüklərinin təhlili, Statistik təhlil, Qrafik təhlil
414. Müqayisəsi mövqeyindən yanaşmaqla təshihlərin hesablanması üçün istifadə olunan kəmiyyət metodlarına daxildir:
- √ Meyllərin (həssas amillərin) təhlili, Xərclərin təhlili, İkinci dərəcəli məlumatların təhlili
  - Fərdi sorğular əsasında təhlil, Qrafik təhlil, Məlumat cütlüklərinin təhlili
  - Bölgü əsasında təhlil, Məlumat cütlüklərinin təhlili, Statistik təhlil,
  - Nisbətlərin müqayisəli təhlili, Statistik təhlil, Qrafik təhlil
  - Gəlirlilik göstəricilərinin təhlili, Bölgü əsasında təhlil, Məlumat cütlüklərinin təhlili
415. Dolay xərclər: 1.layihə smeta 2.bina və qurğuların quraşdırılması üzrə xərclər 3.fəhlələrin əməkhaqqı 4.podratçı təşkilatların mənfəəti 5.alınmış kreditlərə faiz ödənişləri
- 3,4
  - 1,2,5
  - 3,5
  - 2,3,4
  - √ 1,5
416. Dolay xərclər:
- √ reklama çəkilən xərclər
  - mühəndis şəbəkəsinin yaradılması xərcləri
  - kommunal xidmətlər üzrə xərclər
  - fəhlələrin əmək haqları
  - tikinti materiallarının dəyəri
417. Dolay xərclər:
- tikinti materiallarının dəyəri
  - mühəndis şəbəkəsinin yaradılması xərcləri
  - kommunal xidmətlər üzrə xərclər
  - fəhlələrin əmək haqları
  - √ torpağa investisiya qoyuluşlarının dəyəri

- 418.** Birbaşa xərclər:
- alınmış kreditlər üzrə faizlər
  - layihə smeta təşkilatlarına ödənişlər
  - ✓ inşaat maşınlarının istismarı xərcləri
  - reklama çəkilən xərclər
  - marketing tədqiqatlarına çəkilən xərclər
- 419.** İncəsənət:
- ✓ Layihənin həyata keçirilməsinə vəsait qoyan və onun üzərində istifadə etmə, icarəyə vermə yaxud satmaq ixtiyarı şəklində reallaşdırılan mülkiyyət hüququ qazanan şəxsdir.
  - B və C doğrudur
  - investoru bazar norması üzrə mənfəət əldə etmək məqsədilə vəsaitlərinin daşınması əmlaka qoymağa sövq edir.
  - tikinti quraşdırma işlərinin tam şəkildə yerinə yetirmək məsuliyyətini qəbul edən.
  - Əlaqələndirmə və nəzarət funksiyalarını həyata keçirir.
- 420.** Xərclər mövqeyindən yanaşmada hansı halda müvafiq təshihlərin aparılması zəruridir?
- ✓ məhdud mülkiyyət hüququ qiymətləndirildikdə
  - Milli gəlir aşağı olduqda
  - Rentabellik aşağı olduqda
  - tam mülkiyyət hüquqlarını qiymətləndirildikdə
  - faiz dərəcəsi aşağı olduqda
- 421.** Dolaylı xərclər hansılardır. 1.layihə smeta 2.inzibati xərclər 3.fəhlələrin əməkhaqqı 4.podratçı təşkilatların mənfəəti 5.alınmış kreditlərə faiz ödənişləri
- ✓ 1,2,5
  - 3,5
  - 2,5
  - 4,5
  - 1,2,4
- 422.** Diskont dərəcəsinin hesablanması məqsədilə istifadə olunan metodlara aiddir:
- ✓ hamısı
  - Ayrılma metodu
  - Diskont dərəcəsinin hesablanması əsas metodları
  - Müşahidə metodu
  - Kumulyativ düzülüş metodu
- 423.** Birbaşa xərclərə aiddir.
- layihə smeta
  - inzibati xərclər
  - ✓ Fəhlələrin əmək haqqı
  - layihələşdirmə-axtarma işləri
  - layihələrin ekspertizası
- 424.** Birbaşa xərclər:
- ✓ tikinti materiallarının dəyəri
  - marketing tədqiqatlarına çəkilən xərclər
  - alınmış kreditlər üzrə faizlər
  - layihə smeta təşkilatlarına ödənişlər
  - reklama çəkilən xərclər
- 425.** Aşağıdakılardan biri mürəkkəb faizin funksiyalarından deyil:

- √ bərpa fondunun illik dəyəri
- pul vahidinin gələcək dəyəri
- annuitetin cari dəyəri
- pul vahidinin cari dəyəri
- bərpa fondunun amili

426. Standart 9 hansı məsələləri izah edir?

- Qiymətləndirmə haqqında yekun nəticələri
- Hamısı
- √ Qiymətləndirmənin nəticələrinin təqdimatı, qiymətləndirmə sertifikatının formalarını
- Əmlakın düzgün qiymətləndirilməsi məsələlərini
- Qiymətləndiricinin malik olduğu ixtisasları

427. Standart 7 və 8:

- √ şəxsi əmlakın; Standart 9 və 10 biznesin qiymətləndirilməsinin inkişafı və ümumiləşdirilməsi normalarını müəyyənləşdirir.
- qiymətləndiricinin daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsi üzrə məsləhət fəaliyyətinin inkişafına və ümumiləşdirilməsinə yönəldilmişdir.
- daşınmaz və daşınar əmlakın vergitutma məqsədləri üçün kütləvi qiymətləndirilməsi üzrə işlərin aparılması və nəticələrinin elan olunması meyarlarını açıqlayır.
- qiymətləndirmə prosesini və daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsi barədə hesabatın tərtibi proseslərini tənzimləyir;
- qiymətləndirmənin aparılması barədə hesabatların yoxlanılması normalarını və onların əsasında hesabatların tərtibi qaydalarını müəyyənləşdirir;

428. Standart 1 və 2:

- √ qiymətləndirmə prosesini və daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsi barədə hesabatın tərtibi proseslərini tənzimləyir;
- qiymətləndiricinin daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsi üzrə məsləhət fəaliyyətinin inkişafına və ümumiləşdirilməsinə yönəldilmişdir;
- daşınmaz və daşınar əmlakın vergitutma məqsədləri üçün kütləvi qiymətləndirilməsi üzrə işlərin aparılması meyarlarını açıqlayır;
- nəticələrinin elan olunması meyarlarını açıqlayır.
- qiymətləndirmənin aparılması barədə hesabatların yoxlanılması normalarını və onların əsasında hesabatların tərtibi qaydalarını müəyyənləşdirir;

429. Qiymətləndirmə normaları mövcud qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq hazırlanmalı və aşağıdakıları əhatə etməlidir: 1. Normativ sənədlər sisteminin anlayışları 2. Əlavə normativ sənədlər sisteminin tərkibi 3. Qiymətləndiricinin Peşə Etikası Məcəlləsi 4. Bazar dəyəri qiymətləndirmə normalarının istifadəsi kimi 5. Bazar dəyərindən fərqli olan qiymətləndirmə bazalarının məqsədləri 6. Maliyyə hesabatları və əlaqəli sənədlərin qiymətləndirilməsi 7. Ssuda təminatı, girov və borc öhdəlikləri təminatlarının qiymətləndirilməsi

- √ hamısı
- 1,3,4
- 1,2,4
- 1,3,5,6,7
- 1,2

430. Aşağıdakılardan hansılar kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlardır?

- bütün variantlar doğrudur
- kənd təsərrüfatı məhsullarının yetişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur və kənd təsərrüfatı yerlərinin, meşə zolaqlarının altındakı torpaqlar
- kənd təsərrüfatı məhsullarının yetişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur və təsərrüfatdaxili yolların, kommunikasiyaların altındakı torpaqlar
- kənd təsərrüfatı məhsullarının yetişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur və kənd təsərrüfatı ehtiyacları üçün vacib olan tikinti və qurğuların altındakı torpaqlar
- √ kənd təsərrüfatı məhsullarının yetişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur və bataqlıqların, su-tutar-ların altındakı torpaqlar

431. "Peşəkar qiymətləndiricilərin hazırlanması"nda qiymətləndiricilərin hazırlanması məsələləri nəzərdən keçirilir, bazarın tələbi nəzərə alınmaqla, daha çox ehtiyac olan qiymətləndirici ixtisasların siyahısı verilir, bu ixtisaslar aşağıdakılardır:

- √ Daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsi, maşın və avadanlığın qiymətləndirilməsi, əqli mülkiyyətin qiymətləndirilməsi, zərgərlik məmulatlarının qiymətləndirilməsi
- Bazar dəyəri qiymətləndirmə normalarının istifadəsi kimi, zərgərlik məmulatlarının qiymətləndirilməsi
- Biznesin qiymətləndirilməsi, qiymətli kağızların qiymətləndirilməsi, maliyyə hesabatları və əlaqəli sənədlərin qiymətləndirilməsi
- Ssuda təminatı, girov və borc öhdəlikləri təminatlarının qiymətləndirilməsi

- Daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsi, maşın və avadanlığın qiymətləndirilməsi, əqli mülkiyyətin qiymətləndirilməsi, qiymətləndiricinin peşə etikası məəcəlləsi
432. Əsas Fondların Qiymətləndiricilərinin Avropa Qrupu (TEGOVO) Qərbi Avropa ölkələri qiymətləndiricilərinin milli təşkilatlarının assosiasiyası kimi neçənci ildə yaradılmışdır?
- √ 1977.0
  - 1979.0
  - 1980.0
  - 1985.0
  - 1978.0
433. Qiymətləndirmə fəaliyyətində peşəkar statusa malik olmaq üçün zəruridir:
- √ hamısı
  - Diplomla yanaşı 5 illik praktik iş stajı
  - Ali təhsil haqqında diplomu olmayanlar daşınmaz əmlak bazarında ən azı 10 illik staja malik olmalıdır
  - A,B variantları
  - Müvafiq ali təhsil haqqında diploma malik olmalı
434. Əsas fondların qiymətləndirilməsi üzrə Avropa qrupu neçənci ildə yaranmışdır?
- √ 1977.0
  - 1999.0
  - 1997.0
  - 2000.0
  - 1988.0
435. Müqayisə yanaşmasında istifadə olunan mühüm təshih tipləri hansılardır?
- √ faiz xarakterli təshihlər, dəyər (pul) xarakterli təshihlər, ümumi qruplaşdırma yolu ilə aparılan təshihlər
  - ümumi qruplaşdırma yolu ilə aparılan təshihlər, qeyri faiz xarakterli təshihlər
  - yalnız dəyər (pul) xarakterli təshihlər
  - heç birindən
  - qeyri faiz xarakterli təshihlər, dəyər (pul) xarakterli təshihlər
436. Müqayisəsi mövqeyindən yanaşmaqla təshihlərin hesablanması üçün istifadə olunan kəmiyyət metodlarına daxildir:
- √ Məlumat cütlüklərinin təhlili, Statistik təhlil, Qrafik təhlil
  - Statistik təhlil, Nisbətlərin müqayisəli təhlili, Fərdi sorğular əsasında təhlil
  - Gəlirlilik göstəricilərinin təhlili, Məlumat cütlüklərinin təhlili, Qrafik təhlil
  - hamısı səhvdir.
  - Bölgü əsasında təhlil, Nisbətlərin müqayisəli təhlili, Fərdi sorğular əsasında təhlil
437. Daşınmaz əmlakı bazar satışlarının müqayisəsi mövqeyindən yanaşmaqla qiymətləndirən qiymətləndirici müvafiq təshihlərin hesablanması üçün hansı metodlardan istifadə edir?
- √ kəmiyyət və keyfiyyət
  - analiz və sintez
  - birbaşa və sintez
  - hamısı səhvdir.
  - birbaşa və dolay
438. Aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur:
- √ Faiz xarakterli təshihlər nisbi kəmiyyət təshihləridir və nəticələrə düzəlişlərin faiz ifadələri ilə aparılması nəzərdə tutur.
  - Faiz xarakterli təshihlər qiymətləndirmə obyektinin satış qiymətinə hər hansı mütləq kəmiyyət qədər əlavəni (+) və ya azalmanı (-) nəzərdə tutur
  - Faiz xarakterli təshihlər mütləq kəmiyyət təshihləridir və nəticələrə düzəlişlərin faiz ifadələri ilə aparılması nəzərdə tutur
  - Hamısı doğrudur.
  - Dəyər (pul) xarakterli təshihlər – nəticələrə düzəlişlərin faiz ifadələri ilə aparılması nəzərdə tutur.

439. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yalınsdır?

- √ Dəyər (pul) xarakterli təshihlər – nəticələrə düzəlişlərin faiz ifadələri ilə aparılması nəzərdə tutur.
- Pul təshihləri qiymətləndirmə obyektinin satış qiymətinə hər hansı mütləq kəmiyyət qədər əlavəni (+) və ya azalmanı (-) nəzərdə tutur.
- Dəyər (pul) xarakterli təshihlər – mütləq kəmiyyətlər vasitəsilə aparılır.
- Hamısı yanlısdır.
- Faiz xarakterli təshihlər – nisbi kəmiyyət təshihləridir və nəticələrə düzəlişlərin faiz ifadələri ilə aparılması nəzərdə tutur.

440. Faiz xarakterli təshihlər əsas mahiyyəti nədən ibarətdir?

- √ Faiz xarakterli təshihlər nisbi kəmiyyət təshihləridir və nəticələrə düzəlişlərin faiz ifadələri ilə aparılması nəzərdə tutur.
- Faiz xarakterli təshihlər mütləq kəmiyyət təshihləridir və nəticələrə düzəlişlərin faiz ifadələri ilə aparılması nəzərdə tutur.
- Hamısı düzdür
- hamısı səhvdir.
- Faiz xarakterli təshihlər qiymətləndirmə obyektinin satış qiymətinə hər hansı mütləq kəmiyyət qədər əlavəni (+) və ya azalmanı (-) nəzərdə tutur.

441. Dəyər (pul) xarakterli təshihlərin əsas mahiyyəti nədən ibarətdir?

- √ Pul təshihləri qiymətləndirmə obyektinin satış qiymətinə hər hansı mütləq kəmiyyət qədər əlavəni (+) və ya azalmanı (-) nəzərdə tutur
- Pul təshihləri nisbi kəmiyyət təshihləridir və qiymətləndirmə obyektinin satış qiymətinə hər hansı mütləq kəmiyyət qədər əlavəni (+) və ya azalmanı (-) nəzərdə tutur.
- hamısı düzdür.
- hamısı səhvdir.
- Pul təshihləri nəticələrə düzəlişlərin faiz ifadələri ilə aparılması nəzərdə tutur.

442. Müqayisə yanaşmasında istifadə olunan mühüm təshih tipləri hansılardır?

- √ faiz xarakterli təshihlər, dəyər (pul) xarakterli təshihlər, ümumi qruplaşdırma yolu ilə aparılan təshihlər.
- ümumi qruplaşdırma yolu ilə aparılan təshihlər, qeyri faiz xarakterli təshihlər
- heç birindən
- yalnız dəyər (pul) xarakterli təshihlər
- qeyri faiz xarakterli təshihlər, dəyər (pul) xarakterli təshihlər

443. Investisiyanın iqtisadi səmərəliliyi meyarını əks etdirən tələblər hansı göstəricidə öz əksini tapır.

- √ investisiyanın həcmi
- mili gəlir
- ÜDM
- layihənin iqtisadi səmərəliliyi göstəriciləri
- rentabellik

444. Investisiyanın iqtisadi səmərəliliyi meyarını əks etdirən tələblər hansı göstəricidə öz əksini tapır ?

- √ investor üçün gəlir nomrası
- ÜDM
- ÜMM
- maliyyələşdirmə mənbələrinə tələbat
- maya dəyəri

445. Hansı iqtisadi kateqoriya investisiyanın səmərəliliyi meyarını daha obyektiv ifadə edir?

- √ Xalis mənfəət
- Xalis gəlir
- Rentabellik
- Bütün variantlar doğrudur
- Ümumi Milli Məhsul

446. Hansı göstərici vasitəsilə layihədə qəbul edilən qərarların səviyyəsini daha yaxşı ifadə etmək olar?

- √ investisiyanın ödəmə müddəti
- gəlirin daxili norması
- xals mənfəət
- doğru variant yoxdur
- rentabellik

447. Hansı göstərici vasitəsilə layihədə qəbul edilən qərarların səviyyəsini daha yaxşı ifadə etmək olar?

- √ xalis diskontlaşdırılmış gəlir
- əmək məhsuldarlığı
- Ümumi Daxili Məhsul
- Ümumi Milli Gəlir
- maya dəyəri

448. Xalis mənfəətin, amortizasiyanın və dövriyyədən çıxarılmış dövriyyə vəsaitlərinin cəmi nəyə bərabərdir ?

- √ xalis gəlirə
- ödəmə müddətinə
- mənfəətilik indeksinə
- xalis diskontlaşdırılmış gəlirə
- gəlirin daxili normasına

449. Investor hansı göstərici vasitəsilə öz iqtisadi marağını müəyyən edir?

- Mərkəzi Bankın faiz dərəcəsi
- mənfəət norması
- ödəmə müddəti
- √ məqbul gəlir norması
- gəlirin daxili norması

450. Investisiya layihəsinin iqtisadi səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi nədən ibarətdir?

- √ bütün variantlar doğrudur
- yekun texniki-iqtisadi əsaslandırmanın aparılmasından
- layihədə qəbul edilmiş qərarların iqtisadi qiymətləndirilməsindən
- xərclərin və əgərlərin müqayisəsindən
- layihənin iqtisadi səmərəlilik göstəricilərinin hesablanmasından

451. Layihədə iştirak səmərəliliyi özündə əks etdirmir -

- √ ictimai və kommertiya səmərəliliyini
- səhmlərə investisiya qoyuluşunun səmərəliliyi
- daha yüksək səviyyəli strukturların layihədə iştirakının səmərəliliyi
- büdcə səmərəliliyini
- müəssisələrin iştirakının səmərəliliyi

452. Layihədə iştirak səmərəliliyi hansı məqsədlə qiymətləndirilir?

- √ layihənin investorlar üçün cəlbediciliyinin müəyyən edilməsi
- layihənin həyata keçirilməsinin iqtisadi nəticələrinin səciyyəsi
- layihənin maliyyə dayanıqlığının müəyyən edilməsi
- doğru variant yoxdur
- layihənin həyata keçirilməsinin sosial iqtisadi nəticələrinin səciyyəsi

453. Kommertiya səmərəliliyi hansı məqsədlə qiymətləndirilir?

- √ layihənin reallaşdırılması imkanlarının yoxlanılması
- sosial əhəmiyyətli investisiya layihələri
- layihənin ictimai səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi

- bütün variantlar doğrudur
- layihənin potensial investorlar üçün cəlbədiciliyinin müəyyən edilməsi

454. İctimai səmərəlilik hansı məqsədlə qiymətləndirilir?

- √ layihənin bütövlükdə həyata keçirilməsinin sosial-iqtisadi nəticələrinin səciyyəsi
- layihənin potensial investorlar üçün cəlbədiciliyinin müəyyən edilməsi
- layihənin reallaşdırılması imkanlarının yoxlanılması
- bütün variantlar doğrudur
- layihənin həyata keçirilməsinin iqtisadi nəticələrinin səciyyəsi

455. Layihənin bütövlükdə səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi bu məqsədə xidmət etmir -

- √ layihənin reallaşdırılması imkanlarının yoxlanılması
- sosial əhəmiyyətli investisiya layihələri
- layihənin həyata keçirilməsinin iqtisadi nəticələrinin səciyyəsi
- layihənin ictimai səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi
- layihənin potensial investorlar üçün cəlbədiciliyinin müəyyən edilməsi

456. Investisiya layihələrinin səmərəliliyinin növü deyil -

- √ layihənin istismar səmərəliliyi
- büdcə səmərəliliyi
- ictimai və kommertiya səmərəliliyi
- layihədə iştirak səmərəliliyi
- bütövlükdə layihənin səmərəliliyi

457. Səmərəliliyin qiymətləndirilməsini aşağıdakı qarşılıqlı əlaqəli göstəricilər sistemi üzrə aparmaq tövsiyyə olunmur -

- √ bütün variantlar səhvdir.
- gəlirlilik indeksə
- gəlirin daxili norması və ödəmə müddəti
- maliyyə dayanıqlığı, likvidlik əmsalı
- xalis diskontlaşdırılmış gəlir

458. Aşağıdakılardan hansı qaçılmaz investisiyalara aiddir?

- √ elmi-tədqiqat işlərinə investisiyalar
- ətraf mühitin mühafizəsinə investisiyalar
- təcrübi – konstruktor işlərinə investisiya
- bütün variantlar doğrudur
- yeni müəssisələrin əsaslı tikintisinə investisiyalar

459. Investisiyanın qaytarılması (ödəmə) müddəti necə hesablanır?

- √ daxili xalis gəlir / mənfəət
- investisiya / mənfəət
- pul gəlirləri / xərclər
- doğru variant yoxdur
- Mənfəət / investisiya

460. Mənfəət norması necə müəyyən edilir?

- √ mənfəət / investisiya
- daxili xalis gəlir / mənfəət
- xalis mənfəət * investisiya
- pul axınları / investisiya
- Investisiyanın həcmi / mənfəət

461. Investisiya layihələrinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsinin dinamik modelləri nəzərdə tutur -

- √ bütün variantlar doğrudur
- pul axınlarının vaxt müddəti üzrə qeyri-bərabərliyini uçota alan metodlardan istifadəni
- investisiya risklərini uçota alan metodlardan istifadəni
- investorların maraqlarını uçota alan metodlardan istifadəni
- texniki – iqtisadi göstəricilərin dəyişməsinə uçota alan metodlardan istifadəni

462. Investorun maraqları baxımından xalis mənfəətin kəmiyyəti aşağıdakı məqsəd üçün qənaətləndirici olmaya bilər -

- inflyasiya ilə əlaqədar pul vəsaitlərinin dəyərsizləşməsinə kompensasiya etmək
- bütün variantlar doğrudur
- √ yüksək daxili gəlir nomrasını təmin etmək
- minimum məqbul gəliri təmin etmək
- müxtəlif risklərlə bağlı mümkün itkilərin ödənilməsi

463. Səmərəliliyin meyarları -

- √ bütün variantlar doğrudur.
- mülkiyyətçilər nöqtəyi-nəzərindən bu xalis mənfəət olmalıdır.
- cəmiyyət nöqtəyi-nəzərindən bu ümumi mənfəətdir.
- idarəetmə qərarının qəbulu üçün əsasdır
- investisiya prosesinin iştirakçılarının iqtisadi maraqların əks etdirməlidir

464. Mənfəətin təbiətinə daha çox uyğun olan funksiya deyil -

- √ bölgü və yenidən bölgü funksiyası
- təkrar istehsal funksiyası
- stimullaşdırıcı funksiya
- uçot funksiyası
- fəaliyyətinin ümumiləşdirilmiş nəticəsi funksiyası

465. Investisiyanın iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsi üçün meyar ola bilər -

- √ Mənfəət
- diskontlaşdırılmış xalis gəlir
- daxili gəlir norması
- bütün cavablar doğrudur
- xalis gəlir

466. Aşağıdakılardan hansı səmərəliliyin meyarı deyil?

- √ iqtisadi kateqoriya
- bütün variantlar doğrudur
- mühakimə üçün vəsaitlər
- iqtisadi səmərəlilik göstəricilərini formalaşdıran əlamətlər
- investorun tələblərini formalaşdıran əlamətlər

467. Maliyyə dayanıqlığı göstəricilərinin normativ səviyyəsi hansı metodla müəyyən edilir?

- √ eksperiment
- xərc
- ekstrapolyasiya
- korelyasiya - reqressiya
- normativ

468. Investorun tələblərinin maliyyə dayanıqlığı göstəricilərinə daxil edilməsi hansı üsulla həyata keçirilir?

- √ onların hesablanmış səviyyəsi ilə məqbul normativ səviyyəsinin müqayisəsi
- diskontlaşdırma əmsali vasitəsilə gəlir normasının pul axınlarının hesablanmasına daxil edilməsindən
- xalis diskontlaşdırılması gəlir

- ödəmə müddətinin hesablanması
- Gəlirlilik normasının desablanması

469. Investorum tələblərinin səmərəliliyin hesablanması daxil edilməsinin dolayı üsulu deyil?

- √ Ödəmə müddətinin hesablanılmasından
- investor üçün məqbul gəlir normasının layihə üzrə daxili gəlir norması ilə müqayisəsindən
- gəlirlilik indeksinin hesablanmasından
- xalis diskontlaşdırılması gəlir
- diskontlaşdırma əmsalı vasitəsilə gəlir normasının pul axınlarının hesablanmasına daxil edilməsindən

470. Investorum tələblərinin səmərəliliyin hesablanması daxil edilməsinin birbaşa üsulu nədən ibarətdir?

- √ investor üçün məqbul gəlir normasının layihə üzrə daxili gəlir norması ilə müqayisəsindən
- xalis diskontlaşdırılması gəlir
- gəlirlilik indeksinin hesablanmasından
- Ödəmə müddətinin hesablanılmasından
- diskontlaşdırma əmsalı vasitəsilə gəlir normasının pul axınlarının hesablanmasına daxil edilməsindən

471. Investorum tələblərinin səmərəliliyin hesablanmasına daxil edilməsi aşağıdakı sxem üzrə reallaşdırılır?

- √ investor üçün gəlir normasının layihə üzrə daxili gəlir norması ilə müqayisəsi
- dolayı
- bütün variantlar doğrudur
- birbaşa
- diskontlaşdırma əmsalı vasitəsilə gəlir normasını daxil etmək

472. Səmərəliliyin müəyyən edilməsində ilkin mərhələdir?

- √ investorum tələblərinin hesablamalara daxil edilməsi üsulu
- daxili gəlir normasının hesablanması
- bütün cavablar doğrudur
- bütün cavablar yanlışdır
- pul axınlarının yerdəyişməsi üsulu

473. Investormlar üçün məqbul səmərəlilik və maliyyə dayanıqlığı göstəricilərinə nail olunmasının əsas şərti hansıdır?

- √ pul vəsaitlərinin balanslılığı
- maliyyə-investisiya büdcəsinin balanslılığı
- hesabat balansının balanslılığı
- informasiya bazasının bütövlüyü
- pul vəsaitlərinə olan tələbin və təklifin nisbəti

474. Pul vəsaitləri axınları qruplaşdırılır -

- √ istehsal amilləri üzrə
- səmərəliliyin növləri üzrə
- aktivlər və passivlər üzrə
- ilkin mahiyyət forması üzrə
- fəaliyyət sferası üzrə

475. Xalis gəlir ifadə olunur -

- fəaliyyət sferaları üzrə pul vəsaitləri axınları fərqlərinin səhvi cəmi kimi
- √ bütün variantlar doğrudur
- nəticə və xərcərin nisbəti kimi
- pul gəlirlərinin və axınlarının fərqi kimi
- doğru variant yoxdur

476. İqtisadi səmərəlilik göstəricisi deyil -

- √ bütün variantlar yanlıştır
- xalis diskontlaşdırılmış gəlir
- daxili gəlir norması
- bütün variantlar doğrudur
- xalis gəlir

477. Xalis gəlir hansı mərhələdə müəyyən edilir?

- √ layihənin həyat təşkilinin bütün addımlarında
- istehsal
- investisiyalaşdırma
- istismar
- layihələşdirmə

478. Pul vəsaitlərinin daxilolmaları və axınları onların ilkin mahiyyətinə görə bölünür-

- √ məcmu daxilolmalar və axınlar
- əməliyyat daxilolmalar və axınlar
- investisiya daxilolmalar və axınlar
- bütün variantlar doğrudur
- istehsal daxilolmalar və axınlar

479. Pul vəsaitlərinin daxilolmaları və axınları hansı fəaliyyət sferaları üzrə qruplaşdırılır?

- √ istehsal
- maliyyə
- investisiya
- investisiya-maliyyə
- əməliyyat

480. Pul vəsaitlərinin daxilolmaları və axınları hansı əlamətə görə qruplaşdırılır?

- √ əşya – məqsəd əlamətinə görə
- maliyyə mənbələrini əhatə əlamətinə görə
- investisiya motivlərinə görə
- bütün variantlar doğrudur.
- ərazi əlamətinə görə

481. Qeyri-iqtisadi informasiyanın iqtisadi informasiyaya çevrilməsi prosesi aşağıdakı metodoloji prinsipə əsaslanır?

- √ cari xərclərin uçotu
- milli iqtisadiyyatın təşkilati-iqtisadi mexanizminin tələblərə
- iqtisadi risklərin uçotu
- inflyasiyanın uçotu
- istehsal olunan resursların alternativə dəyərini uçotu

482. KEŞ – flou metodologiyasının əsas kateqoriyası hansıdır?

- √ investorun xalis və ümumi mənfəəti
- real pul vəsaitlərinin axınları
- real pul daxilolmalarının səmərəliliyi
- real pul axınlarının səmərəliliyi
- real pul vəsaitlərinin daxilolmaları

483. Investorun kapitalının artımı aşağıdakıları təmin etməlidir-

- √ investorun təcili istehlakdan imtina qiymətini kompensasiya etməlidir
- inflyasiya ilə əlaqədar pul vəsaitlərinin dəyərsizləşməsinə kompensasiya etməlidir
- investisiya risklər ilə bağlı mümkün itgiləri ödəməlidir

- investorun iqtisadi maraqlarını təmin etmələri
- investorun mövcud vəsaitlərdən istifadədən imtina etməsini minimum məqbul ölçüdə kompensasiya etməlidir

484. Investor üçün məqbul gəlir nomrası -

- √ mənfəətin və investisiyalaşdırılan vəsaitlərin nisbətidir
- xərclərin və nəticələrin nisbətidir
- kapitalın artımında
- bütün cavablar doğrudur
- səmərə və birdəfəlik xərclərin nisbətidir

485. Cari dövrdə istehlakdan imtinaya görə kompensasiya hansı göstəricidə ifadə olunmalıdır?

- √ mənfəətlə investisiya vəsaitlərinin müqayisəsində
- xalis mənfəətdə
- ümumi mənfəətdə
- bütün cavablar doğrudur
- imtina qiymətində

486. Cari dövrdə istehlakdan imtinaya görə kompensasiya ifadə olunmalıdır?

- √ mənfəətdə
- layihə qərarları kompleksində
- layihə qərarlarının səmərəliliyi meyarlarında
- investorun iqtisadi maraqlarının müqayisəsi meyarlarında
- gəlir normasında

487. Investisiyalaşdırma haqqında qərarın qəbul edilməsində əsas parametr hansıdır?

- √ növbəti dövrdə əlavə istehlak naminə cari istehlakdan imtinaya görə kompensasiyanın ölçüsü
- iqtisadi maraqlar və hüquqi qərarlar vahid dəyər göstəricilərində ifadə olunmalıdır
- iqtisadi maraqlar və hüquqi qərarlar vahid miqdar göstəricilərində ifadə olunmalıdır
- bütün variantlar doğrudur
- layihə qərarları kompleks

488. Investisiyanın səmərəliliyi göstəriciləri aşağıdakılardan hansına uyğun olmamalıdır?

- bütün cavablar yanlıştır
- gəlir normasına
- xalis mənfəətə
- ümumi mənfəətə
- √ layihə qərarları kompleksinə

489. Investorun iqtisadi maraqları təcəssüm olunur -

- √ gəlir normasında
- ümumi mənfəətdə
- layihə qərarları kompleksində
- bütün cavablar doğrudur
- xalis mənfəətdə

490. Layihənin onda əks olunmuş qərarlara, məqsədlərə və investorların maraqlarına uyğunluğu dərəcəsinin qiymətləndirilməsi aşağıdakı şərtlər daxilində mümkündür -

- √ bütün variantlar yanlıştır
- o iqtisadi səmərəliliyin vahid meyarına əsaslanmalıdır
- o ümumi metodoloji əsasda formalaşmalıdır
- iqtisadi maraqlar və hüquqi qərarlar vahid dəyər göstəricilərində ifadə olunmalıdır
- iqtisadi maraqlar və hüquqi qərarlar vahid miqdar göstəricilərində ifadə olunmalıdır

491. Investisiyanın səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi probleminin öyrənilməsinə nədən başlanılır?
- ✓ investorun iqtisadi maraqlarının və layihə qərarlarının mahiyyətinə ardıcıl baxılmasından
  - iqtisadi maraq parametrlərinin müəyyən edilməsindən
  - layihə qərarlarının məzmununu əks etdirən göstəricilərin qiymətləndirilməsindən
  - bütün cavablar doğrudur
  - investor üçün məqbul gəlirin müəyyən edilməsindən
492. Investorun iqtisadi maraqlarının və layihə qərarlarının mahiyyətinə baxılmasına nədən başlanılır?
- ✓ bütün variantlar doğrudur
  - iqtisadi maraq parametrlərinin müəyyən edilməsindən
  - layihə qərarlarının məzmununu əks etdirən göstəricilərin qiymətləndirilməsindən
  - investor üçün məqbul gəlirin müəyyən edilməsindən
  - mülkiyyətçinin ətləblərinin müəyyən edilməsi üzrə məsələlərin həllindən
493. Investisiya layihəsinin iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsi nədən ibarətdir?
- ✓ layihədə öz əksini tapmış texniki, maliyyə, marketinq, maliyyə və digər qərarların investorun məqsəd və maraqlarına uyğunluğunun aşkar edilməsi
  - layihənin reallaşdırılmasının məqsəd uyğunluğu
  - maliyyə və digər resursların məhdudluğu şəraitində səmərəlilik göstəricilərinin qəbul edilmiş sistemi üzrə layihələrin sıralanması
  - bütün variantlar doğrudur
  - məcmu nəticələrin məcmu xərclərdən üstün olduğu bütün şərtlərin yoxlanılması
494. Investisiya layihəsinin səmərəliliyi hansı məqsəd üçün müəyyən edilir?
- ✓ bütün variantlar doğrudur
  - məcmu nəticələrin məcmu xərclərdən üstün olduğu bütün şərtlərin yoxlanılması
  - alternativ layihələrlə müqayisədə mövcud layihənin üstünlüklərinin qiymətləndirilməsi
  - maliyyə və digər resursların məhdudluğu şəraitində səmərəlilik göstəricilərinin qəbul edilmiş sistemi üzrə layihələrin sıralanması
  - layihənin reallaşdırılmasının məqsəd uyğunluğu
495. Dinamik modellərdə səmərəlilik -
- ✓ investorların məqbul gəlir nomrası barədə təsəvvürlərinə uyğun olaraq xərclərin və nəticələrin müqayisəli şəkllə gətirilmiş fərqi dir.
  - xərclərin və nəticələrin nisbətinin ifadəsidir
  - səmərə və birdəfəlik xərclərin nisbətidir
  - investorun layihənin reallaşdırılması nəticəsində əldə etdiyi qazanc
  - layihədə qoyulan məqsədə nəyin hesabına nail olunması barədə mühakimə yürütməyə imkan verir
496. Səmərə -
- ✓ investorun layihənin reallaşdırılması nəticəsində əldə etdiyi qazanc
  - layihənin reallaşdırılması nəticəsində investorun əldə etdikləri barədə mühakimə yürütməyə imkan verir
  - məcmu nəticə və məcmu xərclərin fərqi dir
  - məcmu nəticə və cari xərclərin fərqi dir
  - nəticə və xərclərin fərqi dir
497. Bu doğru variant deyil. Qeyri-iqtisadi nəticələr -
- ✓ bütün variantlar doğrudur
  - həmişə investisiya hesablamalarından kənarda qiymətləndirilir
  - onların iqtisadi qiymətləndirilməsi mümkün deyil
  - onları investisiyalaşdırma haqqında qərar qəbul edən şəxslər uçota olmalıdır
  - dəyər ifadəsində göstərilmir
498. Hansı variant doğru deyil. Xərclər
- ✓ investisiya layihəsində həll edilməli olan qlobal məsələləri əks etdirir

- layihədə nəzərdə tutulan məqsədlərə nail olunmasına yönəlidir
- gözlənilən nəticələrin əldə olunmasına yönəldilir
- dövriyyə kapitalında cəmlənir
- əsas kapitalda cəmlənir

499. Hansı variantlar doğru deyil? Nəticələr -

- √ layihədə nəzərdə tutulan məqsədlərə nail olunmasına yönəlidir
- birbaşa investorun nəzərdə tutulan məqsədləri ilə bağlıdır
- bütün variantlar doğrudur
- doğru variant yoxdur
- investisiya layihəsində həll edilməli olaq qlobal məsələləri əks etdirin

500. İqtisadi səmərəliliyin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- √ xərclər və nəticələr arasında formalaşan nisbətler üzrə investisiyalaşdırma prosesinin iştirakçıları arasında iqtisadi münasibətlər və maraqların ifadəsi
- gəlir normasının və xərclərin nisbəti
- bütün variantlar doğrudur
- pul axınlarının bazasında investorun xalis mənfəət nomrası
- məcmu nəticələrin məcmu xərclərdən üstünlüyünün investor üçün məqbul səviyyəsi